

पण्डित रामचन्द्र भारती कृत

बुद्ध-भक्ति शतकम्

अनुवादक
स्थविर अनिरुद्ध

धर्मोदय ग्रन्थमाला ५३

“ नम तस्स भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स ”

पण्डित् रामचन्द्र भारती कृत

बुद्ध-भक्ति शतकम्

अनुवादकः

स्थविर अनिरुद्ध

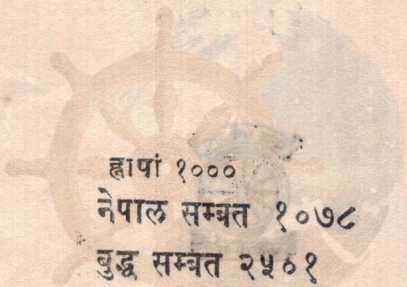
प्रकाशक—

धर्मोदय सभा

जुद्धशडक

कान्तिपुर

प्रकाशक क्रीडा-शुद्ध

हापां १०००

नेपाल सम्बत १०७८

बुद्ध सम्बत २५०१

मू १।

Dhamma.Digital

प्रकाशक

प्रकाशक

थाकू—

हिमालय प्रेस,

नःबहि,

कान्तिपुर

प्रकाशकया

संस्कृत बौद्ध साहित्ये महापण्डित रामचन्द्र भारतीया
थ्व भक्तिशतकया छु स्थान दु व खँ धया च्वने माःगु
मखु । व हे बौद्धागम चक्रवर्ती लंकाया प्रसिद्ध जुजु परा-
क्रम बाहुया समये संघराज श्री राहुलया शिष्य जुयाः
प्रवजित ज्वी धुँ सेंलि थ्व शतकया रचना याःगु जुया
च्वन । गुगुली बुद्ध भगवानया गुणया विशेषता जक क्यना
तःगु मखु कि बौद्ध धर्मया रहस्य व काव्य शास्त्रया चम-
त्कार नं थःगु प्रसाद गुण द्वारा प्वंका तःगु दु ।

थज्यागु अमूल्य ग्रन्थया अनुवाद यानाः स्थविर
अनिरुद्धजं भोगु नेपाल भाषाया धुकुती छगः रत्न अप्पो
खाकाविया विज्याःगु सः पाठक पाठिकापिन्त बी दुगुलि
वस्पोलयात धन्यवाद पूर्वक धर्मोदय सभा अत्यन्त लयताःगु
दु । आशा जक मखु विश्वास नं दु भी भाषाया विद्वान्
पिनिगु सहयोगं मेमेगु साहित्यिक कृति नं पाठक पाठिका
पिनि न्ह्योने प्रस्तुत याय् दइ ।

मंत्री धर्मोदय सभा

अनुसंधान

अनुसंधान एक प्रकार का वैज्ञानिक कार्य है जो कि किसी नए विषय को समझने के लिए किया जाता है। यह एक प्रणालीबद्ध प्रक्रिया है जो कि निम्नलिखित चरणों से गुजरती है।

1. प्रश्न का निर्धारण: अनुसंधान शुरू करने से पहले, हमें एक स्पष्ट प्रश्न का निर्धारण करना चाहिए।

2. शोध: प्रश्न को समझने के लिए, हमें संबंधित विषयों पर शोध करना चाहिए।

3. प्रयोग: प्रश्न को समझने के लिए, हमें प्रयोग करना चाहिए।

4. विश्लेषण: प्रयोग के परिणामों का विश्लेषण करना चाहिए।

5. निष्कर्ष: प्रयोग के परिणामों से निष्कर्ष निकालना चाहिए।

6. प्रकाशन: अनुसंधान के परिणामों को प्रकाशित करना चाहिए।

7. समीक्षा: अनुसंधान के परिणामों को समीक्षा करना चाहिए।

8. पुनरावलोकन: अनुसंधान के परिणामों को पुनरावलोकन करना चाहिए।

9. प्रतिक्रिया: अनुसंधान के परिणामों पर प्रतिक्रिया देना चाहिए।

10. निष्कर्ष: अनुसंधान के परिणामों से निष्कर्ष निकालना चाहिए।

Dhamma Digital

अनुसंधान विभाग

। समस्त-निर्दिष्ट = अस्तु । अस्तु इह = अस्तु इति । सामान्य-
 त्वेन प्रकृतं तत्र इति = अस्तु । अस्तु इति = अस्तु ।
 इति = अस्तु । सामान्य-निर्दिष्ट = अस्तु ।
 श्रीः-सामान्य-निर्दिष्ट = अस्तु ।
 नमोरत्नत्रयाय ।

अस्तु-सामान्य-निर्दिष्ट-भगवतो अरहतो सम्मा सम्बुद्धस्स ।

बुद्ध-भक्ति शतकम्

ज्ञानं यस्य समस्तवस्तुविषयं यस्यानवद्यं वचो
 यस्मिन् रागलवोऽपि नैव न पुनर्द्वेषो न मोहस्तथा ।
 यस्याऽहेतुरनन्तसत्त्वसुखदाऽनल्पा कृपामाधुरी
 बुद्धो वा गिरिशोऽथवा स भगवांस्तस्मै नमस्कुर्महे ॥१॥

शब्दार्थः— यस्य = सुया । ज्ञानं = प्रज्ञा-ज्ञान । समस्त-
 वस्तुविषयं = सकल पदार्थ-वस्तुया विषय जुया च्वन । यस्य वचो
 = सुहृत्सिगु वचन । अनवद्यं = निर्दोष उवी । यस्मिन् = गुह्य-
 सिके । रागलवोऽपि = तृष्णा भ्याभचाहे । नैव = नैव मखु । पुनः =
 हानं । द्वेषोऽपि = द्वेष (तं) नं । न = नैव मखु । तथा = अथे हे । मोहोऽपि =
 मोह नं । न = नैव मखु । यस्य = गुह्यस्या । अहेतु = लाभादिस
 इच्छा यांना विज्याई मखु । अनल्पा = भतिचा जक मखुगु ।
 कृपामाधुरी = करुणायां मधुर भावं । अनन्त सत्त्व सुखदा =
 आपाल-अनन्त प्राणिपित सुख वियु । सभगवान् = वस्पोल

भगवान् । बुद्धो वा = बुद्ध जूसां । अथवा = अथेनं मखुसा ।
गिरिशः = महाद्योहे जूसां । तस्मैः = च्चे कना वयागु सर्व
ज्ञतादि गुण युक्त जुया विज्याकह्य उह्य उत्तमहयात । नमः कुर्महे
= नमस्कार याय् ! ।

भावार्थः— गुह्यसिगु प्रज्ञा-ज्ञान सकल वस्तुस व्याप्तजुया
च्वन; गुह्यसिगु वचन दोषं रहित ज्वी, गुकी रागनं दइमखु न
द्वेष व मोहहे दइ हानं गुह्यस्यां स्वार्थ रहित जुया भतिचा जक
मखुगु कृपा मधुरतां अनन्त प्राणिपित सुख विई; वस्पोल बुद्ध
ज्वीमा अथवा महाद्योहे थ ज्वीमा न्ह्याम्हहे भगवान् जूसानं
वस्पोलयात जि नमस्कार याये ।

देवः शम्भुर्न वैरिः हरिरपि न रिपुः केवली नो'सपत्नो
नोऽदासीनः स्वयम्भु न च पुनरपरे ते परे वासवाद्याः ।
शास्ता बुद्धो न बन्धुर्जगति न जनको नैकगोत्रैकजातिः
किन्त्वेषां वीतरागो भवति सकलविद्यः सुधीभिः ससेव्यः ॥२॥

शः— देवः = ईश्वर । शम्भु = महाद्यो । नवैरी=
(जि) ईख दुम्ह मखु । हरिरपि = विष्णु नं । रिपुः न = शत्रु
मखु । केवली = तीर्थकर नं । नोसपत्न = विरुद्ध मखु । स्वयम्भुः
= ब्रम्हानं । उदासीनो न = मध्यस्थ मखु । पुनः = हानं । अपरे=
मेपिं । ते, वासवाद्यश्च = इपिं प्रसिद्धपिं इन्द्र आदि देवता
पिनं । परेन = मेपिं-अलग मखु । जगति = लोकस । शास्ता =
सान्द्रष्टिक, साम्परायिक, परमार्थक धर्म अनुशासना याना
विज्यागुलि शास्ता धका धाय्का विज्याम्ह । बुद्धः = सर्वज्ञ

बुद्ध भगवान् । न बन्धुः = (जिमि) थःथिति मखु । जनको न =
 अबुनं मखु । नैक गोत्रैक जाति = छगू गोत्र, छगू जातयाम्ह नं
 मखु । किन्तु = अथे जूसां । एषां = थ्व ईश्वरादि द्योपिनि
 मध्ये । व. = गुम्ह । वीत रागो भवति = रागं रहितम्ह ज्वी ।
 सकल वित् = संस्कार, विकार, लक्षण, निर्वाण, प्रज्ञप्ति धैगु
 न्यागू प्रकारयागु सीके माःगु मण्डल, ह्वाती द्योने च्वंगु
 आमालि थें सम्पूर्ण रूपं अवबोध याना कया विज्याय्
 थुंकुगुलिं सर्वज्ञ जुया विज्याकम्ह । सः = वस्पोल बुद्धयात
 सुधीभिः = पण्डित जनपिसं । सेव्यः = सेवन-भजन याय्
 योग्य ।

भाः— ईश्वर (महादेव) या जि वैरि मखु, हरि नं जि
 शत्रु मखु, हानं केवली (= तीर्थङ्कर) नं जि विरुद्ध मजू, ब्रम्हा-
 या उपरे नं जिगु उपेक्षा भाव छुं मदु । हानं मेपि इन्द्रादि
 प्रसिद्धपिं देवतापिं नं सुं अलग मजू (मेपाखें) शास्ता बुद्ध हे नं
 जि बन्धु मखु, हानं थुगु जगते न (जिमि) अबुहे खः, न छगू
 गोत्रयाम्ह खः न छगू जात याम्ह खः । थुपिं सकल देवता
 पिनि मध्ये गुम्ह राग मदुम्ह ज्वी, गुम्ह सर्वज्ञ ज्वी व हे
 (भगवान् बुद्ध) यात पण्डित-विद्वान जनपिसं सेवा सत्कार
 याय् योग्य जू ।

ब्रम्हाविद्याभिभूतो दुरधिगम महामाययाऽलिङ्गितोऽसौ
 विष्णु रागातिरेकान्निजवपुषि धृता पार्वती शङ्करेण ।
 चीताविद्यो विमायो जगति स भगवान् चीतरागो मुनीन्द्रः
 कःसेन्यो बुद्धिमद्भिर्वदत वदत मे भ्रातरस्तेषु मुक्त्यैः ॥३॥

शः— ब्रह्मा = वेदान्त वादितय् ब्रह्मा देव । अविद्या-
 भिभूतः = मूलाविद्या, तुलाविद्या धैगु अज्ञान निगुलि
 तोपुया च्वन । असौविष्णु = श्व विष्णु देवता नं । दुरधिगम =
 दुर्वोध-अज्ञानिम्ह । महामायया = सकल लोकयात भुले याय्
 गुली तःधना च्वंम्ह महामाया नाप । आलिङ्गितः = घयपुना
 च्वन । शङ्करेण = महाद्योनं । निज वपुषि = थःगु शरीरे ।
 पार्वती = पार्वती देवीयात । रागातिरेकान् = राग आपादुगु हेतु-
 या निम्ति । धृता = धारण याना च्वन । जगति = संसार
 लोकस । भगवान् = भग्न ज्वी धुंकुगु रागादि गुणं युक्त जुया
 विज्याकम्ह जूया निम्ति भगवान् धका नां जुया विज्या-
 कम्ह । सःमुनीन्द्र = वस्पोल ऋषिमुनिपिनि इन्द्र जुया विज्या-
 कम्ह तथागत । वीताविद्या = विध्वंस ज्वी धुंकुगु अविद्या
 दया विज्याकम्ह । विमायः = माया मदया विज्याकम्ह ।
 वीत रागः—राग मदया विज्याकम्ह भगवान् खः । तेषु=इपि
 ब्रम्हादि देवतापिनि मध्ये । बुद्धिमद्भिः = पण्डित बुद्धिमान्
 जनपिसं । मुक्त्यं = निर्वाणया निम्ति । कः = सुयात । सेव्यः
 = सेवायाय् योग्य धका । मे भ्रातर = जिमि पर समय
 वादि दाजुकिजापिमं । (अथे सेवायाय् योग्य अयोग्यगु
 भाव बांलाक विचाःयाना) वदतवदत = धया दिसँ २ ।

भाः— ब्रह्मा अविद्यां त्वप्पुया च्वन, विष्णुं दुर्वोध
 (=अज्ञानि) महामायायागु आलिङ्गन याना च्वन, हानं
 अति रागी जूयानिम्ति शङ्करं (=महाद्योनं) पार्वतीयात
 थःगु मुले फेतुका तल । जगते केवल वस्पोल भगवान्

मुनीन्द्र बुद्ध ब्रह्म हे जक थथे खनेदु, गुह्य अविद्यां रहित जुया, मायां रहित जुया, हानं रागं रहित जुया विज्याना च्वन, अथेयानितिं भोप्रिय दाजुकिजापिं, धयादिसँ धयादिसँ मुक्तिया लागी पण्डित विद्वान जनपिसं सुयागु उपासना (=सेवा) याय योग्य ज्वी ? ॥

ब्राम्हं वैष्णवमैश्वरञ्च बहुधा लब्ध्वा पदं हेतुतः संसारे वत संसरन्ति पुनरप्येकान्तदुःखास्पदे । किन्तैर्देहभृतामपाय बहुलैराद्यन्तवद्भिस्सपदैस्तस्मान्नित्यमनादिमध्यनिधनं बौद्धं पदं प्रार्थ्यताम् ॥४॥

शः— ब्राम्हंपदं = ब्रम्हायागु पदवि । वैष्णव पदं = विष्णु यागु पदवि । ऐश्वरं पदं = ईश्वर (महाद्यो) यागु पदवि नं बहुधा = बारंबार । लब्ध्वा = प्राप्तजुया । हेतुतः = हेतुयागु कारनं । अर्थात् तृष्णायागु हा विनाश मज्जूगुलि । पुनरपि = हाकनं नं । एकान्त दुःख = जाति जरा आदि प्रकार निश्चय जुया च्वंगु कायिक चैतसिक दुःखयात । आस्पदे = स्थान जुया च्वंगु । संसारे = च्वःपो मदुगु संसारस । संसरन्ति = चा चा हिला जुया च्वन । वत = निश्चयनं । अपाय बहुलैः = नरक तिर्यक प्रेतादि अपाये उत्पन्न ज्वीगु अंश आपादुपिं । आद्यन्त वद्भिः = उत्पाद स्थितिभङ्ग सहित जुया च्वंगु । तैःपदैः = उगु ब्रम्हादियागु पदविं । देह भृतां = सत्वपित । किम् = छु प्रयोजन दु ? ! तस्मात् = उकिं । नित्यं = नित्यगु (गबलें विनाश मज्वीगु) । अनादि मध्यनिधनम् = उत्पाद,

स्थिति, भङ्ग रहित जुया च्वंगु । बौद्धं पदं = बुद्धपिसं कथना
कंना विज्यागु निर्वाणं पदं । प्रार्थतां = पण्डित-विद्वान्
जनपिसं प्रार्थना याय् फय्मा ।

भा :- आपालं याना मनुष्यपिसं ब्रह्मायागु पदवि,
विष्णुयागु पदवि, ईश्वर (महाद्यो) यागु पदवि प्राप्तयाना
नापं (तृष्णा) हेतुयागु कारणं एकान्त दुःख स्वरूप संसा-
रस चा चाहिला च्वन । अले अर्थिज्यागु नरक, तिर्यक
आदि दुःख यागु छेँ, उत्पत्ति, स्थिति व भङ्ग (=विनाश)
स्वभाव जुया च्वंगु पदवि प्राणिपित छु लाभ ज्वी ?
उत्पत्ति, स्थिति व भङ्ग रहित जुया च्वंगु निर्वाण पदयागु
उपदेश भगवान् बुद्धं याना विज्यागु दुः (सकसिनं)
उकियागुहे प्रार्थना-इच्छायाय् फय्मा ॥

चिदाकारं सूक्ष्मं विभु विशदमाकाररहितं
निरीहं नीरूपं निरवधि कृपाबीजमजरम् ।
समस्तज्ञं सर्वोपधिरहितमैश्यादमृतदं
जितानङ्गैः सेव्यं भवतु मम तद् वस्तु शरणम् ॥ ५ ॥

श :- सूक्ष्मं = परवादितय् विषय मखुगु अत्यन्त
सूक्ष्मगु । विभु = अनन्त जुया च्वंगु विषय दुगुली सकल
व्यापि जुया च्वंगु । विशदं = निर्मलगु । आकाररहितं = ह्रस्व
दीर्घादि आकार मदुगु । निरीहम् = तृष्णां रहितगु । निरूपं =
नील पीतादि वर्ण-रूप रहितगु । निरवधि = सिमाना मदुगु ।

(७)

कृपाबीजम् = महाकरुणाया बीज-उत्पत्ति कारण जुया च्वंगु ।
अजरम = जरा-जीर्ण रहित जुया च्वंगु । समस्तज्ञं = सकल
यात स्यूगु । सर्वोपधि रहितं = सकल कामादि उपाधी (कसालि
गुलिं) रहित जुया च्वंगु । ऐश्यात् = च्यागू परिसदस
कम्पन मज्जीगु ईश्वर भावं युक्तगु धर्म देशनाया हेतुं ।
अमृतदं = निर्वाण सुख बीगु । जितानङ्गः = त्याके धुंकुगु
मारगण दृषिं श्रावकपिसं । सेव्यं = सेवायाय् योग्यगु ।
चिदाकारं = ज्ञान स्वरूप जुया च्वंगु । तदवस्तु = व सर्वज्ञता ज्ञान
पदार्थ-वस्तु । मम = जिगु । शरणम् = शरणाधार । भवतु = ज्वीमा ।

भाः-- ज्ञान स्वरूप जुया च्वंगु, सूक्ष्मगु, सर्वव्यापिगु,
निर्मलगु, निराकारगु, नृषणा रहित जुया च्वंगु, रूप- वर्ण
मदुगु, सिमाना मदुगु, करुणा मूलजुया च्वंगु, जरा जीर्ण
मज्जीगु, सर्वज्ञ-सकलयात सिया च्वंगु, सकल उपाधि
रहित जुया च्वंगु, श्रेष्ठतायागु कारणं निर्वाण बीगु वस्तु
गुक्रियात भगवान् बुद्धं प्राप्तयाना कया विज्यात । उगु वस्तु
जिगु शरण ज्वीमा ॥

अणीयोऽणोः क्लेशाप्रतिहतमनन्तश्च महतो

महीयो माहात्म्यप्रविजितजगद् भूरिकरुणम् ।

द्विबाहुं निर्बाहुं द्विपदमपदं सत्रिवदनं

द्विनेत्रं निर्नेत्रं सगुणमगुणं तत्तु शरणम् ॥ ६ ॥

शः-- अग्न्याऽग्नोः = सूक्ष्म वस्तुयासिनं अत्यन्त
सूक्ष्मगू । महतः=तःधंगु वस्तुयासिनं । महीयः = अत्यन्त
तःधंगु । क्लेशाप्रतिहतम् = रागादि क्लेशं कमत्योगु । अनन्तं =
अन्त मदुगु । माहात्म्यप्रविजितजगत् = अत्यन्त तःधंगु अनु-
भाव गुणं सत्व लोकयात त्याका कया विज्याकम्ह । भूरिकरु-
णम् = तःधंगु करुणां युक्त जुया विज्याकम्ह । द्विपदं = स्वभाव
पाद, ऋद्विपाद धैगु निपातुति दया विज्याकम्ह । अपदं =
(क्लेशयात) स्थान जुया मविज्याकम्ह । द्विबाहुं = आज्ञा
हस्त, श्रद्धा हस्त धैगु निपा लहाः दया विज्याकम्ह । निर्बाहुं
= ल्लेश रूपी लहाःयात मदयुका लूया विज्याकम्ह । सत्रिवद-
नम् = अनिमित्त विमोक्ष मुख, अप्रणिहित विमोक्ष मुखं,
सून्यता विमोक्ष मुख धैगु मोक्ष दुवाः स्वदुवालं युक्त
जुया विज्याकम्ह । द्विनेत्रं = स्वभाव नेत्र दिव्यनेत्र धैगु मिखा
निगवलं युक्त जुया विज्याकम्ह । निर्नेत्रं = शास्वत, उच्छेद्य
आदि मिथ्या दृष्टिं रहित जुया विज्याकम्ह । सगुणम् =
शील समाधि गुणं युक्त जुया विज्याकम्ह । अगुणम् =
सत्व, रज, तम धैगु स्वंगू गुणं रहित जुया विज्याकम्ह । तत्रु
= वस्पोल बुद्ध भगवान् । (मम=जितः) शरणम् = आधार-
शरण ज्वीमा ।

भाः-- सूक्ष्मयासिनं अत्यन्त सूक्ष्म जुया विज्याकम्ह,
तःधंगुयासिनं अत्यन्त तःधना विज्याकम्ह, रागादि क्लेशं
रहित जुया विज्याकम्ह, अनन्त अत्यन्त तःधंगु अनुभव
गुणं जगतयात त्याका कया विज्याकम्ह, तःधंगु करुणा

दया विज्याकम्ह, निपाह्ला दया, हानं ह्ला निष्पां मदया
 विज्याकम्ह, × निपा तुति दया, हानं तुति निष्पां मदया
 विज्याकम्ह, † विमोक्ष मुखादि सोंगू दुवालं (=लुखां)
 युक्तजुया विज्याकम्ह, † निगवः मिखां युक्त जुया विज्याकम्ह,
 (हानं) मिखा मदयानं विज्याकम्ह * शीलादि भिगु गुण
 दया विज्याकम्ह (हानं) सत्व रजादि गुणं रहित जुया
 विज्याकम्ह (बुद्ध भगवानं जितः) शरण-आधार बिया
 विज्याहुं ।

सदानन्दं तथ्यं सरसहृदयं सूक्तिसदनं
 सतां सेव्यं सम्यक्समधिगततत्त्वं सममनः ।
 स्वतस्सिद्धं साध्यं सकलफलदं सौम्यवदनं
 सदीयं सर्वीयं भवतु मम तद्वस्तु शरणम् ॥ ७ ॥

शः- सदानन्दं = उद्धाटितज्ञादि सत्पुरुषपित आनन्द
 जनकगु । तथ्यम् = यथाज्ञानं युक्तजुया विज्यागुलिं तथ्य जुया
 विज्याकम्ह । सरसहृदयम् = अर्हत आदि गुणं युक्तगु हृदय
 दया विज्याकम्ह । सूक्तिसदनम् = त्रिपिटक धर्म संख्यत दरवार
 जुया विज्याकम्ह । सतांसेव्यं = सत्पुरुषपिसं सेवायाय योग्य

× नाम रूप मदया विज्याकम्ह † उत्पत्ति स्थान रहितह्ला ।
 † विमोक्ष सुख, अप्रणिहित विमोक्ष सुख व शून्यता विमोक्ष सुख
 (अभि धम्मत्थ सङ्गहो स्व-६-३७) *शाश्वत व उच्छेद दृष्टि रहितगु ।

जुया विज्याकम्ह । सम्यक्समधि गतत्वम् = यथार्थं थमं हे अनि-
 त्यादियागु स्वभाव सीकाकया विज्याम्ह । सममनः =
 शत्रु मित्रादि सकल सत्व प्राणिपिनि उपरे साधारणगु
 चित्तदया विज्याकम्ह । स्वतस्सिद्धं = मेपिनिगु उपदेश मद्यक
 थःथमंहे रागादि क्लेश मद्यका मुक्तजुया विज्याकम्ह ,
 साध्यं = सकल बोधिसत्वपिसं सिद्धयाय्माःगु । सकल फलदं =
 स्वर्ग, मोक्ष सकल फल विया विज्याइम्ह । सौम्य वदनं =
 स्वेहे योयापुसे च्वंगु रुवा दया विज्याकम्ह । सदीयं = थःशारी-
 पुत्रादि शिष्यपित हित जुया विज्याकम्ह । सर्वीयं = (मेपिं)
 सकल प्राणिपित नं हित याना विज्याकम्ह । तत्वस्तु = व
 बुद्ध पदार्थ । मम = जित । शरणम् भवतु = शरणाधार ज्वीमा ॥

भाः - सत्पुरुषपित आनन्द विया विज्याइम्ह, यथार्थ
 ज्ञानी, अर्हत आदि गुणं युक्तगु हृदय दया विज्याकम्ह,
 भिंभिगु उक्ति पूर्ण खंया छे जुया विज्याइम्ह, साधु-
 सत्पुरुष जनपिसं सेवायाय् योग्यम्ह, सम्यक आकारं
 तत्वज्ञ जुया विज्याइम्ह, सम-साधारण चित्त दया विज्याकम्ह,
 थःगु प्रयत्नं हे ज्ञान प्राप्त याना कया विज्याइम्ह, सकल
 बोधिसत्वपिसं सिद्धयाय् माःगुज्या सिद्धयाना (बुद्ध जुया)
 विज्याय् धुंकुम्ह, स्वर्ग मोक्ष सकल फल विया विज्याइम्ह, स्वेहे
 योयापुसे च्वंगु आकार दया विज्याइम्ह, सत्पुरुष तथा सकल
 प्राणिपित हितयाना विज्याइम्ह वस्पोल बुद्धं जित शरण
 विया विज्याइम्ह ॥

स्वयम्भूताभिज्ञं

भवभयहरं

भीतिरहित

स्फुरद्भाग्यं भोगोज्झितमहतवीर्यं

मदनजित् ।

चतुर्गं शुद्धं प्रकृति च तथाऽकर्त्तृकमिदं
मुदं लोकोत्कृष्टामतनु तनुतां वस्तु जगताम् ॥ ८ ॥

शः— स्वयम्भुताभिज्ञं=सुं गुरुयागु उपदेश मकास्य थःथमं
पारमितानुभावं सिद्धजूगु ऋद्धि विदादि खुगू अभिज्ञादया
विज्याकह्य । भवभयहरम्=संसार भय हरण याङ्गु । भीति
रहितम्=चतुर्वैसारद्यादि अभिज्ञानं युक्तजूगुलिं भय मदया
विज्याकह्य । स्फुरद्भाष्य=ज्वाला ज्वाला थिना च्वंगु द्वात्रिंश
वर लक्षणं युक्त जुया विज्यागुलिं भाग्य चक्कना विज्याकह्य ।
भोगोज्झितम्=रूपादि विषय भोग अनुभव याना मविज्याकह्य ।
अहतवीर्यम्=विनाश मजूगु वीर्य—उत्साह दयाविज्याकह्य ।
मदनजित्=मार त्याका विज्याकह्य । चतुर्गंम्=दृष्टि शङ्कादि
क्लेशक्षय यायत् कारण जुया च्वंगु प्यंगू प्रकारयागु मार्गस
थ्यंकाविज्याकह्य । तथा=व अथे क्लेश क्षयजूगु आकारं हे ।
शुद्धप्रकृतिच=निर्मलगु चित्त दयाविज्याकह्य । अकर्त्तृम्=हाकनं
छको भव संसार दय्का मविज्याह्य । इदं वस्तु=थ्व बुद्ध वस्तु ।
जगताम्=लोकजनपिसं । लोकोत्कृष्टाम्=लोकोत्तर उत्तम जुया
च्वंगु । मुदम=शन्तोष । अतनु=भतीचा मज्जीक । तनुतां=दय्का
साक्षगत याना काय फय्मा ॥

भाः— सुं छह्य गुरु मदय्क थःगु प्रयत्नं हे खुगू अभिज्ञा
प्राप्त याना कयाविज्याकह्य, संसार भययात नाश याना
विज्याकह्य, छुं हे भय—त्राश मदय्काविज्याह्य, स्वीनिगू
महा पुरुष लक्षणं संयुक्त जुयाविज्याह्य, भोग विलासयात

त्याग याना विज्याकह्य, भ्रिगू बल धारण याना मारयात
त्याका विज्याह्य, श्रोतापत्ति आदि प्यंगू मार्ग नं प्राप्त याना
कया विज्याह्य, निर्मलगु चित्त दया विज्याह्य, पुनर्भव-संसार
चक्रयात रोक्य् याना विज्याह्य बुद्ध भगवानं प्राणि जन
पिनिगु हर्ष-शन्तोष बढे याका विज्याय्मा ॥

क्वचिन्नीलं पीतं क्वचिदपि च रक्तं क्वचिदपि
क्वचिच्चन्द्रच्छायां क्वचिदपि च माञ्जिष्टरुचिरम् ।
क्वचित् प्राभास्वर्यं यदयति च वर्णव्यतिकरा-
च्छिखाषट्कं तैस्तैर्दधदुपरि तद्वस्तु शरणम् ॥ ६ ॥

शः- यत्=गुगु वस्तु । क्वचित्=गनं गनं । नीलं=वँ चुगु
वर्ण । क्वचिदपिच=गनं गनं । पीतं=ह्यासुगु वर्ण । क्वचिदपि=
गनं गनं । रक्तं=ह्याऊँगु वर्ण । क्वचित्=गनं गनं । मञ्जिष्ट
रुचिरम्=मनोज्ञ जुया च्वंगु वाउँसे च्वंगुवर्ण । क्वचित्=गनं
गनं । वर्ण व्यतिकरात्=नील पीतादि वर्ण पुचःहे । प्राभास्वर्यं=
उज्वल ज्वीक ज्वाला ज्वालां थीगु वर्ण । अयति=दया च्वन ।
तैस्तैः=वँचगु ह्याऊँगु आदि उगु उगु वर्ण यागु । उपरि=मस्तकया
द्यांने । शिखाषट्कम्=रंगविरंगगु खुगः माणिक्य दुगु मत्तू ।
दधत्=धारण याना विज्याकह्य । (यत्=गुगु वस्तु दु खः)
तद् वस्तु=उगु (बुद्ध) वस्तु । (मम=जित) शरणम् (भवतु)
शरण ज्वीमा ॥

भाः— गुह्य भगवान् गतं वचुगु वर्णं, गतं ह्यासुगु वर्णं,
गतं ह्याङ्गु वर्णं गतं चन्द्रमाया छाया समानगु वर्णं, गतं वाङ्गु
वर्णं, गतं ज्वाला ज्वालां थिना च्वंगु प्रभास्वर वर्णं, हानं व हे
वचु म्हासु आदि वर्णं मिले जुया खुगू प्रकारगु माणिक्य
दुगु मत्तू छ्यले धारण याना विज्याकम्ह वस्पोल (बुद्धं)
जित शरण विया विज्याहुँ ॥

पराभेद्यं जाम्बूनदरुचिरवर्णं त्रिशरणं
त्रियानं त्रिप्रज्ञं त्रिभुवनभरं सत्त्रिवचनम् ।
कृपापात्रं मन्दस्मितमरुणसञ्जीवरधरं
कृतध्यानं सिद्धासनघटितपाद्वस्तु शरणम् ॥ १० ॥

शः— पराभेद्यं=मेपिसं स्थंकां स्थंक्ष्य मफुगु वज्रकाय
दयाविज्याकम्ह । जाम्बूनदरुचिरवर्णम्=जम्बु खुसिस उत्पन्न जूगु
उत्तमगु लुँथेमनोज्ञगु शरीर शोभा दयाविज्याकम्ह । त्रिशरणम्=
बुद्ध, धर्म, संघ धैगु रत्नत्रय समान स्वरूप जुयाविज्याम्ह ।
त्रियानम्=बुद्ध, प्रत्येक बुद्ध, श्रावक धैगु स्वंगू यान-रथ स्वरूप
जुयाविज्याकम्ह । त्रिप्रज्ञं=अनित्य, दुःख अनात्म धैगु स्वंगू
लक्षण ज्ञानं युक्त जुया विज्याकम्ह । त्रिभुवनभरं=काम, रूप,
अरूप स्वंगू लोकवासीपित संसार दुःखं मुक्त ज्वंकेगुली अत्यन्त
प्रतिष्ठा दया विज्याकम्ह । सत्त्रिवचनं=उत्तमगु सूत्र, विनय,
अभिधर्म धैगु स्वंगू वचन उपदेश दयाविज्याकम्ह । कृपा-
पात्रम्=करुणाया थल जुया विज्याकम्ह । मन्दस्मितम्=ब्रम्ह

विहरणं युक्तगुलिं मुसुहुंहिला प्रसन्नगु रूवा दयाविज्याकम्ह ।
 अरुण=ह्याऊँ ह्याऊँ धागु । सत् चीवरधरं=ब्रह्मां व्युगु उत्तमगु
 चीवर धारणा याना विज्याकम्ह । सिद्धासन घटितपात्=सिद्धा-
 सन आकारं मुलिवति ध्याना विज्यागु तुति छजो दया
 विज्याकम्ह । कृत ध्यानम्=महा करुणाया समाधि याना
 विज्याना च्वंह । (तत्) वस्तु= वस्पोल बुद्ध पदार्थ । (मम=
 जित) । शरणम् (भवतु)=शरण ज्वीमा ॥

भाः--गुह्यसित सुनानं स्यंक्थ फैमखु, गुह्यसिगु वर्ण जाम्बू
 नद (भिंगु लुँ) या समान जुया च्वन, गुह्य स्वंगू शरण
 स्वरूप जुया च्वन, गुह्य स्वंगु यान स्वरूप खः गुह्य स्वंगू प्रज्ञा ज्ञान
 स्वरूप जुया च्वन, गुह्य स्वंगू लोकयां प्रतिष्ठा खः गुह्यसिगु वचन
 (त्रिपिटक) स्वरूप जुया च्वन, गुम्ह कृपाया थल जुया च्वन,
 गुम्ह प्रसन्न छांतं मुसूहँ हिला च्वन, सुनां ह्याऊँ ह्याऊँ धागु-
 अरुण वर्णगु चीवर धारण याना विज्याना च्वन, गुम्ह ध्यानी,
 सुयागु चरण सिद्धासने (=मुलिवति ध्याना) लाना च्वन,
 वस्पोल बुद्ध भगवानं जित शरण विया विज्याहुँ ॥

प्रसन्नं फुल्लेन्दीवरनयनयुग्मं त्रिपिटकं
 मुहुर्व्याकुर्वाणं सुरनरगणेभ्यः करुणया ।
 परं शान्तं स्वर्णोपलरज्जतलोष्टेषु च समं
 दृशां नव्यातिथ्यं भवतु मम तद्वस्तु शरणम् ॥ ११ ॥

शः-- प्रसन्नम्=क्लेशं आकुल जुयाच्वंगु मल-खिति

मदुगुलिं यच्चुसे च्वना प्रसन्न जुया विज्याकम्ह । फुल्लेन्दीवर= ह्या च्वंगु ह्याऊंगु पलेस्वां समानगु । नयन युग्मं=मिखा छज्वः दया विज्याकम्ह । करुणाय=दया-करुणां । सुरनर गणेभ्यः=देव, मनुष्य समूहपित । मुहुः=बारंबार । त्रिपिटकम्=सुत्रादि त्रिपिटक धर्म । व्याकुर्वाणं=देशना-उपदेश याना विज्याकम्ह । परम्=अत्यन्त । शान्तं=क्लेश मदया विज्याय धुंकुगुलिं शान्त जुया विज्याकम्ह । स्वर्णं=लुँ । उपल=माणिक्य (लोहँ) । रजत=वह । लोषेपु=चागः धैगुली । समम्=समान (=बरावरगु उपेक्षा ज्ञान दया विज्याकम्ह) । दृशां=सत्व लोकपिनि मिखा यात । नव्यातिथ्यम्=न्हूम्ह पाहाँ (=अतिथि) समान जुया विज्याकम्ह । तत् वस्तु=वस्पोल बुद्ध वस्तु । मम=जितः । शरणम् भवतु=शरण ज्वीमाल ॥

भाः-- गुम्ह जुलसां प्रसन्नगु रुवादया विज्याकम्ह, गुम्हस्या मिखा छजो ह्या च्वंगु पलेस्वां समान जुया च्वन, सुनां देवता व मनुष्यगणया निर्मित करुणां बारंबार त्रिपिटक धर्म देशना याना विज्यात, गुम्ह अत्यन्त शान्त जुया विज्यात, गुम्हस्या निर्मित लुँ लोहँ वह व चागः समान जुया च्वन, गुम्ह जुलसां (लोकपिनि) दृष्टिं स्वेवले न्हावलेसं न्हूवःम्ह पाहाँ-अतिथि समान ज्वी वस्पोल (बुद्धं) जित शरण बिया विज्याहुँ ।

शरणमिति सदग्रं साधु गच्छामि बुद्धं
शरणमिति विरागाग्रीयमन्वेमि धम्मम् ।

=शरणमिति । गणानामग्रियं यामि सङ्घं
शरणमिति पुनस्त्रीन् द्वित्रिवारं ब्रजामि ॥ २१ ॥

शः--सदग्रम्=सकल वीतरागपिनि अग्र जुया विज्याकम्ह ।
बुद्धं=भगवान् बुद्ध । शरणमिति=सकल संसार दुक्खं मुक्त
यानावी धका मत्ती तथा । साधु=वांलाक । गच्छामि=
भजय् यावने । विरागाग्रीयम्=विराग धर्मस उत्तम जुया
विज्याकम्ह । धम्मं=सपरियाप्तिक नव लोकोत्तर धर्म नं ।
शरणमिति=संसार दुःख नाश याई धका । साधु=वांलाक ।
अन्वेमि=सेवन यावने । गणानाम्=सकल गणया मध्ये । अग्रियम्=
उत्तम जुया विज्याकम्ह । संघम्=अष्ट आर्य्य पुद्गल संघपिं ।
शरणमिति=जित शरणाधार ज्वीमा धका । साधु=वांलाक ।
यामि=भजना यावने । पुत=हानं द्वित्रिवारम्=निकोलनं, सौं
कोलनं । त्रीन्=ध्व बुद्ध, धर्म, संघ, धैगु त्रिरत्न । शरणमिति=
शरणाधार ज्वीमा धका । साधु=वांलाक । ब्रजामि=भजय्-
यावने ॥

भाः-- संसार दुःखं मुक्त ज्वीया लागी सकल वीत-
रागपिनि अग्र जुया विज्याकम्ह बुद्ध भगवानया शरण वनेगु
अत्यन्त उत्तम, गुगु वैराग्य धर्मस अत्यन्त श्रेष्ठ जुया च्वन
जि उगु धर्मया शरण वने, सकल संघ गण मध्ये अत्यन्त
श्रेष्ठ जुया विज्याकपिं अष्ट आर्य्य पुद्गल संघया जि शरण
वने, हानं जि निकोलनं सौं कोलनं त्रिरत्नया शरण वने ।

पुनरपि शरणं ब्रजामि बुद्धं

पुनरपि लोकगुरुं गुरुं करोमि ।

पुनरपि कथयामि नौमि वन्दे

त्वयि मम गौतम ! नैव तृप्तिरास्ते ॥ १३ ॥

शः-- पुनरपि=हाकनं नं । बुद्धं=भगवान् बुद्ध याके । शरणं
 ब्रजामि=शरण वने । पुनरपि=हाकनं नं । लोकगुरुं=सकल
 लोकपित हित ज्वीगु उपदेश त्रिया त्रिज्याकम्ह जूया निम्ति
 लोक गुरु जुया विज्याकम्ह सर्वज्ञयात । गुरुं करोमि=गुरु
 याये । पुनरपि=हाकनं नं । कथयामि=वस्पोल बुद्धयागु गुण
 धाये । नौमि=वस्पोल बुद्धयात गद्य पद्य द्वारा स्तुति याये ।
 वन्दे=काय आदि स्वंगू द्वारं वन्दना याये । गौतम ! =गौतम
 गोत्रे दया विज्याकम्ह भो सर्वज्ञ बुद्ध ! त्वयि=छलपोल
 याके । मम=जिगु । तृप्तिः=शरण वनेगुलिं लुदनि धैगु । नैव
 आस्ते=दैगु हे मखु ॥

भाः-- (जि) हाकनं नं बुद्धया शरण वने, हाकनं नं
 वस्पोल लोकया गुरु जुया विज्याकम्ह शास्तायात गुरु माने
 याये, हाकनं नं वस्पोलयागु गुण खँ ह्हाये, वस्पोलयात
 नमस्कार याये, वस्पोलयात वन्दना याये । भो गौतम !
 (छलपोलयागु शरण ग्रहण याय् गुली) जितः तृप्ति गवलेसं
 प्राप्त ज्वी मखु (=लुदनि मखु) ॥

त्रिभुवनमसकृन्निरूप्ययुष्मत्
पदसरसीरुहरेणुमाश्रितोऽहम् ।

शरणमयमयश्चदैवतंमे

गतिरपरा मम नास्ति नास्ति नास्ति ॥ १४ ॥

शः— अहम् = जि । त्रिभुवनम् = स्वर्ग मर्त्य पाताल धैगु

त्रिभुवनस सकल मुनिजनपिसं । असकृत् = बारंबार । निरूप्य =
(वस्पोलपिसं दयका विज्यागु शास्त्र) स्वया परीक्षा याना ।

युष्मत् = सर्वज्ञ तथागत छलपोलयागु । पदसरसीरुहरेणुम् =

तुती थाःगु नचुसे च्वंगु धू । आश्रितो = आश्रय याना

अर्थात् जिगु लेले धारण याना । अयम् = ध्व श्रीपाद-चरण

धू । मे = जित । शरणम् = आधार-शरण ज्वीमाल । अयञ्च =

ध्व श्रीपाद-चरणयागु धू हे । मे = जितः । दैवम् = योजुल ।

मम = जितः । अपरागति = व श्री चरण धू तोता मेगु आधार-

गति । नास्ति = मद्दु । नास्ति = मद्दु । नास्ति = द हे मद्दु ।

भाः— जि बारंबार स्वर्ग मर्त्य पाताल स्वंगू लोकया

मुनिपिन्त परीक्षा याना छलपोलया चरण कमलया धू

यागु शरण ग्रहण यानागु जुल । ध्व हे शरण जिगु दैवता

जुल । ध्व हे छलपोलयागु चरण कमलयागु धूया शरण

तोता जित मेगु शरण आधार मद्दु मद्दु द हे मद्दु ॥

अनित्यमखिलं दुःखमनात्मेति प्रवादिने ।

नमो बुद्धाय धर्माय सद्भाय च नमो नमः ॥ १५ ॥

शुः-- अखिलं = सकल संस्कार धर्म । अनित्यम् = उत्पाद
 व्यय आदि कारणं अनित्य धका । दुःख = जाति जरा
 व्याधि आदि कारणं दुःख धका । अनात्मेति = आत्मा धैगु
 छगू अलग मदुगु जूयानिम्ति अनात्म धका । प्रवादिने =
 प्रकाश याना उपदेश विद्याविज्याम्ह । बुद्धाय = बुद्धरत्नयात ।
 नमः = नमस्कार । धर्माय = धर्मरत्नयात । नमः = नमस्कार ।
 सङ्घाय च = संघरत्नयात नं । नमः = (जिगु) नमस्कार ।

भाः-- सकल संस्कार धर्मयात अनित्य, दुःख तथा
 अनात्म प्रकाश यास्य उपदेश याना विज्याम्ह वस्पोल
 बुद्धयात नमस्कार तथा धर्म व संघ यात नं (जिगु) नमस्कार ।

भो वीतराग भगवंस्तव पादमेव
 वन्दे मुनीन्द्र मुहुरेवमिमं प्रवन्दे ।
 भूयः पुनः पुनरिमं पुरतः परस्तात्
 पार्श्वद्वयोरुपरि दिक्षु विदिक्षु वन्दे ॥ १६ ॥

शुः-- वीतराग = राग मदया विज्याकम्ह । भो भगवन् =
 हे भगवान् । तव = छलपोलयागु । पादमेव = श्रीपाद-चरण हे
 जक । वन्दे = वन्दना याय् । मुनीन्द्र = मुनिपिनि मध्ये इन्द्र
 जुया विज्याकम्ह तथागत । एवम=थथे । मुहुः मुहुः = बारं-
 बार । इमम् = थुगु श्रीपाद-चरणयात हे । प्रवन्दे = सत्कार
 पूर्वक वन्दना याय् । भूयः = आपालं । पुनः पुनः = हाकनं ।

हाकनं । पुरतः न्ह्योने नं । परस्तात्=ल्यूने नं । पार्श्वद्वयो =निखेर पाखे नं । उपरि= च्वे नं । दिक्षु = प्यंगू दिशा पाखे नं । विदिक्षु = प्यंगू दिशाया कुं कुं पाखे नं । इमम् = थ्व श्रीपाद-चरण यात । वन्दे = वन्दना याय् ॥

भाः— हे रागं रहित जुया विज्याकम्ह भगवान् जिं छलपोलयागु श्री चरणयात नमस्कार याय् । हे मुनिगणपिनि इन्द्र जुया विज्याकम्ह तथागत ! जिं बारंवार उगु श्री चरण-पादयात नमस्कार याय् । जिं हाकनं नं बारंवार न्ह्योने, ल्यूने, निखेर पाखे नं, च्वे पाखे नं, प्यंगू दिशा पाखे नं, प्यंगू विदिशा (=दिशाया कुं कुं पत्तिकनं) थ्व छलपोलयागु श्री चरणयात हे जक नमस्कार याय् ॥

गतमिह भवतां पथा च येन
स्थितमपि यत्र च यत्र वा निषण्णम् ।
शयितमपि मुनीन्द्र यत्र योगात्
तदपि शतं प्रणमामि पुण्यतीर्थम् ॥ १७ ॥

शः-- मुनीन्द्र = मुनिपिनि इन्द्रजुया विज्याकम्ह हे तथागत ! । भवता = पूज्य जुया विज्याकम्ह छलपोलं । इह = थुगु लोके । येन पथा = गुगु लं । गतञ्च = विज्यानागु खः । यत्र वा=गन जुलसां । स्थितमपि = दना च्वना विज्यानागु खः । यत्रवा = गन जुलसां । निषण्णम् = फेतुना विज्याना च्वनागु खः । यत्र = गन । योगात् = समाधि योगं । शयितमपि

(२१)

= यना विज्याना च्वंगु खः । तत् पुण्य तीर्थम् अपि = व
पवित्रगु पुण्या तीर्थ यात नं । शतम् प्रणमामि = सलंसःको
वन्दना- नमस्कार याय् ॥

भाः- हे मुनीन्द्र भगवान् गुगु लं छलपोल विज्यात, गन
दना विज्याना चवन, गन फेतुना विज्याना चवन, हानं गन
छलपोल समाधिस्थ जुया शयन याना विज्यात जि व सकल
शुद्धगु पुण्यतीर्थयात सलंसःको नमस्कार तथा वन्दना याये ।

समजनि भगवान् स्वयं स्म यस्मिन्
सकलमबोधि च यत्र धर्मचक्रम् ।
विशदतरमदीपि यत्र यस्मि-
न्मृतिमपूरि तदप्यहं नमामि ॥ १८ ॥

शः- भगवान्=भाग्य दया विज्याकम्ह तथागत ।
यस्मिन्=गन । समजनिस्म=जन्म जुया विज्यात । तदपि=व
कपिलवस्तु पुरयागु लुम्बिनी शालोद्यान व । यत्र=गन ।
सकलम्=त्रैलुके च्वंगु सकल धर्म । स्वयम्=थःथमं । अबोधि च=
अबबोध याना सीका धवीका कया विज्यात । तदपि=उगु
महाबोधि वृक्ष सिमाया मूल व । यत्र=गन । विसदतर=अत्यन्त
निर्मलगु । धर्म चक्रम्=धर्मचक्र सूत्र । अदीपि=प्रकाश याना
देशाना याना विज्यात । तदपि=उगु वाराणसी नगर ऋषि-
पतनाराम व । यस्मिन्=गन । अमृतपुरी=निरुपधि शेष निर्वाण

धातु साक्षात् याना विज्यात । तदपि=उगु कुशीनगर शालो
द्यान नं । अहम्=जि । नमामि=नमस्कार याना ॥

भाः— गन भगवान् बुद्ध स्वयम् जन्म जुया विज्यात,
गन बुद्धत्व प्राप्तयाना विज्यात, गन अत्यन्त निर्मलगु धर्म-
चक्र सूत्र देशनायाना विज्यात, हानं गन निरुपाधि शेष
निर्वाण धातुस महापरिनिर्वाण जुया विज्यात उगु स्थान
यात नं जि नमस्कार याना ॥

सर्वज्ञवक्त्रसरसीरुहराजहंसं

कुन्देन्दुसुन्दररुचिं

सद्धर्मचक्रसहजं

श्रीदन्तधातुममलं प्रणमामि भक्त्या ॥ १६ ॥

सुरवृन्दवन्धम् ।

जनपारिजातं

शः-- सर्वज्ञ=सकल सिया विज्याकम्ह बुद्ध भगवानया ।
वक्त्रसरसीरुह=श्रीमुख रूपी पलेस्वांयात । राजहंसं=राज हंस
समानगु । कुन्देन्दु=दापस्वां व चन्द्रमा थें । सुन्दरम्=
बांलागु । रुचिम्=योगु । सुरवृन्द=ब्रंम्हा, विष्णु, महेश्वरादि
द्योसमूहपिसं । वन्धम्=नमस्कार याय् योग्य जुया च्वंगु ।
सद्धर्म चक्र सहजं=चय् प्यद्वल धर्मस्कन्धयात दाजुकिजा समान
जुया च्वंगु । जनपारिजातम्=उपासक जनपित कल्पवृक्ष समान
जुया च्वंगु । अमलं=निर्मलगु । श्रीदन्त धातुम्=श्रीमान् दन्त
धातुयात । भक्त्या=भक्ति गौरव तथा । प्राणमामि=नमस्कार
याना ॥

भा :— संम्यक सम्बुद्ध भगवानया श्रीमुख रूपी पलेस्वाने राजहंस समानं शोभायमान जुया च्वंगु, (हानं) दापस्वां व चन्द्रमा थें बांलागु, ब्रंम्हादि देवता समूहपिसं वन्दना याना तःगु, सद्धर्मचक्रं युक्तजुया च्वंगु तथा उपासकगणपिनि कल्प वृक्ष समान जुया च्वंगु, निर्मलगु श्री दन्त धातुयात जिं भक्ति व आदर पूर्वक नयस्कार याये ॥

नागालयोपरिधरालयचक्रवालं

मूर्ध्नित्रिकूटगतकाञ्चनशैलशृंगे ।

बोधिद्रुमूलनिहिताक्षयधातुबिम्बं

विभ्रन्नमामि शिरसाजिनचैत्यमग्रम् ॥ २० ॥

शः-- नागालयोपरि=नाग भवनया द्योने च्वं च्वंगु ।

धरालय=पृथिवीस सम्बन्ध जुया च्वंगु । चक्रवाल मूर्ध्नि=चक्र

वालया च्वकाय् । त्रिकूटगत=त्रिकूट पर्वतया द्योने च्वंगु ।

कञ्चन शैल शृंगे=महामेरु पर्वतया च्वकाय् । बोधिद्रुमूल=बोधि

वृक्ष वंगल सिमा क्केच्वंगु वज्रासने । निहित=निधान याना

तःगु । अक्षय धातु बिम्बं=न्याद्वोदया भितरे विनाश जुया

मवनिगु शारीरिक धातु व बुद्ध मूर्ति । विभ्रत्=धारण याना

विज्यागु । अग्रम=उत्तम जुया विज्यागु । जिनचैत्यं=भगवानया

चैत्य-चीभा यात । नमामि=नमस्कार याना ।

भा :— नागलोकया द्योने च्वंगु पृथिवीस दुगु चक्रवालया

च्चे च्वंगु त्रिकूट पर्वतयागु महामेरु पर्वत च्वकाय् स्थिर जुया

च्वंगु बुद्ध चैत्य, गुकिया लिक बोधि वृक्ष दु तथा गुके
अक्षय बुद्ध धातु स्थापना याना मूर्ति दयका तःगुखः उकियात
जि शिरंनिसें नमस्कार याना ॥

हैमालवालवलयान्तररत्नवेदी-

वज्रासनोल्लसितमूलमगेन्द्रबोधिम् ।

यं प्राप्य मारविजयानुपदं प्रपेदे

सर्वज्ञतां स भगवांस्तमहं नमामि ॥ २१ ॥

शः-- सः भगवान्=वस्पोल सर्वज्ञ बुद्ध भगवान् । यं प्राप्य=
गुगु बोधिवृक्ष सिमाके थयंका । मार विजय=नमूचि मार
यात त्याका विज्याय् । अनुपदम्=थुंकालि । सर्वज्ञतां=सर्वज्ञ बुद्ध
भावस । प्रपेदे=थयंकः विज्यात । हैमाल वाल वलयान्तर=लुंयागु
देमां चाहीका दध्वी लाना च्वंगु । रत्नवेदी=माणिक्यादि
जरे याना तःगु । वज्रासनं=वज्रासनयात । उल्लसित=सेवन
याना विज्याकम्ह । मूलम्=हादुगु । त अगेन्द्रबोधिं=व वृक्ष राज
जुया च्वंगु वंगल सिमायात । अहम्=जि । नमामि=नमस्कार
याना ॥

भाः-- वस्पोल भगवानं गुगु बोधि वृक्षया क्वे च्वना
नमूचिमारयात त्याका विज्यानालि सर्वज्ञ भावस प्राप्त
जुया विज्यात उगु छचाखेलं लुंयागु देमाया दध्वी च्वंगु
रत्न माणिक्य जरे याना तःगु वज्रासनं शोभितगु हादुगु
वृक्ष राज बोधिट्रुमयात जि नमस्कार याना ॥

मूर्धनं बुद्धं नम त्वं श्रवण शृणु सदा धर्ममद्वैधवादि-
 प्रोक्तं सर्वज्ञरूपं नयननिरुषमं पश्य जिघ्राङ्घ्रिपद्मम् ।
 घ्राणे त्वं चार्कवन्धोःस्तुहि सखि रसने श्रीघनं पूजयेथाः
 सिद्धं पाणे व्रजाङ्घ्रे जिनसदनमदस्तद्गुणंचित्त चिन्त्या ॥२॥

शः-- मूर्धनं=भो जिगु छ्योँ । त्वं=छं । बुद्धं=भगवान्
 बुद्धयात् । नम=नमस्कार या । श्रवणं=भो ह्यायूँ । त्वं=छं ।
 अद्वैधवादि प्रोक्तम्=बुद्ध भगवानं कना विज्यागु । धर्मं=त्रिपिटक
 धर्म । सदा=न्ध्यावलेसं । शृणु=न्यँ । नयनं=भो मिखा ! । त्वं=
 छं । निरुषमं=उपमा विषयं पुला वंगु । सर्वज्ञ रूपं=तथागतयागु
 मनोज्ञ रूप । पश्य=सो । घ्राणं=भो ह्यायूँ । त्वं च=छं नं ।
 अर्कवन्धोः=बुद्ध राजयागु । अङ्घ्रि पद्मम्=चरण कमलयात् ।
 जिघ्रं=नंतुँ । सखि रसने=भो पासा म्ये ! । त्वं=छं श्री घनम्=श्री बुद्ध
 भगवानयात् । स्तुहि=स्तुति या । पाणे=भो ह्ला । त्वं=छं ।
 सिद्धं=लोके प्रसिद्ध जुया विज्याम्ह बुद्ध यात् । पूजयेथाः=
 (स्वां आदिं) पुजाया । अङ्घ्रे=हेतुति । त्वं=छं । जिनसदनं=बुद्ध
 भगवान् विज्याना च्वंगु छँ स्थानस (विहारस) । व्रजं=हुँ ।
 चित्तं=भो मन ! । त्वं=छं । अदस् तद् गुणम्=ध्व बुद्ध भगवान्
 यागु गुंगू सत्य गुण । चिन्त्या=चिन्तना या ।

भाः-- हे छ्योँ ! छं बुद्धयात् नमस्कार या । हे ह्यायूँ !
 छं न्ध्यावले बुद्धं कँना विज्यागु सत्धर्म न्योँ । हे मिखा !
 छं उपमां रहित जुया च्वंगु (बुद्ध) यागु रूप स्व । हे ह्यायूँ !
 छं वस्पोलया चरण कमलयात् नंतुँ । हे पासा म्ये !

छं भगवान् बुद्धयात स्तोत्र व्वना वन्दना या । हे ह्वा छं सिद्ध
जुया विज्याम्ह भगवानया पूजा या । हे तुति ! छं बुद्धयागु
विहारे हूँ । हे मन ! छं बुद्ध भगवान् यागु गुणयात
चिन्तना या ॥

बुद्धो धर्मश्च संघस्त्रितयत्रियमिति महानर्घरत्नं मुमुक्षोः
अघारभ्याहमस्मै त्रिभवभयभिदे सन्ददाम्यात्मभावम् ।
एषोहं तत्परः स्याम्परमयनमितो नास्ति मे सत्यमेतत्
स्यामस्याहं तुशिष्यस्त्रिदशनुतमिदं कोटिकृत्वोनमामि ॥२३॥

शः-- मुमुक्षोः=मोक्ष वनेगु इच्छा दुर्षि सत्व प्राणिर्षित
बुद्धः=सर्वज्ञ बुद्ध । धर्मश्च=नव लोकोत्तर धर्म व । सङ्घः
इति=अष्ट आर्य्य पुद्गल संघर्षि थुर्षि । त्रितयम्=सौंगू वस्तू ।
महानर्घरत्नम्= अत्यन्त मूर्वंगु रत्न खः । अहम्=जि । अद्य
आरभ्य=थनिनिसें । अस्मै=ध्व त्रिरत्नयात । त्रिभव भय भिदे=
काम, रूप, अरूप भवस जाति जरादि भय नाश यायुया
निस्ति । आत्म भाव=ध्व पञ्चस्वण्ड आत्म भाव । सन्ददामि=
समर्पण याये । एषः अहम्=ध्व जि । तत्पर स्याम्=व त्रिरत्न
धका समभे जुया च्वनाम्ह खः । मे=जितः । इयः परम्=ध्व
रत्नत्रय नाप अलग जूगु । अयनं=मेगु लँ । नास्ति=मदु ।
एततम्=ध्व खँ सत्यनं खःगु भाव । अहंतु=जि जुलसां ।
अस्य=ध्व त्रिरत्नयाम्ह । शिष्यः स्याम=वेला खः । त्रिदशनुतम्=
देवतापिसं स्तुति याःगु । इदं=ध्व त्रिरत्न यात । कोटिकृत्वा=
कोटान कोटिवार । नमामि=नमस्कार याना ॥

भा :- मोक्षयागु इच्छा याःपिन्त बुद्ध, धर्म, व संघ
 ध्व सोंगू अमूल्यगु रत्न खः । थनिन्स्ये जि सोंगू भव
 यागुं भय् नाश याना छेफुगु रत्नत्रयया निम्ति आत्मा
 बलिदान याय् । आवंलि जिगु निम्ति व हे श्रेष्ठ जुल । जिगु
 लागी मेगु लँ मन्त, ध्व धाथेनं हे सत्यगु खँ खः । जि
 जुलसां त्रिरत्नया शिष्य जुल । जि देवतापिसं नापं स्तोत्र
 याना प्रशंसा याना तःम्ह त्रिरत्नयात कोटान कोटि बार
 नमस्कार याना ।

नाहं लाभार्चनार्थी न च भयचकितो नापि सत्कीर्तिकामो
 न त्वं घर्मांशुवंशप्रभव इति मुने नापि विद्याशया ते ।
 पारम्पर्यान्न च त्वां शरणमुपगतः किन्तु ते सार्वजन्यं
 सम्यग्ज्ञानं ससीक्ष्य त्वयि भवजलधिं सन्तरीतुं प्रवृत्तः ॥२४॥

शः— मुने=भो सर्वज्ञ मुनि भगवान् । अहम्=जि ।
 लाभार्चनार्थी=लाभसत्कार प्राप्तयाय्या निस्ति । त्वम्=छलपोल
 याके । न शरणम् उपगतः=शरण वयागु मखु । भय चकितश्च=
 भयं ग्याना त्राहि जुया नं । न=(शरण वयागु) मखु ।
 सत्कीर्तिकामोपि=भिगु कीर्ति इच्छा याना नं । न=(शरण वयागु)
 मखु । त्वम्=छलपोल । घर्मांशु वंशप्रभव इति= सूर्य्य वंशे जन्म
 जुया विज्याह्व धकानं । न=(शरण वयागु) मखु । ते=
 छलपोल याके । विद्या शयापि=श्रुति, स्मृति व्याकरणादि विद्या
 सयके धकानं । न=(शरण वयागु) मखु । —किन्तु=अथे
 जूसां । ते=छलपोलयागु । सार्वजन्यं=सकलसिनं सीक्ष्य

माःगु । सम्यग्ज्ञानं=संम्यक्संबोधि ज्ञान । समीक्ष्य=खना । भवजल
धि=संसार सागरं । सन्तरितुं=बांलाक तरे जुया वँनेत । त्वयि=
छलपोलयाक्य । प्रवृतः=उपासकत्व ग्रहण याना शरण वयागु
जुल ॥

भा :- हे शाक्यभुनि भगवान् ! जि न लाभ सत्कारया
लागी, न भयं—त्राहि २ जुया, न छुं भिगु कीर्ति दैला धैगु
कामना याना, न छलपोल सूर्य्य बंरो उत्पन्न जुया विज्याम्ह
धका, न (लौकिक) विद्यादि सयका कायगु इच्छायाना
हानं न (ह्यापायागु) मातृ-पितृ पिनिगु वंश परंपरां
याना छलपोलयाके शरण वयागु खः अथेसां छलपोल
यागु सकल सत्व प्राणिपिन्त हित याइगु सम्यक्संबोधि
ज्ञान खँना, संसार महा सागरं पार तरे जुया वँनेया
लागी छलपोलयागु शरण ग्रहण याना जुल ॥

त्वद्द्वैराग्यसमस्तभूतकरुणाप्रज्ञादिनानागुण-
स्फूर्जच्चन्दनपङ्कसिन्धुपतितो गन्तुं क्षमो नान्यतः ।
भूपा वा यदि दण्डयन्ति विबुधा निन्दन्ति वा ब्रान्धवाः
मुञ्चन्ति क्षणमप्यहं जिनपितः जीवामि न त्वां विना ॥२५॥

ज्ञः—त्वद्=छलपोल यागु । वैराग्य=वीतराग भाव । समस्त
भूत करुणा=सकल सत्व प्राणिपित फैले जुया वँना च्वंगु करुणा ।
प्रज्ञादि=निर्मल योग ज्ञान इत्यादि । नाना गुणं=अने अनेगु गुण ।
स्फूर्जन्=सुगन्ध बास वया च्वंगु । चन्दन पङ्क सिन्धु=श्रीखण्ड
रूपी भ्यातनाडुगु समुद्र सागरे । पतित=कुतुंबम्ह (जि) ।

अन्यतः=मेगु थासे । गन्तुं=वँनेत । नक्षमः=फैमखु । यदि=अले ।
 भूपाः=मिथ्यादृष्टिक जुजुपिसं दण्डयन्ति वा=(छ छुकारणे बौद्ध
 जुयागु धका) सजाई याःसां । विबुधाः-दुर्विज्ञ पण्डित
 तयसं । निन्दन्तिवा=गिजे याःसानं । बान्धवा=जिमि थःथिति
 पिसं । मुञ्चन्ति=तोताहे व्यूसानं । पितः=वौजुया विज्याकम्ह ।
 जितः=न्यागु मार यात त्याका विज्याकम्ह हे बुद्ध भगवान् ! ।
 अहम्=जि । त्वंविना=छलपोल मदेकं । क्षणमपि=क्षणभर भतीचा
 जक जूसां । न जीवामि=म्हाना च्वने फैमखु ॥

भा -- वीतराग भाव दया विज्याकम्ह सकल सत्त्व
 प्राणिपिके करुणा दया विज्याकम्ह, प्रज्ञा इत्यादि अने अनेगु
 छलपोलया गुणयागु श्रीखण्ड भ्यातना रूपी सागर-समुद्रे
 दुना च्चपि प्राणिपि मेथाय् गनं हे वँने फैमखु । हे बौ जुया
 विज्याकम्ह बुद्ध भगवान् ! यदि जितः जुजुं सजाई हे यात
 धाःसानं मेमेगु मत यापि विद्वानपिसं जिगु निन्दा हे याःसानं,
 यदि थःथितिपिसं जितः तोताहे व्यूसां छलपोल मदेकं जि
 जीवित जुया च्वने फैमखु ॥

स्वर्गे वा वसतिर्ममास्तु निरये तिर्यक्षु किंवासुरे
 प्रेतानां नगरेऽथवा नरपुरे काप्यन्यतः कर्मणा ।
 भो सर्वज्ञ ततस्ततस्तव गुणान् कर्णामृतस्यन्दिनो
 निष्पापानवलम्बतां मम मनो मान्या सुखप्रार्थना ॥२६॥

॥ शः-- स्वर्गवा=स्वर्गे जूसां । निरय=नरके नं । तिर्यक्षुकिंवा=

पशु योनी जूसां । असुरे=दैत्य योनी जूसां । अथवा=अथेनं
 मखुसा । प्रेतानां नगरे=प्रेत-पिशाचतय्गु नगरे जूसां । नरपुरे=
 मनुष्य लोकेजूसां । काप्यन्यतः=मखुसा ब्रम्हलोकादि मेथाय् गनं ।
 कर्मणा=कुशलादियागु कर्मबलं । मम=जिगु । वसति=वास
 याय्गु । अस्तु=थ ज्वीमा । भो सर्वज्ञ=हे सर्वज्ञ तथागत ! ।
 ततस्ततः=अनअन जन्म जूगु थासे । कर्णामृतस्यन्दिनः=न्यनाच्चं
 पिनिगु न्हायपने अमृत समान ज्वीगु । निष्पापान्=रागादि
 पापं रहित जुया च्वंगु । तव गुणान्=छलपोलयागु षट् असा
 धारण ज्ञानादि गुण । मम मनः=जिगु चित्तो जुलसां । अबल-
 म्वतां=थाना च्वनेमा । मम=जितः । अन्या सुख प्रार्थना=ध्वयात्
 तोता मेगु सुख प्रार्थना याय्गु । मा अस्तु=याय् म्वालेमा ॥

भा;-- कर्मयागु फल अनुसारं जितः स्वर्गे च्वने
 दःसानं, चाहे नर्के, चाहे पशुतयगु योनी, चाहे दैत्य
 योनी, चाहे प्रेततयगु, चाहे मनुष्य लोके अयनं मखुसा मेगु
 गनं ब्रम्ह लोकादी लाःवँन धाःसां भो सर्वज्ञ तथागत !
 अनअन, उगुउगु थासे जिगु मनयात् (व) हाय्पंया निंति
 अमृत, छलपोल यागु शुद्ध उपदेशयागु सहारा ज्वीमा ।
 थुकियात् तोता जितः मेगु छुंहे सुख प्रार्थना याय् म्वालेमा ।

तवैवाहं दासो गुणपणगृहीतोऽस्मि भवता
 तवैवाहं शिष्यः स्ववचनविनीतोऽस्मि भवता ।
 तवैवाहं पुत्रः स्मृतिकृतिसुखस्त्वद्गतिगतो
 गुरो बुद्ध स्वामिन् मम जनक मां पाहि भवतः ॥ २७ ॥

शः-- भवता=छलपोलं । गुणः पणः गृहित=थःगुः ज्ञान
 दयादि गुणरूपी मू विद्या न्यानाकया विज्याकम्ह । अहं=जि ।
 तव एव=छलपोल याम्ह हे । दासः अस्मि=दास जुल । भवता=
 छलपोलं । स्ववचनविनीतः=थःगुः बहुश्रुत विनय धर्म सारे याना
 कया विज्याम्ह । अहम्=जि । तव एव=छलपोलया हे । शिष्य
 अस्मि=चेला खः । त्वद्गति गत=छलपोलया आर्य्य अष्टाङ्गिक
 मार्गानुसारं वंम्ह । स्मृति कृत सुखा=लुमंकेमात्रं सुख उत्पन्न
 जुया वैम्ह । अहं=जि । तव एव=छलपोलयाम्ह हे । पुत्रः अस्मि=
 काय् खः । स्वामिन=जिमि स्वामि जुया विज्याकम्ह । गुरो=
 जिमिगुरु जुया विज्याकम्ह । मम जनक=जिमि बौ जुया
 विज्याकम्ह । बुद्ध=हे बुद्ध भगवान् ! । भवत=संसार रूपी
 भवं । माम् पाहि=जित रक्षायाना विज्याय् माल ॥

भाः-- छलपोलं जुलसां शान्ति शीलादि गुण रूपी दांमं
 न्यानातःम्ह जि, छलपोलया हे दास-भ्यो खः । छलपोलया हे
 सुवचनं शिक्षित जूम्ह जि छलपोलया शिष्य खः । छलपोलं
 क्यना विज्यागु ल्यागु अनुकरण यायगु स्मृति याना जित
 सुख जुल । जि छलपोलया हे काय् खः । हेगुरु ! हे बुद्ध ! हे
 स्वामी ! जिमि बौ ! जित थुगु भव संसारं रक्षा याना
 विज्याय् माल ॥

पिता माता भ्राता त्वमसि भगिनी त्वञ्च विपदि
 स्थिरं मित्रं बन्धुः प्रभुरमृतदीक्षागुरुतमः ।

त्वमैश्वर्यं भोगो त्वमसि धनधान्यञ्च महिमा
यशो विद्या प्राणस्त्वमसि मम सर्वज्ञ सकलम् ॥२८॥

शः-- सर्वज्ञ=हे सर्वज्ञ बुद्ध भगवान् !। (मम=जित)
त्वम्=छलपोल । पिता असि=बौ समान जुया विज्यात ।
माता=मां भ्राता=दाजु । भगिनी=तता केहे (समान जुया
विज्यात) । त्वञ्च=छलपोल जुलसां । विपदि=दुख जुया वैगु
बखते । स्थीरम् मित्रम्=कातुम्ह पासा (समान) । बन्धुः=थःथिति
(समान) । प्रभुः=मालिक (समान) । गुरुतम=अत्यन्त उत्तमम्ह
गुरु (समान जुया विज्यात) । त्वम्=छलपोल । (मम=
जित) ऐश्वर्यम्=सुख-ऐश्वर्य (बिया विज्योम्ह जुल) ।
त्वम्=छलपोल । भोगः असि=(जिगु) सुख भोग हे जुल ।
धन धान्यञ्च महिमा=माणिक्य लुँ वह आदि धन व वा छु
कःनि आदि धान्य-बालि नं जुया विज्यात । महिमा=आनु
भाव महिमा नं जुया विज्यात । यशः=कीर्ति-यश
धासां खः । विद्या=शास्त्र-विद्या नं खः । प्राण=
जीवित - प्राण समेतं नं खः । (आपा बयान
जक यानां छुयाय्) त्वम्=छलपोल । मम=जित । सकलम्
असि=छुँ हे बाकि म्दयक सारा फुक्क हे जुया विज्याम्ह
छलपोक खः ।

भाः-- छलपोल जिमी बौ धाःसां खः, मां धाःसां
खः, दाजुकिजा धाःसां खः, तताकेहे धाःसां खः विपत्ति-दुःख
ज्वीबले कातुम्ह-मित्र धाःसां छलपोलहे खः । थःथिति धाःसां

सां खः, मालिक धाःसां खः, निर्वाण उपदेश याना विज्या-
 इम्ह परमाचार्य्य नं खः । छलपोल हे जिगु ऐश्वर्य्य जुल,
 (जिगु) भोग सम्पत्ति धाःसा नं छलपोल हे खः । धन धान्य
 नं छलपोल हे खः । जिगु यश विद्या व प्राण नं छलपोल हे
 खः । हे सर्वज्ञ बुद्ध भगवान छलपोल हे जिगु सकल पदार्थ खः ।

विगतराग मुनीन्द्र दयाम्बुधे
 सुगत भग्नवृहद्भवपञ्जर
 अधिगतामृत बुद्ध मनोम्बुजं
 मम तवानघ गन्धकुटीयताम् ॥२६॥

शः— विगतराग=राग मदया विज्याकम्ह । मुनीन्द्र=
 खुगू † प्रकारयापिं मुनिपिं मध्ये दकले श्रेष्ठ जुया विज्याकम्ह ।
 दयाम्बुधे=सागर-समुद्र समानं दया-करुणा दया विज्याकम्ह ।
 सुगत=वांलागु काय गति ज्ञान गति दया विज्याकम्ह ।
 वृहत्भवपञ्जर=तःधंगु भव-संसार रूपी पंजःयात । भग्न=
 विनाश याना विज्याकम्ह । अधिगतामृत=अमृत रूपी
 निर्वाणस ध्यंकः विज्याय् धुंकुम्ह । बुद्ध=(प्यंगू सत्ययात
 सीका ध्वीका कया विज्याम्ह) हे भगवान बुद्ध । अनघ=
 पाप मदया विज्याकम्ह हे तथागत ! । ममः=जिगु । मनो-

† १. अगारिक मुनि, २. अनगारिक मुनि, २. शैक्ष मुनि,
 ४. अशैक्ष मुनि, ५. प्रत्येक मुनि, ६. मुनि मुनि ।

बुजं=हृदय रूपी पलेखां । तव=छलपोलयात । गन्धकुटीपताम्
=गन्ध कुटी (निवास स्थान) समान ज्वीफयमा ।

भा :— हे वीतराग (भगवन्) ! हे मुनिपिनि इन्द्र जुया
विज्याकम्ह ! हे करुणाया सागर ! हे सुगत हे तःधंगु संसार
रूपी पंजःयात स्यंका छुया विज्याम्ह ! हे अमृतरूपी निर्वा-
णस थ्यंकः विज्याकम्ह ! हे प्यंगू सत्ययात बांलाक सीका
कया विज्याकम्ह बुद्ध ! हे पाप मदया विज्याकम्ह ! जिगु
हृदयरूपी पलेखां छलपोलया गन्धकुटी (= निवासस्थान)
ज्वी फयमा ।

अनात्मन्यनित्येऽशुभे दुःखदुःखे

दुरन्तेऽत्र संसारचक्रे भ्रमन्तम् ।

• त्वमेकोऽसि मां त्रातुमीशो दयाब्धे

प्रभोऽतः प्रसीद प्रसीद प्रसीद ॥३०॥

श :— अनात्मनि=आत्मां रहितगु । अनित्ये=नित्यं रहितगु ।
अशुभे=शुभं रहितगु । दुःख दुःखे=दुःखेन अत्यन्त तःधंगु दुःख
जुयाच्चंगु । दूरन्ते=दूरेन महादूर जुया अवसान-अन्त मदया
च्चंगु । अत्र संसार चक्रे=थव संसार चक्रस । भ्रमन्तम्=कर्म व
क्लेशं याना चा चा हिला च्वनाम्ह । मां=जितः । त्रातुम=
रक्षा याना विज्यायूत । दयाब्धे=हे कृपा सागर जुया विज्याम्ह ! ।
ईशः=पररक्षा यायूगुली समर्थ दया विज्याकम्ह त्वं=छलपोल ।
एकः=छम्ह जक । असि=खः । अतः=उकिया निमित्त । प्रभो=हे

स्वामि छलपोल । प्रसीद=प्रसन्न जुया विज्याहुँ । प्रसीद=प्रसन्न
जुया विज्याहुँ । प्रसीद=(अत्यन्त) प्रसन्न जुया विज्याहुँ ॥

भाः-- अनात्म, अनित्य, अशुभ व अत्यन्त दुःखं पूर्ण
जुया च्वंगु तथा अन्त मद्दुगु संसार चक्रे लाना चा चा
हिला च्वंम्ह जितः रक्षा याना विज्यायत् हे करुणाया
सागर ! परहितयायगुलि समर्थ जुया विज्याकम्ह !
छलपोलहे छम्ह जक खः । उकिया निम्ति हे प्रभो ! छलपोल
प्रसन्न जुया विज्याहुँ, प्रसन्न जुया विज्याहुँ । (अत्यन्त)
प्रसन्न जुया विज्याहुँ ॥

प्रसीदेश देवेश लोकेश जिणो
जगद्वन्द्य मद्वन्द्य सद्वन्द्य बुद्ध
अघारे भवारे स्मरारे तमारे
तवैवास्मि भक्तो वपुर्वाङ्मनोभिः ॥३१॥

शः-- ईश=परार्थ याय्गुली अर्थात् परहित याय्गुली
समर्थ जुया विज्याकम्ह । देवेश=इन्द्रादि देवतापिनि नायो
जुया विज्याकम्ह । लोकेश=सत्त्व लोकपिनि ईश्वर जुया
विज्याकम्ह । जगद्वन्द्य=जगतलोके च्वंपि प्राणिपिसं वन्दना
याय् योग्य जुया विज्याकम्ह । मद्वन्द्य=जि वन्दना याय्
योग्य जुया विज्याकम्ह । सद्वन्द्य=शारीपुत्रादि सत्पुरुषपिसं
वन्दना याय् योग्य जुया विज्याकम्ह । बुद्ध=सर्वज्ञ बुद्ध

भगवान् । प्रसीद=प्रसन्न जुया विज्याय् माल । अघारे=तःधंगु
पाप नाश याना विज्याम्ह । भवारे=संसारोत्पत्ति नाश याना
विज्याकम्ह । स्मरारे=काम तृष्णायाम् नाश याना विज्याम्ह ।
तमारे=मोहान्धकारयाम् नाश याना विज्याम्ह (तथागत) ।
वर्षुर्वाक् मनोभिः=(जिगु) काय, वाक्, चित्त ध्व सोंगुलि नं
तवंव=छलपोलयागु हे । भक्तः अस्मि=भक्त खः ॥ ३१ ॥

भाः- हे परार्थ याय्गुली (=मेपित हित याय्गुली)
समर्थ जुया विज्याकम्ह (=ईश) । हे इन्द्रादि देवतापिनि
नायो जुया विज्याकम्ह (देवेश) ! हे लोकपिनि ईश्वर जुया
विज्याकम्ह (=लोकेश)काम त्याकुम्ह (जित्) ! हे जगतं वन्दना
याय् योग्य जुया विज्याकम्ह ! जि वन्दना याय् योग्य जुया
विज्याकम्ह सत् पुरुषपिसं वन्दना याय् योग्य जुया विज्याह्म
हे पापयाम् नाश याना विज्याम्ह ! हे संसार याम् विध्वंस
याना विज्याम्ह ! हे काम रागयाम् शत्रु जुया विज्याकम्ह ! हे
अन्धकारयाम् विनाश याना विज्याकम्ह बुद्ध भगवान् ! जिगु
ध्व काय-वाक्-चित्त सोंगुलि छलपोलया हे (धार्थं याम्ह)
भक्त खः ॥ ३१ ॥

स तव कुलसुतः स एव भक्तः

स भवति शासनधुर्वहः स शिष्यः ।

स च शरणगतः स एव दासः

कथमपि यो न विलङ्घयेत्तवाज्ञाम् ॥३२॥

शः-- यः=गुम्ह सत्त्वप्राणि जुलसां । कथमपि=न्हाथे

याना जूसां । तव=छलपोल यागु । आज्ञाम=शिक्षापद प्रज्ञप्ति
धैगु अनुशासन । तविलङ्घयेत्=उल्लंघन याइ मखु । सः=व ।
तव=छलपोलया । कुलसुतः=कुलपुत्र ज्वी । स. एव=व हे जक ।
भक्तः=भक्ति दुम्ह ज्वी । सः एव=वहे जक । शासनधुर्वहः भवति=
शासनयागु धुर-भार क्वुया च्वंम्ह ज्वी । सः एव=व हे
जक । शिष्य=वेला ज्वी । सः एव=व हे जक । शरणगतः=
छलपोलया शरणे वःम्ह ज्वी । सः एव=व हे जक । तव=
छलपोलया । दास=सेवक ज्वी ॥ ३२ ॥

भाः-व हे जक छलपोलया कुलपुत्र खः, व हे भक्त खः,
व हे शासनयागु भार क्वुया च्वंम्ह ज्वी, व हे शिष्य-
वेला खः । व हे शरण वःम्ह उपासक ज्वी, हानं व हे दास-
सेवक ज्वी, मुनां छुं हे छलपोलयागु आज्ञायात उल्लंघन
याइ मखु ॥ ३२ ॥

जगदुपकृतिरेव बुद्धपूजा
तदपकृतिस्तव लोकनाथ पीडा ।
जिन जगदपकृत् कथं न लज्जे
गदितुमहं तव पादपद्म भक्तः ॥३३॥

शः-- बुद्ध=हे बुद्ध भगवान् ! । जगदुपकृतिरेव=लोके
च्वंपित उपकार याय्गु हे जक । तव=छलपोलयात । पूजा=
पूजा यानागु ज्वी । लोकनाथ=हे लोकजनपिनि नाथ मालिक
जुया विज्याकम्ह भगवन् ! । तदपकृति=व लोकजनपित द्रोह

यानागु हे । तव=छलपोलयात । पीडा=तःधंगु कष्ट बियागु
 ज्वी । जिन=पञ्चमारयात त्याका विज्याकम्ह जिन भगवान् ।
 जगदपकृत=प्राण घात अदत्तादानादि लोक जन पित पीडा
 बीयोम्ह । अहं=जि । तव=छलपोलयागु । पादपद्म भक्तः=श्रीपाद
 रूपी पलेखां भजेयाना च्वंम्ह खः धका । गदितुम्=धायत् ।
 कथं न लज्जे=गथे लज्जा मचाय् ? ॥ ३३ ॥

भाः--हे बुद्ध भगवान् ! जगतयात उपकार यानागु
 हे छलपोलयागु पूजा यानागु ज्वी । हानं हे लोकया
 नाथ स्वामि जुया विज्याकम्ह भगवान् ! जगतयात हाय्केगु
 ख्वेकेगु हे छलपोलयात पीडा कष्ट बीगु समान जूवनि ।
 हे पञ्चमारयात त्याका विज्याम्ह जिन भगवान् ! जि
 जुलसां जगतयात दुःख बीम्ह जुया च्वन । उकियानिम्ति
 जि थःत थमं छलपोलयागु श्री चरण रूपी पलेखांया भक्त
 खः धका धायत् गथे लज्जा मचाय् ? ॥ ३३ ॥

धन-जन-विभवासु-देह-राज्यं

यदुपकृते श्रतधा त्वया प्रदत्तम् ।

तमहितमपकर्तुरस्य लोकं

क्व मम कृपासुदिता क्व वा क्व मैत्री ॥ ३४ ॥

शः- त्वया=छलपोलं । यदुपकृते=गुगु लोकोपकारया
 निम्ति । धन=सुवर्ण-रत्नादि मोति-माणिक्य आदि धन । जन=
 पुत्र-पौत्रादि जन नं । विभव=छे बुँ आदि सम्पति । असु=प्राण ।

देह=शरीरकाय । राज्यं=राज्य सुख इत्यादि ध्व सकल ।
 घतघा=सलंसःको । प्रदत्तम्=त्याग याना विज्यात ।
 तंलोकं=व हे सत्व लोकपित । अहितम्=छुं कारणं अहितम्ह
 वैर जुया । अपकर्तुः=मभिगु ज्यायाना च्वंम्ह । अस्य मम=
 ध्व जिगु । कृपा=परपिनिगु दुःख फुकावीगु लक्षण दुगु
 करुणा । क=गन दु ? । मुदिता=करपिनिगु सम्पति बढेजूगु खनेव
 प्रसन्न ज्वीगु लक्षण दुगु मुदिता । क्व=गन दु ? । वा=अथवा ।
 मैत्री=करपित हित याय्गु प्रवृत्ति लक्षण दुगु मैत्री (चित्त) ।
 क्व=गन दु ? ॥ ३४ ॥

भाः--गुपि अहित याइपित नापं लोक उपकार याय्या
 निस्ति छलपोलं जन, धन, सुख ऐश्वर्य, जीवन शरीर,
 तथा राज्य त्याग याना विज्यात, व हे लोकयागु अपकार
 याइम्ह जिगु छु करुणा ?, छु मुदिता ?, वा, छु मैत्री ज्वी
 कै ? ॥ ३४ ॥

उपपतिमसतीव चित्तवृत्ति
 व्रजति भवन्तमपास्य पञ्चकामम् ।
 अपि च विषयिणो न मोक्षसिद्धिः
 किमु करवाणि मुनीन्द्र देहि दास्यम् ॥ ३५ ॥

शः-- उपपति=ल्यवःयाथाय् वंनिम्ह । असतीव=दुष्ट-
 चण्डालीम्ह मिसार्थे । चित्तवृत्ति=जिगु मनयागु प्रवृत्ति । भवन्तम्
 अपास्य=छलपोल तोता । पञ्चकामम्=रूप, शब्दादि जुया च्वंगु

विषयस । व्रजति=आलम्बन याय्या निर्मित वनि । अपिचः=मेगुनं । विषयिणः=पञ्च काम विषय अनुभव याना च्चम्हसित । मोक्षसिद्धिः=निर्वाण सिद्ध ज्वीगु । न=मदु । किमु करवाणि=उकिया निर्मित गथे याय् ? मुनीन्द्र=हे मुनिपिनि इन्द्र जुया विज्याकम्ह तथागत ! दास्यम्=दासत्व अर्थात् उपासक भाव । देहि=जित (फोने) विया विज्याय् माल ॥ ३५ ॥

भाः--हे मुनीन्द्र भगवान् ! छलपोलयात तोतल धाय्व जिगु चित्तवृत्ति न्यागु प्रकारयागु पञ्च कामगुणस अथे हे व्वावनि, गथे दुष्टम्ह ल्यवःसि मिसा थःम्ह ल्यवः लिसे व्वावनि । विषय वासनाय् लाना च्च तल्लेयात मोक्षयागु सिद्ध ज्वीहे मखु । आः जिं छु निं याय् ? । जितः छलपोलया दास-उपासक याना विज्याय् माल ॥ ३५ ॥

प्रियतम पुरुषोत्तमाग्र बुद्ध
श्रमहर सिद्ध जगत्प्रसिद्धकीर्त्ते ।
भवशरणमनुत्तरप्रसादिन्
प्रतिपदमस्मि तवैव दासदासः ॥ ३६ ॥

शः-- प्रियतम=अत्यन्त प्रियगु । पुरुषोत्तमाग्र=प्रत्येक बुद्ध आदि उत्तम पुरुषपिनि मध्ये दकले अग्रजुया विज्याकम्ह । बुद्ध=प्यंगु सत्ययात बांलाक सीका-ध्वीका कया विज्यागुलि बुद्ध धैगु नां जुया विज्याकम्ह । श्रमहर=संसारयागु दुःख मदेका विज्याइम्ह । सिद्ध=रागादि क्लेश मलं मुक्त जुया

विज्याय् धुंकुगुलिं सिद्ध जुया विज्याकम्ह । जगत् प्रसिद्धकीर्ते=
 लोके प्रसिद्धगु कीर्ति दया विज्याकम्ह । प्रसादिन्=श्लेश-मलं
 रहित जुया विज्यागुलिं प्रसन्न जुया विज्याकम्ह । अनुत्तर=
 थःयासिनंतःधंपिं मेपिं सुं मदुगु जूयानिम्ति अनुत्तर जुया विज्या-
 कम्ह सर्वज्ञ बुद्ध भगवान् । शरणम्भव=जितः शरण ज्वीमाल ।
 तव एव=छलपोलयागु हे जक । प्रतिपदं=पला पत्ति । दास दासः
 अस्मि=सेवकयासिनं महा सेवक जुया (दास जुया)
 च्वनाम्ह जिखः ॥ ३६ ॥

भाः--हे अत्यन्त प्रिय-योम्ह !, हे उत्तमपिं पुरुषपिनि
 मध्ये नं अग्र जुया विज्याकम्ह !, हे लोक जनया दुःख हरण
 याना विज्याईम्ह !, हे सिद्ध पुरुष जुया विज्याकम्ह !, हे
 लोकस अत्यन्त प्रसिद्ध जुया विज्याकम्ह !, हे मुनार्प समान
 मजुया अनुत्तर जुया विज्याकम्ह !, हे प्रसन्नगु स्वरूप दया
 विज्याम्ह भगवन् !, छलपोलं जितः शरण विया विज्याहुं ।
 जि जुलसां छलपोलयागु हे पलाखं पलाः पत्तिकं दास दास-
 सेवकयासिनं महा सेवक जुया च्वनाम्ह जि खः ॥ ३६ ॥

दशबल कलिकालदुर्बलोऽहं

चिरदुरितार्णवतुङ्गभङ्गमग्नः ।

तव कथमनुयामि धम्मनावं

जिन मम देहि कृपाकरावलम्बम् ॥ ३७ ॥

शः-- दशबल=स्थानास्थान ज्ञानादि भिगू प्रकारयागु

ज्ञान बल युक्त जुया विज्याकन्ह हे सर्वज्ञ बुद्ध । काल कलि-
 पापिपि मन्तयगु काल-समय जुयानिम्ति । दुबलः=श्रद्धादि
 बल रहित जुया च्वंगु । धिरदुरितारणव=ताकाल तक अभ्यास
 जुया च्वंगु पाप रूपी मेहा समुद्रस । तुङ्ग भङ्ग मग्नः=ता
 ताःजागु लहरे दुना च्वन्ह । अह=जि । तव=झलपोलयागु ।
 धमनाव=नवलीकोत्तर धर्म रूपी नांचास । कथ अनुयामि=गथे
 याना च्वं वये । जिमं=हे पञ्चमारयात त्याका विज्यान्ह
 सर्वज्ञ तथागत ! । मम=जितः । कृपा करावलम्बम्=ज्वना
 यक्खाया च्वनेगु कृपा-करुणा रूपी ह्या निपा । देहि=बिया
 विज्याहुँ ॥ ३७ ॥

माः-- हे भिगु ज्ञानबल दया विज्याकन्ह दर्शवल
 भगवान् । जि जुलसा कलि काले जन्म जुयान्ह, श्रद्धादी
 दुबल जुया च्वन्ह खः । ताकाल तक ध्व तरे जुया वने थाकुमु
 सागरयागु ततःजागु लहरे दुवे जुया च्वना । जि झलपोल
 यागु धर्म रूपी नांचाय् गय् याना गद् ? शास्ता भगवान् !
 जित वःकया गय्गु कृपा-करुणा रूपी ह्या बिया
 विज्याहुँ ॥ ३७ ॥

प्रणतिरियमनिकशस्तवाह

बहुमवदुःखमवेक्ष्य भीतिभीतः ।

धर गुरुतर तृष्णया पतन्तं

जिन मम देहि कृपाकरावलम्बम् ॥३८॥

शः-- तव=छलपोलयात । अनेकशः=बारंवार । इयम्
 प्रसति=(जि) ध्व (जिगु) नमस्कार याना जुल । अहम्=
 जि । बहु भव दुःखम्= आपालं संसार दुःख । अवेक्ष्य=खना ।
 भीतिभीतः=अत्यन्त ग्याना च्वना । गुरुतर तृष्णया=अत्यन्त
 भयात्तुसे च्वंगु तृष्णास । पतन्त=कुतुं वना च्वंम्ह (जितः) ।
 धर=ज्वना कया विज्याहुँ । जित=पञ्चमारयात त्याका
 विज्याम्ह भगवान् । कृपा करावलम्बम्=कृपाकरुणा रूपी
 ह्ला निपा । मम=जितः । देहि=विया विज्याहुँ ॥ ३८ ॥

भाः--जिं छलपोलयात बारंवार नमस्कार याना ।
 जि भवसंसारयागु आपालं दुःख- कष्ट खना ग्याना च्वन,
 तःधंगु भयातुगु तृष्णां जित क्वे कसाला च्वन, ज्वना (रक्षा
 याना) विज्याहुँ । हे जिन-शास्ता ! जितः वःकाय्गु कृपा
 करुणा रूपी ह्ला निपा विया रक्षायाना विज्याय् माल ॥३८॥

जगति तव कृपा हि निर्विशेषा
 प्रपव तया जिन मां च दोषदुष्टम् ।
 अलमहमिह नो सुखी तयेन्दु—
 र्न समकरश्चरतीह सोध्वसाध्वे ॥३९॥

शः-- जित=सम्यक् सम्वुद्ध हे भगवान् ! तव=छलपोल
 यागु । कृपाहि=करुणा हे जुलसां । जगति=सकल लोकस ।
 निर्विशेषा=सकलसितं साधारण जुया च्वन । तया=व सकल

लोकयात याना विज्यागु साधारण करुणां । दोषदुष्टं=राग
द्वेष आदिं दूषित जुयाच्चवंह । माञ्च=जितःनं । प्रपद=पवित्र
याना विज्याहुँ । अहम्=जि । तथा=छलपोलं उगु करुणा तथा
विज्याय् मात्रं । अलं=गात । सुखी=सुखी जुया । (व अथे हे
जुल) इह=थुगुलोकस । इन्दु=चन्द्रमां । साध्वसाध्वे=भिभिं
सत्पुरुषपिं व मभिंपिं असत्पुरुषपिं निखलःसित नं । समकर=
समानगु सिच्चुसे च्वंगु रस्मि खय्का । नोनचरति=न्ह्यामवँना
च्वंगु मखु वँना हे च्वन ॥ ३६ ॥

भाः--हे जिन-शास्ता भगवान् ! जगते छलपोलयागु
हे कृपा सकलयात साधारण जुया च्वन । उगु कृपाकरुणां
जि पापि दोषीयात शुद्ध याना विज्याहुँ । जि जुलसां थुगु
जगते व हे करुणां खुसि जुया च्वना । गथे चन्द्रमाया जः
सज्जन दुर्जन निखलःसित नं समान रूपं मखय् कुगु मखु
खय्काहे च्वन ॥ ३६ ॥

उपचित-बहुमोह-जातमन्धं
विगतदयं विगतात्मबन्धुगन्धम् ।
अपगतगुणविद्यमुद्गतायं
जनमविवेकमवाशु दीनबन्धो ॥ ४० ॥

शः-- उपचित बहुमोह जातं=मुंका तःगु आपालं अविद्या
समूह दुपिं । अन्धम्=उकिया निम्तिहे ज्ञान चक्षु मद्या अन्धा

जुया च्वंपि । विगतदयं=दया-करुणां रहित जुया च्वंपि । विगतात्म-
बन्धुगन्धं=थःथितिर्पिनाप वियोग जुया च्वंपि । अपगत गुणविद्यं=
गुण व विद्यां अलग जुया च्वंपि । उद्गताधम्=च्चे थाहाँ
चया च्वंगु पाप दुर्पि । अविवेकं=काये-चित्ते शान्ति मद्दुर्पि ।
जनं=ध्व असरण जनर्पित । दीन बन्धो=अशरण दीन-दरिद्र
तय् बन्धु जुया विज्याकम्ह हे भगवन् । आशु=याकनं ।
अव=रक्षा याना विज्याहुँ ॥ ४० ॥

भाः-- जिमिसं आपालं अविद्या मूर्खतायागु संग्रह
याना, जिपिं मोहं अन्धा जुया च्वना । जिमिके आत्मयीता
यागु गन्ध मद्दु । जिमिगु गुण तथा विद्या नष्ट जुया वने
धुंकल, जिमिके पाप उदय जुया च्वन । हे दीन-दरिद्रतय्
बन्धु जुया विज्याकम्ह शास्ता भगवन् ! ध्व कायिक मानसिक
शान्ति मद्दया च्वंपि जनतार्पित याकनं रक्षा याना
विज्याहुँ ॥ ४० ॥

अकरवमुरुदुष्कृतं पुरो य-
न्मम वपुषा वचसा च चेतसा च ।
अनुकलमखिलं प्रलीयतां तत्
तव चरणस्मरणेन सर्ववेदिन् ॥ ४१ ॥

शः-- पुरा=हापायागु जन्मे । मम=जिगु । वपुषा=शरीर
कार्यं व । वचसाच=वचनं व । चेतसाच= मनं नं । यत् उरु
दुष्कृतम्=मांश्यात घाटक याय्गु आदि गुगु ततःधंगु पाप

जलसां । अकरवम्=यान्-वेगु दे । अखिल तत=व सकल पाप ।
 एवेदिन=हे सर्वज्ञ बुद्ध भगवान् । तव=इलपोलया । चरण
 स्मरणेन=श्रीपाद चरण कमल लम्कागुलि । अनुकलम्=क्षण
 क्षणस=पुलीयताम=नाश जुया वनेमा ॥ ४१ ॥

शः- जि हापससु जन्मे काय वाक् चिक्कं सुग
 ततःधंगु (मां घाटक याम्गु अग्नि) पाप यान्-वेगु दे,
 हे सर्वज्ञ बुद्ध ! व सकल पाप इलपोलया श्रीपाद-चरण
 कमल स्मरणेन शानागुया (प्रतापं) क्षण क्षणहे विनाश जुया
 वनेमा ॥ ४१ ॥

सुगतं तव पुरः पुरः पृथिव्यां
 मधुरमते पतितोऽस्मि दण्डनत्या ।
 अकुशलमखिलं तवानुभावात्
 प्रपततु नोत्पततात् पुनः सहैव ॥ ४२ ॥

शः- मधुरमते भिगु प्रकल बुद्धि वस विज्जाकम्ह । सुगत=
 भिगु गति दया विद्वान्कम्ह तथात्त । तव=इलपोलया ।
 पुरः पुरः=न्योने न्योने । दण्डनत्या=दण्डवत् समस्कार । पृथिव्या
 =वै-पृथिवी । पतितोऽस्मि=भवतुला वन्दनायाय । तवानुभावात्=
 इलपोलया प्रतापं । अखिलं अकुशलं=(जिगु) सकल पाप ।
 प्रपततु=कुतुं वना मदया वनेमा । पुनः=हानं । सहैव=दनेवं हे ।
 नोत्पततात्=व पाप-केश नाप नापं दने मफयसा ॥ ४२ ॥

भाः--हे सुगत तथागत ! हे भिगु प्रज्ञा ज्ञान दया
विज्याकम्ह ! जि छलपोलया न्होने च्वना पृथिवी ग्वतुला
दण्डवत याये । छलपोलया प्रतापं जिगु सकल क्लेश--
पाप हाया वँनेमा । हानं दँनेबले नापंतुं (पाप) दनावे
मफयूमा ॥ ४२ ॥

तव चरणसरोजमेव वन्दे
तव पदपङ्कजमेव पूजयामि ।
तव पदयुगमेव भावयेऽहं
तव पदमेव सदैव दैवतं मे ॥ ४३ ॥

शः-- तव=छलपोलया । चरण सरोज मेव=श्रीपाद चरण
कमल हे जक । अहं=जि । वन्दे=वन्दना याय् । तव=छलपोलया ।
पदपङ्कजमेव=श्रीपाद पलेखांयात हे जक । पूजयामि=पूजा याये ।
तव=छलपोलया । पद युगमेव=श्रीपाद छज्वः हे जक । भावये=
मनं भावना याये । तव=छलपोलया । पदमेव=श्री चरण पाद
हे जक । सदैव=न्हाबलेसं । मे=जितः । दैवतम्=देवता समान
जुया च्वन ॥ ४३ ॥

भाः-- छलपोलया श्री चरण रूपी कमलयात हे जि
नमस्कार याना । छलपोलया श्रीपाद पलेखांयात हे जि पूजा
याना । छलपोलया श्री चरण छज्वःयात हे जि ध्यान
याना । छलपोलयागु श्री चरण हे जिमि सदांया देवता
जुल ॥ ४३ ॥

कमपि न कथयामि नार्चयामि
 कमपि न नौमि न चिन्तयामि नेहे ।
 कमपि न शरणं ब्रजामि हित्वा
 वत चरणं पितरस्मि किङ्करस्ते ॥४४॥

शः-- तव=छलपोलयागु । चरणं हित्वा=श्रीपाद चरण
 तोता । कमपि=सुं छद्वासिगु हे । न कथयामि=नां कया ज्वी
 मखु । कमपि=सुं छद्वासित । न अर्चयामि=पूजा याय् मखु ।
 कमपि=सुं छद्वा हे । न नौमि=स्तुति प्रशंसा याय्मखु ।
 कमपि=सुं छद्म हे । न चिन्तयामि=मत्ती चिन्तना याय् मखु ।
 कमपि=सुं छद्म हे । नेहे=आत्मिका प्रार्थना याय्मखु । कमपि=
 सुं छद्मसिगु हे । न शरणं ब्रजामि=शरण वनेमखु । पितः=हित
 याना विज्याईम्ह वौ ! । ते=छलपोलयाम्ह । किङ्करः अस्मि=
 (जि) दाससेवक छद्म जुया च्वने ॥ ४४ ॥

भाः--हे वौ ! छलपोलयागु श्री चरणयात तोता जि
 मेपिनिगु स्वीगुं हे गुण गायन याय्मखु । स्वीगुं हे पूजा नं
 याय्मखु । स्वीतं हे प्रणाम-वन्दना नं याय्मखु । स्वीगुं हे ध्यान
 नं याय्मखु । स्वीगुं हे कामना-इच्छानं याय्मखु । हनं स्वीगुं हे
 शरण नं वनेमखु । जि जुलसां छलपोलया हे दास-सेवक
 जुया च्वने ॥ ४४ ॥

सदसि सदसि वाचि वाचि सिद्धं
 पथि पथि सबनि सबनीह बुद्धम् ।

भुवि भुवि मम वारि वारि चेतः

कलयतु नित्यमिमं हि लोकनाथम् ॥४५॥

शः-- इह=थुगु लोकस । सदसि सदसि=सभा सभा छगू
छगू पत्तिकं । वाचि वाचि=वचन वचन पत्तिकं । पथि पथि=
लँ छपु छपु पत्तिकं । सन्ननि सन्ननि=छेँ छखा छखा पत्तिकं ।
भुवि भुवि=भूमि भूमि पत्तिकं । वारि व रि=लः लः पत्तिकं । सिद्धं=
उत्पन्न जुया सिद्ध जुया विज्याह्य । बुद्धं=विश्वयात बोध याना
विज्याह्य । इमं लोकनाथं हि=थुपि लोक जनपिनि स्वामि जुया
विज्याकह्य बुद्ध भगवान् । मम चेतः=जिगु मनं । नित्यम्=खण्डित
मज्जीक न्ह्याबलेसं । कलयतु=चिन्तना याय् फयमा ॥ ४५ ॥

भाः--थुगु (जगतस) सभा सभा पत्ति, वचन वचन
पत्ति, लँ छपु छपु पत्ति छेँ छखा छखा पत्ति भूमि भूमि
पत्तिकं, लः लः पत्तिकं, अखण्डित प्रमाणं सिद्ध जुया विज्याकह्य
विश्व बोध-बुद्ध तथागतयात खण्डित मज्जीक सदानं जिगु
मनं चिन्तना याय् फयमा ॥ ४५ ॥

अविरतमवलोकयामि

बुद्धं

गतरजसा

मनसापि

चक्षुषेव ।

स्वपिमि निशि निधाय यद्धृदि त्वां

न मम समं विरहस्त्वयात एव ॥४६॥

शः-- यत्प्रसिद्धा=सिद्धि बुद्धि सुखे सागहदि भू मदुगु ।
 ममसापि=मनं । मक्षुपेव=सिद्धि लं भू । बुद्धे=सिद्धि सिया
 विज्याकहा भगवान् बुद्धयात । अचिरतम्=न्याबलेसं (जि) ।
 अबलोकयामि=खंका च्वना । मत्=गुक्तिम निमित्त । निशि=चान्हे ।
 स्वां=छलपोल । हृदि=(जिगु) हृदये । निधाय=धारण यना ।
 स्वपिम्=घना । अतएव=उकिया निमित्त हे । त्वया समं=छलपोल
 नाप । मम=जिगु । विरह नं=अलग ज्वीगु (कारण छुं) मदु
 ॥ ४६ ॥

भाः-- धू-खिति मदुगु चित्तं, मिखा स्वेबलेथेंतुं जि
 न्याबलेसं भगवान् बुद्धयात खना च्वना । हानं छासु धाःसा
 छलपोलयात जि चान्हे हृदये तथा घना च्वना । उकिया
 निमित्त नं छलपोल नाप जि अलग मज्जु ॥ ४६ ॥

मम तदिह दिनं हि दुर्दिनं स्था-
 दसितवनस्थगितं न दुर्दिनं मे ।
 यदमृतसम-बुद्धरत्न-नाम
 स्मृतिरहितं दिनमस्य मा तदस्तु ॥४७॥

शः-- इह=भुगुलोके । अस्ति घनं=हाकुगु सुफर्चं स्थगितं=
 तोप्पुया तःगु । दितं हि=दिम सुकखा । मे=जित । न दुर्दिनं स्यात्=
 मभिगु दिन ज्वीमस्तु । अमृत समं=अमृत समानगु । बुद्धरत्न
 नाम स्मृति=उत्सम जुवा च्वंगु बुद्धयागु नां स्मरण थायगुलि

रहितम्=अलग जुया च्वंगु । यत्=गुगु दिन खः । तत्=उगुदिन
मम=जितः । दुदिनम्=मभिगु दिन जुल । अस्य=व (जितः) ।
तत्=अथिज्यागु (मभिगु दिन) । माअस्तु=गबलेसं हे मज्जी
मा ॥ ४७ ॥

भाः— जितः थव दिन् मभिगु दिन मजू, गुगु दिने हाक्कुगु
सुपाचं त्वपुया च्वनि । जितःला व हे दिन जक मभिगु दिन
ज्वी, गुगु दिने जिगु स्मृति अमृत समानगु बुद्ध रत्न
नामं अलग जुया च्वनि । अथिज्यागु दिन जितः गबलेसं
मवयूमा ॥ ४७ ॥

अमृतद षड्भिन्न धर्मराजन्
त्रिभुवनवन्द्य मुनीन्द्र गौतमेति ।
अहरहरनुकीर्त्यते नृभिर्यै-
रहमहितानपि तान् नमामि धन्यान् ॥४८॥

शः— अमृतद=निर्वाण रूपी अमृत विया विज्याकह्ण ।
षड्भिन्न=खुंगू ज्ञानं पारंगत जुया विज्याकह्ण । धर्मराजन्=
धर्मया राजा जुया विज्याकह्ण । त्रिभुवन वन्द्य=सोंगू भूवनं
वन्दना याय् योग्य जुया विज्याकह्ण । मुनीन्द्र=ऋषि मुनि
पिनि इन्द्र जुया विज्याकह्ण । गौतमेति=गौतम गोत्रे उत्पन्न
जुया विज्याकह्ण धका आदि अनेक प्रकारं । यैःनृभिः=गुपिं
मनूतसें । अहरहः=ह्रिथं ह्रिथं ? । अनुकीर्त्यते=(बुद्ध भगवान यागु)

नां कीर्तन याइ । धन्यान्=धन्य जुया च्वंपि । तान्=इपि सत्व प्राणिपित । अहितानपि=(जि) शत्रु हे जुया च्वंसां । अहम् =जि । नमामि=नमस्कार याना (-याये) ॥ ४८ ॥

भाः—छलपोल अमृत रूपी निर्वाण विया विज्याइह्म, खुगू अभिज्ञा ज्ञान दया विज्याकह्म, धर्मया जुजु जुया विज्याकह्म, स्वंगू लोकं वन्दना याय् योग्य जुया विज्याकह्म ऋषि मुनिपिनि इन्द्र समान जुया विज्याकह्म, गौतम गोत्रे जन्म जुया विज्याकह्म, धका धाधां हित्थं सुनां छलपोल यागु गुण कीर्तन याइ, इपि भाग्यवान्पि मनूतय्त, यदि इपि जिमि शत्रु-वैरि हे जुल धाःसां जि इमित नमस्कार याय् ॥ ४८ ॥

दशबल जिन सिद्ध वज्रबुद्धे
सुगत तथागत बुद्ध शाक्यसिंह ।
इति निगदति यः क्वचित् कदाचित्
तमभिनमाम्यपि दासवंशजातम् ॥४९॥

शः-- दशबल=भिगू बल दया विज्याकह्म धका । जिन= पञ्चमारयात त्याका विज्याह्म जिन धका । सिद्ध=सिद्ध ऋषि जुया विज्याकह्म धका । वज्रबुद्धे=वज्र समानगु बुद्धि दया विज्याकह्म धका । सुगत=वांलागु लँय् वांलाक गमन याना विज्याकह्म धका । तथागत=हापा हापायापि बुद्धपि थें तुं

लोके उत्पन्न जुया बिज्याम्ह जूया निर्मित तथागत धका ।
 बुद्ध=प्यंगू सत्ययात अबबोध याना कया बिज्याकम्ह बुद्ध
 धका । शाक्यसिंह=शाक्यवंशया सिंह समान जुया बिज्याकम्ह
 धका । इति=थथे । यः=सुनां । क्वचित्=न्ह्याथिज्यागु थासे
 जूसां । कदाचित्=न्ह्याबले जूसां । (इति) निगदति=(थथे)
 भगवान् बुद्धयागु नां स्मरण याना उच्चारण याइ । तम्=
 वैत । दासवंश जात मपि=च्योतय्गु कुले जन्म जूसां ।
 अभिनमामि=(जि) आदर सहितं नमस्कार याये ॥४६॥

भाः--न्ह्याम्हस्यां जूसां न्ह्याबले जूसां भिगू बल दया
 बिज्याकम्ह, जिन, सिद्ध, वज्र बुद्धि, सुगत, तथागत, बुद्ध
 शाक्यसिंह, धका नां स्मरण याना उच्चारण याइ जि वैत
 यदि व च्यो-दासतय्गु कुले जन्म जूम्ह जूसां नमस्कार
 याये ॥ ४६ ॥

मदनजित पराजितेड्य शास्तः
 विभव विनायक विश्वविद् वरेण्य ।
 कविवर वदतां वरेश शुद्धो-
 दनसुत शाक्यमुने मुने प्रसीद ॥५०॥

शः- मदन जित=नमुचिमारयात त्याका बिज्याम्ह ।
 अपराजित्=सुनानं हे बुके मफया बिज्याकम्ह । ईड्य=स्तुति
 याम् योग्य जुया बिज्याकम्ह । शास्त =देवता व मनुष्यपित

अनुशासन याना विज्याकम्ह । विभव=हानं ह्यको संसारे
जन्म जूविज्याय् स्वाहा । विनायक=थःया सिनं च्वेयाम्ह नायो
सुं मद विज्याकम्ह । विध्विद=सकल सिया विज्याकम्ह ।
कविवर=ध्यंगू प्रकार्यापि कवितय् मध्ये उत्तम जुया विज्याकम्ह ।
वक्तां=वक्तातय् मध्ये । वर=श्रेष्ठ जुया विज्याकम्ह । ईश=जगतया
ईश्वर जुया विज्याकम्ह । सुदोदन सुत=शुद्रोदन महाराजया
पुत्र जुया विज्याकम्ह । शाक्यमुने=शाक्यवंशया मुनि जुया
विज्याकम्ह । मुने=हे मुनि तथागत ! । प्रसीद=प्रसन्न जुया
विज्याहुं ॥ ५० ॥

भाः--हे मारयात त्याका विज्याकम्ह ! हे मेपि मुनानं
त्याके मफुत्त ! हे स्तुतियाय् योग्य जुया विज्याकम्ह, हे शास्ता !
भो, हाकनं ह्यको संसारे जन्मकाः विज्याय् स्वाहा ! हे
थःयासिनं च्वे सुं नायः मदया विज्याकम्ह ! हे सर्वज्ञ !
हे श्रेष्ठ ! हे कवि श्रेष्ठ ! हे वक्तातय् मध्ये श्रेष्ठ जुया विज्याकम्ह !
हे शुद्रोदन महाराजया पुत्रजुया विज्याकम्ह ! हे शाक्य
मुनि ! हे मुनि नायक ! (जिगु उपरे) प्रसन्न जुया
विज्याहुं ॥ ५० ॥

अमृतमपि विपीय निर्जरेन्द्राः

पुनरपि तेऽपि शुनीस्तनं धयन्ति ।

सकृदपि तव वाक्सुधारसज्ञो

न विश्रति जातु स मात्रुरेव गर्भम् ॥१॥

(५५)

शः-- निर्जरेन्द्राः=इन्द्र उपेन्द्र देवराजपि नापं ।

अमृतमपिनिपीय=अमृत पान त्वना नापं । पुन रपि=हाकनं मेगु
समयस । तेऽपि=इभिसं शुनीस्तनं=मिसाम्ह खिचायागु दुरु !
घयन्ति=त्वनि । सकृदपि=छको जक जूसां । तव=छलपोलयागु ।
वावसुधारसजः=वचनामृत स्यूम्ह पुरुष । सः=वं । जातु=गबलेसं
हे । मातु गर्भ मेव=मांयागु गर्भे च्वंवेगु (इच्छा) । नविशति=
याइ मखु ॥५१॥

भाः--इन्द्र उपेन्द्र आदि देवराजपिसं अमृत पान यासानं
हानं लिपा मिसाम्ह खिचायागु दुरु समेतं त्वंवे कुनि । तथापि
छलपोलयागु अमृत वाणियात छकोजक जूसां नंस्त्रय् खंहा
व्यक्ति निश्चय नं हानं मांया गर्भे जन्म काः वेमालि
मखु ॥ ५१ ॥

अहमिह भगवन्नलं न सोढुं

जननजरामरणाभयादिबाधाम् ।

कुरु मम करुणां दिशो न जाने

गुरु तदवेक्ष्य च तिर्यगादि दुःखम् ॥५२॥

शः-- इह=थुगु संसारस । जनन जरा मरणा भयादि=जन्म

जरा व्याधि मरण आदि । बाधाम्=पीडाकष्ट । सोढुं=सहयायुत ।

अहं=जि । नअलं=मफया । गुरु=तःधंगु । तत् च=व जाति जरादि

दुःख व । तिर्यगादि दुःखञ्च=तिर्यक-नरक-प्रेतादियागु दुःख

नं । अवेक्ष=खना । दिशोन जाने=धव दुःखं मुक्त जुया वंनेगु

(५६)

दिशा मसिया । भगवन्=हे सर्वज्ञ तथागत भगवान् ! । मम
=जितः । करुणां कुरु=उगु दुःखं मुक्तज्वीगु आकारं कृपा-
करुणा तथा विज्याय् माल ॥ ५२ ॥

भा :- हे भगवान् जिं थुगु संसारे जन्म, जरा, व्याधि,
मरण आदि दुःखयात सहायाय् मफया, हानं नरक, पशु
योनि आदी जन्म जूवनिगु महान् दुःखयात खना, उकिं
मुक्त जुया वनेगु दिशा जिं मसिया उकिं जितः दया कृपा
तथा विज्याय् माल ।

तदुपरि परिचिन्त्य वृद्धकाले
करचरणादि दृगादिपारवश्यम् ।
अगतिकमति वेपते मनो मे
जिन किमहं करवै प्रभो प्रसीद ॥५३॥

शः-- उपरि वृद्धकाले=लिपा बुढाज्वीगु अवस्थाय् । तल्
कर चरणादि=व ह्ना तुतियागु व । दृगादि=मिखा ह्नायुपं आदि
यागु व । परवश्यम्=थः बसे मदैगु भाव । परिचिन्त्य=चिन्तना
याना । अगतिकम्=शमथ त्रिदर्शनादि छुं आधार मदुगु । मे
मन=जिगु मन । अति वेपते=अत्यन्त कम्पमान जुया च्वन ।
जिन=हे सर्वज्ञ बुद्ध ! । अहम्=जिं । किं करवै=छुनियाय् । प्रभो=
हे प्रभो स्वामि । प्रसीद=प्रसन्न जुया विज्याय् माल ॥ ५३ ॥

भाः-- लिपा बुद्धा ज्वीगु अवस्थाय् ह्नातुति मिखा

आदि इन्द्रिय थःगु बसे मदैगु कारण विचार याना, स्थिर मज्जुगु थ्व जिगु मन कम्पमान जुल । हे शास्ता भगवान् जिं आः छुनियाय् ? हे प्रभो स्वामि (जि खना) प्रसन्न जुया बिज्याय् माल ॥ ५३ ॥

श्रवणपथगतेप्य दृष्टपूर्वे

सुखकृतिवस्तुनि यत् तनोमि तृष्णाम् ।

अविरतमत एव शान्ति बीजे

त्वयि बलते रमते ममत्व-चेतः ॥५४॥

शः-- अदृष्टपूर्वेषु=हापा मिखां मखनानिगु । श्रवणपथगते =श्रोतद्वार हाय्पनं ताय् दुगु । सुखकृति=सुखवीयोगु । वस्तुनि =वस्तु-पदार्थसः । यत्=गुक्रिया निम्ति । तृष्णाम् तनोमि=अभिलाषा याना च्वना । अतःएव=उक्रिया निम्ति हे । शान्ति बीजे =दुःख नाश, शान्ति प्राप्तिया हेतु जुया बिज्याकह्य । त्वयि=छलपोलयाके । ममत्वचेतः=जिगु मनं । अविरतम्=तुते मज्जीक न्हाबलेसं हे । बलते=छगू जुया । रमते=प्यपुना रमन-प्रसन्न जुया च्वन ॥ ५४ ॥

भाः--गुक्रिया निम्ति हापा गबलेसं मखनानिगु केवल न्यनेमात्र नं सुखज्जीगु धका माने जुया वःगु विषयं नं जिगु तृष्णा बढे जुया च्वन, उक्रिया निम्ति छलपोलयाके गुगु शान्ति-निर्वाण पदया मूल हेतु दु, जिगु मनं न्हाबलेसं

उक्रियात ममत्व तथा च्वंगुदु, (व थें तुं) आकृष्ट जुया प्यपुना
च्वंगु नं दु ॥ ५४ ॥

सविपदि रमते न मे मनोऽतः
सुरनरशर्मणि पूर्वपूर्वभुक्ते
अनुदिनमनु भूय शर्कराया-
मपि विरतिं कुरुते हि दृष्टदोषः ॥ ५५ ॥

शः-- पूर्व पूर्व भुक्ते=हापा हापायागु जन्मे अनुभव याना
वयागु । स विपदि=विपरिणाम-स्थिर मदुगु दुःखं सहित जुया
च्वंगु । सुरनर शर्मणि=दिब्य मनुष्य सुखस । मे मनः=जिगु
मन । नरमते=प्यमपुन । अनुदिनम्=ह्निह्नि । अनुभूय=अनुभव
याना स्वया । शर्करायामपि=साखले नापं । दृष्टदोष=अजिर्णादि
दोष खंद्वा मनू नं । अतः विरतिं=व साखः अनुभव यायगुलिं
विरक्त । कुस्तेहि=जुहे ज्वी ॥ ५५ ॥

भाः--हापा हापायागु जन्मे भुक्ते याना वयागु देव
मनुष्यपिनिगु दुःख सहितगु सुखस जिगु मन लगे मजू ।
ह्निह्नि साखः जक नयाजूपिनि नापं जब उकीं प्वास्याइगु
अजीर्ण ज्वीगु आदि दोष खने दया वेव वैगु मन साखःखना
विरक्त जुया वनि ॥ ५५ ॥

करतलगतमप्यमूल्यचिन्ता-

मणिमवधीरयतीङ्गितेन

मूर्खः ।

कथमहमपहाय

बुद्धरत्नं

जगति धनी गुणवांश्च पण्डितश्च ॥५६॥

शः-- मूर्खः=अज्ञानि मूर्खं । करतल गतम्=ह्लाया द्योने वे धुंकुगु । अमूल्यं=मू हे याय् मफुगु । चिन्तामणिमपि=चिन्तामणि रत्न नापं । अङ्गितेन=अज्ञानं याना । अवधीरयती=अवज्ञा प्रकाशित याइ । (अथे हे तुं) अहम्=जिं । जगति=संसारस । बुद्ध रत्नम्=चित्त एकाग्र ज्वीगु अर्थ रत्न समान बुद्ध भगवान यात । अपहाय=तोता । कथम्=गथे । धनी=धनवान-साहू ज्वी फै ? । गुणवांश्च=गुणवान् ज्वी फै ? । पण्डितश्च=प्रज्ञावान् ज्वी फै ? । (गबलेसं हे ज्वी फै मखु) ॥ ५६ ॥

भाः--ह्लाया द्योने ध्यंक वे धुंकुगु अमूल्यगु चिन्ता मणि रत्नयात नापं मूर्खपि मनूतसें अवज्ञा प्रकाशित याइ । (वथेतुं) जिं थुगु लोके बुद्धरत्नयात तोता धनवान् गुण वान् व पण्डित-ज्ञानवान् गय् याना ज्वी फै ? (कदापि ज्वी फै हे मखु) ॥ ५६ ॥

स भवति मतिमान् स ना कुलीनः

स च गुणवान् स च कीर्तिवान् स शूरः ।

स जगति महितः सुखी स एव

त्वयि जिन यस्य सुनिश्चलास्ति भक्तिः ॥५७॥

शः-- जिन=हे पञ्चमारयात त्याका विज्याह्य गथागत !।
 त्वयि=छलपोलयाके । यस्य=सुया । सुनिश्चला=अत्यन्त दृढगु ।
 भक्तिरस्ति=भक्ति-आदर दै । स=व (मनु) । मतिमान् भवति
 =ज्ञान दुह्य ज्वी । सना=व मनु । कुलीन=कुलीनह्य ज्वी । सच=
 व हे मनु । गुणवान्=गुण दुह्य ज्वी । सच=व हे मनु । कीर्तिमान
 =कीर्ति दुह्य ज्वी । सः=व । शूरः=भयमदुह्य सुराम्ह मनु ज्वी । सः
 =व । जगति=संसारे । महितः=पूजायाय् योग्यह्य ज्वी । सः
 एव=व हे (मनु) । सुखी=दुःख मदुह्य सुखि ज्वी ॥ ५७ ॥

भाः-- हे तथागत ! सुया छलपोलयाके स्थिरगु दृढ
 भक्ति भाव दै व हे बुद्धिमान् खः, व हे पुरुष खः, व हे
 कुल दुह्य खः, व हे गुण दुह्य खः, व हे कीर्ति दुह्य खः
 व हे शूर वीरह्य खः, व हे जगत-संसारे तःधंह्य खः, हनं
 व हे सुखिह्य नं खः ॥ ५७ ॥

अपि सकल मधीतमत्र तेन
 श्रुतमपि सर्वमनुष्ठितञ्च तेन ।
 अपि जितमजितेन तेन विश्वं
 त्वयि जिन यस्य सुनिश्चलास्ति भक्तिः ॥५८॥

शः-- जिन=हे तथागत ! । त्वयि=छलपोलयाके । सुनिश्चलं
 =अत्यन्त स्थिरगु । भक्ति=आदर-भक्ति । यस्य=गुह्यसिके ।
 अस्ति=दै । तेन=वं । अत्र=थुगुलोके । सकलमपि=फुक्क शास्त्र हे ।

भधीतम्=ब्वनातय् धुंकल । तेन=वं । सर्वमपि=सकल न्यनेमाःगु
कारण । श्रुतम्=न्यनातय् धुंकल । तेन=वं । सर्वं=सकल याय्
माःगु ज्यायात । अनुष्ठितञ्च=सिधेको तय् धुंकुम्ह नं जूवँनि ।
अजितेन=अपराजित जुया विज्याकम्ह वस्पोलं । विश्वमपि=
सारा संसार हे । जितम्=त्याका कया विज्यात ॥ ५८ ॥

भाः—हे जिन भगवान् ! सुया छलपोलयाके स्थिरगु
भक्ति दै, वं सारा संसारस सकल विद्या ब्वनातःम्ह ज्वी,
सकल न्यनातय् माःगुकारण नं न्यनातःम्ह ज्वी, सकल याय् माःगु
ज्या समाप्त याय् धुंकुम्ह नं जूवँनि, वस्पोल अपराजित (बुद्ध
भगवानं) सारा संसारयात त्याका कया विज्यात ॥५८॥

त्यजति निजपरम्परादरेणे-
तर समयस्थ जनो न दृष्ट दृष्टिम् ।
असुहरमपि गौरवेण मातु-
र्न खलु शिशुर्विषमोदकन्तु मुञ्चेत् ॥५९॥

शः— इतर समयस्थजनः=मेगु वेदान्त वैष्णव आदि
मते च्वंपि मनूतस्यं । निजपरम्परादरेण=थःगु अबुजु
आज्जुपि आदि परंपरारिपिके दुगु भक्ति । दृष्ट दृष्टिम्=थःत
अवबोध जुया वे धुंकुगु दृष्टियात । नत्यज्यति=तोतइ मखु ।
(व अथे हे खः) मातुः=मांयागु गौरवेण=आदर गौरवं याना ।
असुहरमपि=प्राण वनिगु जूसां । विषमोदकन्तु=विषदुगु लड्डु
जूसानं । शिशु=मच्चातस्यं । न मुञ्चेत् खलु=अवश्यनं तोतइ हे
मखु खः ॥ ५९ ॥

भाः--गथे मस्तस्ये मांयाके दुगु गौरव आदरं याना
मामं व्यूगु विषदुगु प्राण हे नं वने योगु लड्डुयात तोतइ
मखु, अथे हे तुं थःगु परंपरायात आदर गौरव दुगुलि
याना मेगु मत मतान्तरयापि अनुयायिपिसं थः थःगु मत
यात तोतइ मखु ॥ ५६ ॥

कविवरमहमस्मि पण्डितस्ते
जिन न जहामि कथन्नु दुर्गृहीतम् ।
नुदति हि तमसन्तति प्रवृत्ता
मिहिरमरीचि-सहायिनी सुदृष्टिः ॥६०॥

शः-- जिन=हे सर्वज्ञ जिन भगवान् । अहं=जि ! ते=
छलपोलया । कविवरं अस्मि=गुण वर्णन याईह्व जूया निम्ति
कवि खः । (अहं=जि । ते=छलपोलया ।) पण्डितः=पालि
त्रिपिटक बांलाक सयूकाकाय् धुंगुलिं छह्व पण्डित धाःसां
खः । (अथे जुया च्वंह्व जि) दुर्गृहीतम्=मिथ्या दृष्टि गृहीत
जुया च्वंगु जिगु मभिगु ज्ञान । कथन्नु=गथे जुलसां । न जहामि=
मतोते (अवश्यनं तोता छ्वे) । मिहिरमरीचि सहायिनी=नक
तिनि लुया वःगु ह्याऊंस्यच्वंगु सूर्यकिरण रूपी पासा दुह्वस्यां ।
सुदृष्टिः=चस्मा आदि तथा मतःगु भिगु दृष्टि मिखां । प्रवृत्तां=
चान्हे दया च्वनिगु । तमसन्तति=अन्धकार समूहयात ।
नुदति हि=अवश्यनं नाशयाना मछ्वै हे मखु ॥ ६० ॥

भाः-- हे जिन-भगवान् जि (छलपोलयागु गुण वर्णना

यायिह्य जूगानिम्ति) श्रेष्ठह्य कवि खः, पण्डित धाःसां खः ।
 अथे जुसेलि मिध्या दृष्टिगु-मखुगु मत-मतांतरयात छाया
 तोता मद्धे (अवश्यनं तोता छेगु जुल) नकतिनि लूगु
 सूर्य्य किरण रूपी पासायागु सहायतां प्राप्त जूगु संम्यक दृष्टि
 रूपी भिगु दृष्टि-मिखां, चान्हे फेले जुया च्वंगु अन्धकार
 समूहयात (अवश्यनं) नष्ट याना छुँ (मह्ये हे मखु)
 ॥ ६० ॥

सुगतपदपराङ्मुखस्य पुंसः

किमु तपसा यशसा च किं किमन्यैः ।

सुगतपदपराङ्मुखस्य पुंसः

किमु तपसा यशसा च किं किमन्यैः ॥६१॥

शः-- सुगतपद = सर्वज्ञ भगवानया श्रीपादपद्म पाखें ।
 पराङ्मुखस्य=लिफः स्वया च्वंहा । पुंसः=पुरुषयागु । तपसा
 =इन्द्रिययात निग्रह याय्गु आदि तपश्चर्यां । किमु=छु
 लाभ ज्वी ? । यशसाच=परिवार सम्पति आदि यशं नं ।
 किं=छु प्रयोजन है ? । अन्यैः-मेगु धन धान्यादि अनेक प्रकार
 यागु ऐश्वर्यनं । किं=छु प्रयोजन है ? सुगत पद=सर्वज्ञ तथागतया
 श्रीपादपाखें । अपराङ् मुखस्य=लिफः मखस्य च्वं च्वंहा अर्थात्
 आदर भक्ति दुम्ह । पुंसः=मनूयात । तपसा=मेगु इन्द्रिय
 निग्रह याय्गु आदि तपश्चर्यां । किमु=छु प्रयोजन है ? !
 अन्यैः=मेगु धनधान्यादि अनेक ऐश्वर्यनं । किं=छु प्रयोजन

दै ? । (अर्थिज्याम्ह बुद्ध भगवान खना चित्त प्रसन्न याय्
मात्रं हे स्वर्गादि सुख एकान्तं हे सिद्ध ज्वी) ॥ ६१ ॥

भाः--गुह्य जुलसां सुगत तथागतयागु श्री पाद-चरण
पाखें लिफः स्वया ज्वी वैत शरीर निग्रह आदि तपश्चर्यां
छु प्रयोजन ज्वी ? , यस कीर्तिं छु दै ? मेमेगु सुख ऐश्वर्य्यं
छु लाभ ज्वी ? हानं गुह्य व्यक्ति सुगत तथागतयागु
श्रीपाद-चरण सेवनं अलग ज्वी मखु वैत नं शरीरयात कष्ट
बिया तपश्चर्य्यं व यश कीर्ति तथा मेमेगु सुख ऐश्वर्य्यं छु
लाभ दै ? । (उलि हे स्वर्ग लोक आदिस वनेत पर्याप्त
जू) ॥ ६१ ॥

सुगतपदि न भक्तिरस्ति येषा-
मजननिरेव महीतलेऽस्तु तेषाम् ।
कथितमिह कृतागसां नराणां
निरयगतिर्नियतं न चान्यतो वा ॥६२॥

शः-- येषाम्=गुह्यसिके । सुगतपदि=बुद्ध भगवानयागु
श्रीपादस । भक्तिः=आदर भक्ति । नास्ति=दैमखु । महीतले=
पृथिवी तले । तेषाम्=इभिगु । अजननिरेव=जन्म जू मवेगु हे ।
अस्तु=ज्वीमा । (छाया घाःसा) यत्=गुकिया निम्ति । इह
=थुगु मनुष्य लोके (जन्म जुया) कृतागसां=याना वःगु
मातृ घातादि आनन्तरिय कर्मदुह्य । नराणां=मनूतयूत ।

(६६)

निरयगतिः=नरके जन्म जूवनिगु गति । नियतं=एकान्त हे खः ।
अन्यतः=मेगु पशु आदि योनी जन्म ज्वीबले (आनन्तय्य
कर्म) नच=नर्के जन्मकाः वने मालि मखु धका । कथितम्=
धर्म शास्त्रे कॅना तःगु दु । (उकिया निम्ति अथे धाःगु
खः) ॥ ६२ ॥

भाः-सुयाके भगवान् बुद्धयागु श्रीपाद चरण कमले
आदर-भक्ति दै मखु व पृथिवी लोकस जन्म जू मवेगु हे
असल । (छाय् धाःसा) मातृ घातादी आनन्तर्य्य कर्मयापि
मनुष्यत नरके जन्म जूवनिगु एकान्त-निश्चय, मेपि पशु आदी
योनी जन्म जू वनेगु अथे निश्चित मदु धका धर्म शास्त्रे कॅना
वंगु नं (उकिया निम्ति हे) खः ॥ ६२ ॥

विदितसकलशास्त्रमुन्नतानां

कुलभवमुत्तमरूप यौवनाद्यम् ।

जिन भवदनुपासकं नृपाशं

त्यजतु मनो मम नीचवत्तु जात्या ॥६३॥

शः-- जिन=सम्यक्संबुद्ध हे भगवान् ! (गुह्य मनुष्य) ।
भवत्=छलपोलया । अनुपासकं=शीलादि धर्म दुह्य, उपासक
मखु । नृपाशं=भव चक्रे क्यं कइगु जाल, नरपाश स्वरूप जुया
च्वंम्ह (उम्ह मनुष्य) । सकल शास्त्रं=यदि चतुर्वेदादि सम्पूर्ण
शास्त्र हे । विदित=अध्ययन, याना तःम्ह ज्वीमा । उन्नतानां

=तःधंगु, उच्चागु । कुलभवं=कुले जन्म जूम्ह अजु । उत्तम रूप
 यौवनाद्यम्=उत्तम बांलागु रूप यौवनादि सहितम्ह उवीया ।
 (व नीच मनुष्य यात) । मम=जिगु । मनो=चित्तं । जात्या
 =जन्मनिसें । नीचवत्तु=नीचाम्ह, निन्दा याथ् योग्यम्ह मनू
 यात थें । त्यजतु=बांलाक, तोता छे ॥ ६३ ॥

भाः—हे जिन ! गुम्ह मनुष्य छलपोलया उपासक मनु
 उम्ह मनुष्य सकल शास्त्र व्वना तःम्ह जूसां तःधंगु कुले
 जन्म जूम्ह जूसां, उत्तमगु रूप यौवनं बांलाम्ह जूसां, व नीच
 मनुष्ययात जिगु अनं जन्मं निसें नीचम्ह मनू यात थें
 तोता छे ॥ ६३ ॥

परिहृतमदमानमत्सरादि
 सकरुणशीलसमाधिमान् विवेकी
 तव पददृढभक्तिरन्त्यजोऽपि
 प्रतिभवमस्तु नरोत्तमः सखा मे ॥६४॥

शः-- परिहृत=तापाका तःगु । मद=जाति मदादि न्यी
 व्यंगू मद । मान=जि हे छह्व जक उत्तम धैगु चित्तयागु उन्नत
 भाव । मत्सरादि=जिगु थें ज्यागु ऐश्वर्य्य मेपित स्वीतं मदेमा
 धैगु मात्सर्यादि पाप दुम्ह । सकरुण=करुणा दुम्ह । शील
 समाधिमान्=शील समाधि ध्यान ज्ञान दुम्ह । विवेकी=काय
 चित्तादि विवेक दुम्ह । तव=छलपोलया । पद=श्रीपाद तुती ।

दृढभक्ति=क्वातुगु भक्तिदुम्ह । नरोत्तमः=उत्तमम्ह मनु । अन्त्य
-जोपि=चण्डाल-नीचगु कुले जन्म जूसां । प्रतिभत्र=जन्म
जन्म पत्तिकं । मे=जितः । सखास्तु=त्वाय् (पासा) ज्वी दय्मा
॥ ६४ ॥

भाः--गुम्ह उत्तमम्ह मनुखं, मद मान मात्सर्ग्यादि
यात त्याग याना छ्वाँ, गुम्हसिके दयाकरुणा दै, गुम्ह शील
वान ज्वी, गुम्ह समाधि युक्त जुया च्वनि, गुम्हस्या शान्तगु
चित्तज्वी हानं गुम्हसिके छलपोलयागु श्रीपाद-चरणे क्वातुगु
भक्ति भाव दै, व मनु यदि चण्डालादि नीचगु कुले जन्म
जूसां जन्म पत्तिकं जिम्ह त्वाय् (पासा) ज्वी दय्मा ॥ ६४ ॥

विहितजिनपदार्चनस्य भक्तु-
दशदिवसानपि जीवितं प्रशस्तम् ।
न तु नियतसहस्रकल्पकोटि-
रकृतमुनीन्द्रपदाब्जपूजनस्य ॥ ६५ ॥

शः- विहित=याना तवगु । जिन=तथागतयागु । पदार्च-
नस्य=श्रीपाद पूजा दुम्ह । भक्तुः=उपासकया । दशदिवसानपि=
फिन्हु जक जूसां । जीवित=म्हानाच्वनेगु । प्रशस्तम्=वेशजू ।
अकृत=याना मतःगु । मुनीन्द्र=तथागतयागु । पदाब्ज पूजनस्य=
श्रीपाद पूजा दुम्ह मनु । नियत सहस्रकल्पकोटिः=कोटि लाख
द्वल कल्पतक (जीवितम्=म्हाना च्वनेगु) नतु=वेश ज्वी
मखु ॥ ६५ ॥

भाः--सुनां बुद्ध भगवान्पासागु श्रीपादपद्मस पूजायायि
 भक्त्या जीवनं किन्तु जक्यागु जूसां सन्तोश जमक सः ।
 हामं सुनां भगवान् बुद्धयागु श्रीपादपद्मस पूजायायि मखु
 व मनु इःछिगु लाल कोटि कल्पक (म्बाना च्वनेगुनं) व्यर्थ
 हे सः ॥ ६५ ॥

स भवति सुरसुन्दरी सखीऽन्यैः
 कृतमभिनन्दति वार्चनञ्च भक्त्या ।
 त्रिदशनरगुरो त्वदीय पूजा-
 मगतितया यदि कर्तुमक्षमः स्यात् ॥ ६६ ॥

शः-- त्रिदशनरगुरो=देवता व मनुष्यपिनि गुरु जुया
 विज्याकम्ह हे धर्म राज तथागत ! । यः=सुनां । मगतितया=
 दरिद्र जूया निम्ति । त्वदीय पूजां=छलपोलयागु पूजा । कर्तुं=
 यायूत । यदि=सायद । अक्षमः स्यात्=यायू मफया वन धाःसा ।
 स=वं । तद=छलपोलयात । अन्यैः=मेपिसं । कृतम्=याःगु ।
 अर्चनञ्च=पूजा जक जूसां । भक्त्या=अत्यन्त भक्ति भाव साथं ।
 अभिनन्दति वा=साधु-साधु धका अनुमोदना जक याःसानं ।
 (व मनु) सुर सुन्दरीसखः=देव अप्सरापि परिवार पासा
 दुम्ह । भवति=ज्वी । (अर्थात् देवराज इन्द्र जूवनि) ॥६६॥

भाः--हे देवता व मनुष्यपिनि गुरु जुया विज्याकम्ह
 सर्वज्ञ तथागत ! यदि सुं छह्य दरिद्रतायागु कारणं छलपोल-

यागु पूजा याय् मफवा वनिगु घरी वं भक्ति-भाव आदर
पूर्वकं मेपिसं याःगु पूजायात जक जूसां (साधु-साधु) धका
अनुमोदना यात धाःसा व मनू (देव लोकया) दिव्य
अप्सरापिनि प्रेमि-पासा देवराज इन्द्र समेत जुया वनेफु
॥ ६६ ॥

सुरुचिरमतिचित्रचित्ररूपं

नयनपथं नयतीह यस्तवाऽर्च्यम् ।
रमयति पुरुषं तमप्युदारं
चिरतरसञ्चित दुष्कृतं कवीन्द्र ॥ ६७ ॥

शः-- कवीन्द्र=विद्वान् जनपिनि ईन्द्रजुया विज्याकहा हे
सर्वज्ञ भगवान् ! । इह=थुगु लोके । तव=छलपोलयागु । अर्च्यं
=पूजायाय् योग्यगु । सुरुचि=३२ गू लक्षणं सम्पूर्णजुया मनोज्ञ
जुया च्वंगु । अति चित्रं=८०गू अनुव्यंजनं अति विचित्र
जुया च्वंगु । चित्ररूपं=तसवीरे च्वंगु रूप जक जूसां । यः=
सुनां । नयन पथं=चक्षु द्वार-मिखां । नयति=प्रसन्न जुया दर्शन
याइ । उदारं=पुण्योदय ज्वीगुली उदार जुया च्वंह । तं
पुरुषमपि=व मनूयात नं । चिरतर सञ्चित=ताकालं निसं मुंका
तःगु । दुष्कृतं=पापकर्म । हरति=तदङ्ग प्रहाणादि आकारं
मदय्का छूइ ॥ ६७ ॥

भाः--हे कवि-पण्डित जनपिनि ईन्द्र जुया विज्याकहा
बुद्ध भगवान् ! सुनां छलपोलयागु अत्यन्त यैपुस्य च्वंगु

बांलागु चित्रविचित्रं सुशोभित जुयाच्चंगु तसबीर जक दर्शन
यात धाःसां व उत्तमह्य मनूया ताकालंनिसें यानातःगु
पापकर्म तदङ्ग प्रहाण रूपं नष्टजुया—मदया बनेफु ॥ ६७ ॥

मणिकनकशिलादि निर्मितां यः
प्रणमति ते प्रतिमां तयोश्च तुल्यम् ।
फलमिह मनसः समप्रदाना-
दनुपरतं जिन योऽग्रतो नमेत् त्वाम् ॥ ६८ ॥

शः-- जिन=हे पञ्चमारयात त्याका बिज्याह्य तथागत !।
मणि कनकशिलादि=माणिक्य, लुँ लोहँ आदि लुँ छगू वस्तु
द्वारा । निर्मिता=दय्का तःगु । ते=छलपोलयागु । प्रतिमां=
मूर्ति । यः=सुनां । प्रणमति=नमस्कार याइ । अनुपरतम्=जीव
मान जुया च्वंह्य । त्वम्=छलपोलया । अग्रतः=न्होने । (यः=
सुनां) नमते=वन्दना याइ । मनसःचित्तयागु । समप्रदानात्=
समानगु श्रद्धा प्रसन्नतां याना । इह=थुगुलोके । तयो=व
नमस्कार याःपिं निम्हसितं । फलं=स्वर्गादि फल-विपाक ।
तुल्यम्=समान रूपं लाभ ज्वीजुल ॥ ६८ ॥

भाः--हे पञ्चमार जित् सर्वज्ञ भगवान् ! सुनां छलपोल
जीवमान दनिबले छलपोलयात न्होने च्वना नमस्कार याइ,
हानं सुनां छलपोलयागु माणिक्य, लुँ लोहँ आदिं दय्कातःगु
मूर्तियात वन्दनायाइ, इपिं निम्हसिगुं मनयागु प्रसन्नता
बराबर समान जूगुलिं स्वर्गादि फलनं समान हे तुं प्राप्त
ज्वीगु जुल ॥ ६८ ॥

(७१)

सकृदपि तव पादपद्मपूजां
वनकुसुमैरपि यः करोति धीमान् ।
अवनतसुरसङ्घमौलिमालो-
ज्ज्वलममलं श्रयते तमाधिपत्यम् ॥ ६६ ॥

शः— यः धीमान्=गुह्य बुद्धिमानह्य मनुखं । वनकुसुमैरपि
=जङ्गलयागु स्वानं जक जूसां । सकृत् अपि=छको जक जूसां ।
तव=छलपोलयागु । पादपद्म =श्रीपाद पलेखांयात । पूजां करोति
पूजायाइ । अवनत=भक्ति पूर्वक कछुना । सुरसंघ=देवतापि
समूहया । मौलि माला=कीर्ण मालां । उज्ज्वलम्=दीप्तिमत जुया
च्वंह । अमलं=निर्मलह्य । अधिपत्यम्=अधिपति भावह्य अर्थात्
इन्द्रत्व । तम्=वं । श्रयते=प्राप्त याना काइ ॥ ६६ ॥

भाः— गुह्य बुद्धिमानह्य मनुखं जङ्गलयागु स्वानं
जक, छको जक जूसां छलपोलयागु श्रीपाद पंकजस पूजा
यात धाःसा व श्रद्धा-भक्ति पूर्वक कछुना आदरतःइ मनुखं
देवता संघपिनि रस्मि-किर्ण मालां उज्ज्वल जुया थिना च्वंह
अर्थात् देवराज इन्द्रत्व प्राप्त याना कायू फै ॥ ६६ ॥

यदि भवति सरूपमेकचित्त
क्षणशरणोद्भवपुण्यवृन्दमुच्चैः ।
गणशरण समन्तभद्र साधो
ऽखिलन भसोऽप्यतिरिच्यते तदा तत् ॥ ७० ॥

(७५)

शः-- गण शरण=अष्टआर्ष्य पुद्गल संघर्षित शरण-
आधार जुया विज्याकह्य । साधो=मैत्रि क्षमोपशमादि गुणं
युक्त जुया विज्याकह्य । समन्तभद्र=समन्तभद्र जुया विज्याकह्य
सर्वज्ञ तथागत । एकचित्त क्षण=छगू चित्त क्षणया भितरे ।
शरणोत्भव=शरण वनेगुलि उत्पन्न जूगु । पुण्य वृन्दमुच्चं=स्वे
ध्यंगु पुण्य-कुशलकर्मयागु समूह । यदि=सायद । तरुपम्भवति
=रूप सहितगु जुल धाःसा । तदा=उगु वस्वते । तत्=व कुशल
कर्म । अखिल नभसोपि=सकल अनन्त आकाशया सिनं ।
अतिरिच्यते=अप्पो जूवनि ॥ ७० ॥

भाः-- हे संघपिनि शरणाधार जुयाविज्याकह्य गुणयो
मृति समन्तभद्र तथागत ! यदि एकचित्त याना छगू क्षणभरया
लागी जक जूसां शरण वना उत्पन्न जूगु तःधंगु पुण्य
आकार सहित जुया वन धाःसा व पुण्यस्वण्ड अनन्तगु
आकाशया सिनं तःधं खने दे ॥ ७० ॥

तव गुणकथने तु यः प्रसन्नः
तमनुविशन्ति मुने गुणास्त्वदीयाः ।
उदयति शशिनि प्रसन्नमिन्दू-
पलमिव तव किरणावली तुषारः ॥ ७१ ॥

शः-- मुने=हे सर्वज्ञ तथागत ! । तव=छलपोलयागु ।
गणकथने=गुण वर्णनायायूया निम्ति । यस्तु=गुम्ह जुलसां ।

प्रसन्न=बुद्धि प्रसन्न ज्वी । त्वदीयाः=छलपोल सम्बन्धिगु । गुणाः=
मैत्री करुणादि जुयाच्चंगु गुण । तम्=त्रयाथाय् । अनुविशान्त=
भयंकःवनि (गथे) शशिति = चन्द्रमा । उदयति=लुया
वैगु वखते । प्रसन्न=वाला प्वाला थीगु । इन्दुमलं=चन्द्रकान्ता
लोहँते द्वाहाँ वनिगु खः । किरणावलीतुवारः इव=चन्द्रमायागु
रश्मि समूह सम्बन्धिगु ख्वाउँसे च्वंगु गुणथे जुल ॥७१॥

भाः-- हे मुनि-तथागत ! छलपोलयागु गुणानुवाद
यायगुली सुयात आनन्द दै वयाके छलपोलयागु गुण द्वाहाँ
वनि । गथे चन्द्रमा लुयावल धाय्व चन्द्रकान्ति लोहँतय्
चन्द्रमायागु रश्मि समूहया सीत द्वाहाँ वनिगु खः
(अथे हे छलपोलयागु गुण द्वाहा वनि) ॥ ७१ ॥

सकृदपि समदायि देव किञ्चि-
द्भ्रवरतिमुत्स्रजता जनेन तुभ्यम् ।
सुगत तदखिलान् लुनाति धारा-
वदसिरिव द्रुममास्रवादिदोषान् ॥७२॥

शः-- देव=विशुद्ध देवता जुया विज्याकम्ह । सुगत=
भिगु लँय् गमन याना विज्याकम्ह हे तथागत ! । भ्रवरतिम्
=कामादि भवस भुले जुया च्वनेगु । उत्स्रजता=हृदयाना
छ्द्वेयोपि । जनेन=मोक्षार्थि जनतापिसं । किञ्चित्=भतिचा जक
जुया च्वंगु छुं छगू वस्तु । सकृदपि=छको जक जूसां । तुभ्यम्=
छलपोलयात । समदायि=बांलाक दान व्यूगु । तत्=वैगु व दान

चित्त । धारावत्=धार दुग् (जःगु) । असिः=खड्गं । द्रुमम्हव=व
सिमायात थें । आखलान्=सकल । आसूवादिदोषान्=प्यंगू
आस्रव प्यंगू ओघादि पाप दोष । लुनाति=अर्हत मार्गं ज्ञानं
छेदन यानाछै ॥ ७२ ॥

भाः-- हे विशुद्धदेव ! हे सुगत-तथागत ! सांसारिक
वस्तुयागु आसक्तियात तोता यदि सुनानं छकोजक जूसां
छलपोलयात छुं छगू वस्तु परित्याग यात धाःसा वैगु ध्व
त्यागं सकल आस्रवादि दोषयात छेदन याना छुं, गथे
जःगु खड्गं सिमायात छेदन याइगु खः ॥ ७२ ॥

कृतमिह सुकृतं मृषादृशा य-
ज्जनयति तत् किल तस्य दुर्विपाकम् ।
क्षितिसलिलरसं स्वतिक्तभावं
नयति यथा पिचुमन्दवीजमुत्तम् ॥ ७३ ॥

शः-- इह=थुगु लोकस । मृषादृशा=मिथ्यागु दर्शणया
निर्मित् । यत् सुकृतम्=गुगु कुशल धर्म धका । कृतम्=याइ ।
तत्=व कुशल कर्म जुलसां । तस्य=वयात । किल=निश्चयनं
हे । दुर्विपाकम्=मभिगु फल । जनयति=उत्पन्न याइ । यथा=गथे
धाःसा । उत्तम्=वै पिनातःगु । पिचुमन्दवीजम्=खाइवःसिमाया
पु । क्षितिसलिलरसं=वृथिवीडे ब्याप्त जुया च्वंगु रस । स्वतिक्तभावं
=थःगु खायूगु स्वभावगात । यथा नयति=दयूका यंकु थें
तुं खः ॥ ७३ ॥

भाः--सुया मिथ्यागु दृष्टि दैच्वनि, वं यदि भिगु पुण्य
 कर्म याःसां व भिगुलिं याना वैत मभिगु हे फल बी ।
 गथे बेँ पिनातःगु खाइवःसिमाया पुसांयाना पृथिवीयागु
 जल रसयात नापं थःगुरस थेंतुं खाइस्य च्वंका बीगु खः
 ॥ ७३ ॥

तव पदनलिने निपत्य भूमौ
 निपतति नैव चतुर्ष्वपायकेषु ।
 न हि कुशलकरो नरः कदाचित्
 क्वचिदपि दुर्गतिमेति नाथ कश्चित् ॥७४॥

शः-- तव=छलपोलयागु । पदनलिने=श्रीपाद पद्मकमलस ।
 निपत्य=भवस्सुना वन्दना याना । भूयः=हाकनं । चतुर्षु अपायकेषु
 =नरक आदि प्यंगू अपायस । नैवनिपतति=कुतुं वनि मखु ।
 हि=व खँ अथे हे खः । नाथ=हे स्वामि जुया विज्याकम्ह
 नाथ । कुशल करः=दोषमदुगु च्यागू विपाक लक्षण दुगु कुशल
 कर्मसिद्ध याना च्वंम्ह । कश्चित् नरः=सुंछम्ह मनु । क्वचिदपि
 =न्हाथाय् जूसां । कदाचित्=न्हाबले जूसां । दुर्गतिम्=दुर्गति
 नरकस । नएति=वनिमखु ॥ ७४ ॥

भाः--छलपोलया चरण कमलया लिक्क पृथिवी भवस्सुना
 नमस्कार यायिपिं, हानं प्यंगू नरकस गबलें हे लाइमखु ।
 हे नाथ भगवान् ! कुशल कर्म याइपिं न्हाम्ह जूसांनं,

न्हाथाय जूसानं नरकादि दुर्गतिस वने मालिमखु ॥ ७४ ॥

इति भवदुपदेशतो विदित्वा
 तव पदपङ्कजपूजने रतोऽस्मि ।
 दृढयतु भगवन् युगे युगे मे ॥ ७५ ॥
 कुमतिमुदस्य भवे भवऽर्य्य भक्तिम् ॥ ७५ ॥

शः-- इति=थथे । भवदुपदेशत=छलपोलं आज्ञा जुया
 विज्यागु धर्मोपदेश । विदित्वा=सीका । तव=छलपोलयागु ।
 पदपङ्कजपूजने=श्रीपाद पद्म कमलयात पूजायाय्गुली । रतोस्मि
 =प्यपुना च्वना । भगवान=भगवान जुया विज्याकम्ह हे
 तथागत । युगेयुगे=युगयुग पतिकनं । भवेभवे=जन्मजन्म पतिकनं ।
 अस्यमे=थव जिगु । कुमतिमुत्=मभिगु मखुगु लब्धि मुक्त ज्वोगु ।
 आर्य्य भक्तिम्=आर्य्य स्वँगूरत्नयात भक्ति आदर । दृढयतु=
 कानुके फयमा ॥ ७५ ॥

भाः--छलपोलयागु धर्मोपदेशं कनाविज्यागु व खँ सिया
 जि छलपोलया चरण कमलस पूजायाय्गुली लीन जुया
 च्वना । हे तथागत जिगु मने मभिगु मतियात नष्ट याना
 छुँगु आर्य्य भक्ति युगयुग पत्तिकं जन्मजन्म पत्ति (सदां)
 कात्वी फेमा ॥ ७५ ॥

स्थिरमपि भगवन् क्षणं तवोक्तौ
 करचरणादिदृगादिवैरिवर्गः ।

व्यथयति हृदयं बलाद्विचाल्य

त्वमिदमनाथमनीश पाहि पाहि ॥७६॥

शः-- भगवन्=हे भाग्यवानम्ह भगवान् । त्व=छलपोल
यागु । उक्तौ (त्रिलक्षणादि उपदेश) वचनस । क्षणम्=क्षण
भर जक जूसां । स्थिरमपि=निश्चलनं जुयाच्वंम्ह । अनाथं=
समाधि प्रज्ञादि नाथमदया च्वंम्ह । इदं हृदयं=श्वचित्त । कर
चरणादि=ह्ला तुति म्हुतु आदि जुया च्वंगु । दृगादि=चक्षु
श्रोतादिजुया च्वंगु । वैरिवर्गं=चित्तमलोपिं शत्रु समूह । बलात्
=बलं । विचाल्य=संका । व्यथयति=पीडावी । अनीश=विनायक
जुया विज्याम्ह सर्वज्ञ भगवान् । त्वम्=छलपोलं । पाहिपाहि
=थुगु भयं रक्षा याना विज्याय् माल माल ॥ ७६ ॥

भाः--हे भगवान् । छलपोलयागु उपदेशे घौपलख
जक जूसां स्थिर ज्वीम्ह श्व हृदययात ह्ला तुति मिखा
आदि वैरितसें जवर्जस्ति याना पीडावी । हे विनायक
भगवान् ! छलपोलं श्व अनाथम्ह मनयात रक्षायाना विज्याहुँ
रक्षायाना विज्याहुँ ॥ ७६ ॥

यदि नयनमयं वशे विधातुं

यतति तदा द्रवति श्रवो यदा तत् ।

तदनु रसननासिकाशरीरा-

ण्यहह परस्परदुर्गहाणि चैवम् ॥७७॥

शः-- अयं=ध्व मनूत । यदा=गबले । नेत्रम्=मिखा ।
 बशेविघातुं=थःगु वशेतया तयत् । यदि=सायद । यतति=उत्साह
 याइ । तदा=अबले । श्रव=ह्रायपंनं । द्रवति=शब्द आलम्बन
 यायत् व्वां वनि । यदा=गबले जुलसां । तत्=व ह्रायपंयात
 बसे कायत् उत्साह याइ । तदनु=अनंलि लिपा । रसन=जिह्वेन्द्रि
 (म्ये) । नासिका=घ्राणेन्द्रिय (ह्राय्) । शरीराणिच=काय इन्द्रिय
 (=शरीर-ह्वा) नं । एवम=थथेहे । परस्परदुर्ग्राहाणि=थवं थः
 छकोलं काब्वी काय् थाकु । अहह=अहो अत्यन्त खेद दुःख
 जकगु खं खः ॥ ७७ ॥

भाः--यदि ध्व मनूतेसं थःगु मिखायात वशे तथा
 तय्गु प्रयत्न याःसा ह्रायपं वशे वै मखु । गबले ह्रायपं काब्वी
 कायगु कोसिस याःसा म्येयात काब्वीकाय् फैमखु । ध्व हे हाल
 ह्राय् व मेमेगु इन्द्रिया नं ख । हाय ! ध्व इन्द्रियत थवं थः
 छगु पाखं काब्वी मवः ॥ ७७ ॥

गतिरतिचपलस्य चेतसः स्या-

दिह नभसीव नभस्वतोऽसुरोधा ।

कथमपि भजते क्रमेण धैर्यं

चिरमिदमभ्यसनेने सद्विरक्त्या *॥७८॥

❀ भगवद् गीतायागु खुगू अध्यायया ध्व (३४-३५) श्लोक
 प्रसिद्ध जुया च्वंगु दु ।

अर्जुन उवाच—चञ्चलं हि मनः कृष्ण प्रमाथि बलवद् दृढम्-तस्याहं
 निग्रहं मन्ये वायोरिव सुदुष्करम् ॥ भगवानुवाच—असंशयं महाबाहो
 मनो दुर्निग्रहं चलम् अभ्यासेन तु कौन्तेय वैराग्येणच गृह्यते ॥ ३५ ॥

शः-- इदं=ध्व पञ्च स्कन्धस । अतिचपलस्य=अत्यन्त
 चंचलम्ह । चेतसा=चित्तयागु । गति=प्रवृत्ति गति । नभसि=
 आकाशस । नभस्वत=कय्यागु । गतिरिव=चाल थें । असुरोधास्यात्
 =मुख पूर्वक पने फैमखु । इदं=ध्व (अति पवन जुया च्वंगु
 चित्त) जुलसां । सद्विरक्त्या=भिगु वैराग्यं । चिरम्=ताकाल
 तक्क । अभ्यसनेन=समाधि प्रज्ञा भावनाया निर्मित । क्रमेण=
 मार्ग छसिं निस्यं । कथमपि=न्हाथेयाना जूसां । धैर्यम्भजते=
 धीरभावस प्राप्त जूवनि ॥ ७८ ॥

भाः--गथे आकाशे वायु-फय्यागु निरोध अःपुकथं
 ज्वी फैमखु, वथें ज्यागु हे अत्यन्त चंचलगु चित्तयागु प्रगति
 खः । ध्व ताकालं निस्येयागु अभ्यास व सत्यगु वैराग्यं याना
 न्हाथेजूसानं धैर्यस प्राप्त जूवनि ॥ ७८ ॥

विशदमपि मनः स्वभावतो मे
 चिरकृतकिल्बिषकालिमावृतं मे ।
 कुशलजललवैः कथन्नु धौतं
 भवति मयेदृशचेतसार्जितैस्तैः ॥ ८६ ॥

शः-- स्वभावत=प्रकृति हे । विशदमपि=प्रभाश्वर जुया
 च्वंगु । मे मन=जिगु मन । चिरकृत=ताकालं निसें याना वयागु ।
 किल्बिषं=अविद्या तृष्णादि पाप । कालिमावृतम्=हाकुगु खिति
 चाडलाच्वंगु । स्यात=जुयाच्वन । मया=जि । इदृश चेतसा=

थथिञ्यागु अविद्या तृष्णा सहितगु चित्तं । अजितै=मुंका
तयागु । तैकुशल जललवं=व कामावचरकुशल रूपी लखं ।
कथन्तु=गथे । धौतंभवति=शुद्ध ज्वी (ज्वी हे मखु) ॥ ७६ ॥

भाः-- यद्यपि मन स्वभावं हे निर्मल खः ऐजूसां
ताकाल तक्क याना वयागु पाप कर्मया खिति चाउलाच्चन ।
जिगु थथिञ्यागु चित्तं यानागु कुशल कर्मया लखं व गथेयाना
शुद्ध ज्वी (ज्वी हे मखु) ॥ ७६ ॥

शुचितरवचनमृतप्रवाहै-

रघमलिनीकृतचित्तसंतति माम् ।

अनधिवर नितान्तमाधितप्तं

सपदि विशोधय दण्डवन्नमामि ॥ ८० ॥

शः-- अनधिवर=हे सर्वज्ञ भगवान । शुचितर=अत्यन्त
पवित्रगु । वचनमृतप्रवाहै=केवल वचन रूपी अमृतलखं । अघ
=राग आदि पापं । मलिन कृत=हांकुका तःगु । चित्तसन्ततिम्
चित्त सन्ततियात । नितान्तम्=अत्यन्तं हे । आधितप्तं=मनयागु
दुःखं पुना च्वंम्ह माम्=जितः । सपदि=याकनं क्षणभरं ।
विशोधय=शुद्धयाना विज्याय् माल । दण्डवन्नमामि=दण्डवत
याना नमस्कार याय् ॥ ८० ॥

भाः-- हे सर्वज्ञ भगवान, पापं मलीन जुया च्वंगु चित्त

सन्तति दुम्ह अत्यन्त संतप्त मन दुम्ह जितः पवित्र जुया च्वंगु
वचनामृत रूपी लखं याकनं पवित्रयाना विज्याय्माल ! जि
दण्डवत नमस्कार याय् ॥ ८० ॥

सति सकलगुरौ मुने प्रसन्ने
किमिह दुरापममुत्र किं दुरापम् ।
यदमलमनसस्त्वदीयदासाः
सुरपतितां मनसापि नाद्रियन्ते ॥ ८१ ॥

शः-- यत्=गबले । अमल मनस=विदर्शना भावनां निर्मल
जुया च्वंगु मन दुम्ह ! त्वदीयदासाः=छलपोलयागु आज्ञा पालन
याना च्वंपि योगित । सुरपतिताम्=इन्द्रभाव । मनसापि=मनं
नापं । नाद्रियन्ते=आदर याइ मखु । तत्=उकिं । सकल गुरो
=सकल लोकया गुरु जुया विज्याकह्म । मुने=हे सर्वज्ञ तथागत ।
त्वयि प्रसन्ने सति=छलपोल प्रसन्न ज्वीव । इह=थुगुलोकस ।
दुरापं किम्=जितः प्राप्त मज्जीगु छु दु ? । अमुत्र=परलोकस ।
दुरापं किम्=प्राप्त मज्जीगु छु दु ? ॥ ८१ ॥

भाः--छलपोलया निर्मलगु चित्तपिं दासपिसं इन्द्र ज्वीगु नं
मनं जक नं आदर मया । हे जगतयागुरु हे मुनि सर्वज्ञ !
छलपोल प्रसन्न ज्वीव वयात थुगुलोके अथवा परलोके
प्राप्त मज्जीगु छु दु ? ॥ ८१ ॥

विदधति भयमिन्द्रियाणि भूम्ना
विषयविष ग्रहणेषु दोषदुष्टात् ।

न हि सुविदितभाविदाहदोषः
शिशुरपि दीपशिखाग्रसंग्रही स्यात् ॥८२॥

शः-- दोषदुष्टया=रागादि दोषं दुषित जूगुया हेतुं ।
विषय विष ग्रहणेषु=शब्दादी गोचर रूपि विषयात् बांलाक यथार्थ
नकसां मने ग्रहणयाना कायगुली । इन्द्रियाणि= जिगु)
चक्षु आदि पञ्चेन्द्रिय । भुम्ना=आपालं । भयविदधति=त्राशकाल ।
हि=त्र अथे हे खः । सुविदित=बांलाक स्यूगु । भाविदाहदोष=उत्पन्न
ज्वीगु स्वल्पदाह ज्वीयोगु दोष । शिशुरपि=मचात् नापं !
दीपशिखाग्र सङ्गृहि=मतच्चका ज्वनिर्पि । नस्य त्=ज्वी मखु ॥८२॥

भाः-- रागादि दोषं बुलुया च्वनागु कारणं विषय
रूपी दोषयात् ग्रहण यायूत् ध्व पञ्चिन्द्रिय तःसतं भयचाः ।
गुह्यस्यां मत च्वका ज्वनेव प्वी धैगु दोष स्यू व मचां नं
मतच्चका ज्वनेत ग्याः ॥ ८२ ॥

न भवति जिन यावदेष जीर्णो
विषयपिशाचनिषेवनेन तावत् ।
झटिति सुकृतकर्मणि प्रयोज्य
स्वव शरणागतवत्सलागतिं माम् ॥८३॥

शः-- शरणागतवत्सला=शरणागत जूपिनि उपरे करुणा
दया विज्याकह्ण । जिन=हे सर्वज्ञ तथागत । एषः=ध्व अहमत्

शब्द वाक्य । विषय=रूपादिविषय अनुभव याय्गु धैगु ।
 पिशाच=यक्षयागु । निषेवनेन=सेवन याय्गुलि । यावत्=गबले
 तक्क । जिर्णो नभवति=जिर्णजुया वनि मखुनि । तावत्=अबले
 तक्क । अगतिम्=गतिमदुह्य । माम्=जितः । भ्रुतिटि=याकनं ।
 सुकृतकर्मणि=(दान शीलादि) कुशल कर्मस । प्रयोज्य=लगेयाना ।
 स्वव=वांलाक रक्षायाना विज्याय् माल ॥ ८३ ॥

भाः--हे जिह्न भगवान ! विषय रूपी पिशाचयागु
 सेवन याय्गुलि थ्व जनतापि जीर्णजुया वने न्ह्यो थुमित
 याकनं हे भिगु ज्याय् लगेयाना विज्याय्माल । हे शरण
 वःपिन्त करुणा तया विज्याइह्य तथागत ! जि अनाथयात
 रक्षायाना विज्याहुँ ॥ ८३ ॥

इदमपि यदि वेद्मि पुत्रदार-
 स्वतनुगृहादि मरीचिकाम्बुतुल्यम् ।
 स्थगयति ममता च मामहन्ता
 तदपि हि मोहविजृम्भितं गरीयः ॥ ८४ ॥

शः- इदं=थ्व । पुत्र=काय् । दारा=कला । स्वतनु=थःगु
 शरीर । गृहादि=छेँ आदि वस्तु । मरीचिकाम्बुतुल्यम्=मृग
 तृष्णायागु लःसमान धका सीकि । यद्यपि=यदि । वेद्मि=स्यू ।
 तदपि=अथे जूसां । ममताच=ममत्व व । अहन्ताच=जि
 धैगु बुद्धि । माम्=जि अथवा जिगु ज्ञान । स्थगयति=मुले
 ज्वी । हि=अथे हे खः । मोहविजृम्भितं=मोह अविद्या फैले जुयां

च्वंगुलि । गरीयः=सत्ययात त्वप्वीगु अत्यन्त तःधना च्वन
॥ ८४ ॥

भाः-- यद्यपि थ्व जि स्यूकि थ्व पुत्र, दार, थःगु शरीर
तथा लेँ आदि सकल मृगतृष्णाया लःसमान खः, व अथे जूसां
जिगु ममता व अभिमानं याना जित त्वपुया तल । अहो !
अविद्यायागु प्रसार अत्यन्त तःधं ॥ ८४ ॥

अजनि च निजकरणेन सर्व (मेतद्)

निवसति जीर्यति नश्यति स्वहेतोः ।

अहमपि हि तथैव धातुपुञ्जः

कथमहमस्य कथं मुने ममेदम् ॥ ८५ ॥

शः-- मुने=हे सर्वज्ञ ! । सर्वं च=थ्व पुत्र पौत्रादि सकल
धातु समूह जुलसां । निजकरणेन=थगु कर्मादि कारणं ।
अजनि=जन्म जुल । स्वहेतोः=थःगु प्रत्यय हेतुयागु बलं । निवसति
=वासयाना च्वन । जीर्यति=जीर्ण भावस प्राप्त जुया च्वन ।
नश्यति=नास जुया वना च्वन । यस्यातु=गुक्रिया निम्ति ।
अहमपि=जि नं । तथैव=अथे हे तुं (कर्म प्रत्यय आदि उत्पन्न
जुया स्थिति भङ्ग दुह्य खः) धातुपुञ्ज=निरात्म जुया च्वंगु
धातु पुचः जक खः । (उक्रिया निम्ति) अस्य=थ्व पुत्र
पौत्रादि धातु समूहयात । अहं=जि । कथम्=गथेयाना । (सम्बन्ध
इवी) मम=थः धेच्वंगु धातु समूहयात । इदम्=थ्व (पुत्र

पौत्रादि व्यवहारं युक्त जुया च्वंगु धातु पुचः जुलसां । कथम्
=गथेयाना सम्बन्धि ज्वी । (ज्वी हे मखु) ॥ ८५ ॥

भाः--हे मुनि भगवान ! थ्व गुगु जुलसां पुत्र कलत्रादि
(धातु पुचः) दुगु खः व सकल थःथःगु कर्म जक उत्पन्न
जुया च्वंगु खः, थःगु हे कर्मयागु प्रभावं याना म्वाना च्वंगु
खः, बुढा जुया वना च्वंगु तथा सिना वना च्वंगु नं थःगु
कर्म हे खः । जिनं अथे हे छगू धातुयागु पुचः मात्र खः,
जि थुक्रियागु गथे ज्वी हानं थ्व जिगु गय्याना ज्वी ? (ज्वी
हे फे मखु । ॥ ८५ ॥

आत्मबुद्धिरिह	यस्य	जायते
सा च तस्य	जनयेदहङ्कृतिम् ।	
सा तनोति	सुतरां भवस्पृहां	
सैव मोहजननी	मुहुर्मुहुः ॥ ८६ ॥	

शः-- यस्य=गुम्ह व्यक्तियात । इति=थ्व रूपादि पञ्च-
स्कन्धस । आत्मबुद्धि=आत्मादृष्टि जुलसां । जायते=उत्पन्न ज्वी ।
साच=व आत्मदृष्टि व । तस्य=वयात । अहङ्कृतिम्=अहंकार ।
जनयेत्=पिकयावी । सा=व अहंकारं । सुतरां=तःसतं । भवस्पृहाम्
=भव तृष्णां । तनोति=पिकाइ । सैव=व हे भव तृष्णां । मुहुर्मुहु
=बारंबार । मोहजननी=मोह उत्पन्न याइ ॥ ८६ ॥

भाः--थुगु जगते गुम्ह मनूयाके आत्मदृष्टि दै वयाके उकिं

याना अहंकार उत्पन्न याइ । व अहंकारं मेगु नं भव तृष्णा-
सक्तियात वढेयाइ व हे भव तृष्णां बारंबार मूढतायात
जन्म वी ॥ ८६ ॥

तेन कर्म कुरुते शुभाशुभं
तद्धि दुःखजनकं भवत्रये ।
दुःखमूलमतएव सात्त्वधी-
स्तां लुनाहि जिन मे वचोसिना ॥ ८७ ॥

शः-- तेन=उगु मोहं । शुभाशुभं कर्म=कुशलाकुशल कर्म ।
कुरुते=याइ । तद्धि=व कर्माकर्म कुशल जुलसां । भवत्रये=काम
भवादि स्वंगू भवस । दुःख जनकम्=जाति जरादि दुःख उत्पन्न
याइ । अतएव=उकिया निर्मित हे । सात्त्वधी=वआत्म दृष्टि जुलसां ।
दुःख मूलम्=(संसार) दुःखयात मूलगु हेतु जुया च्वन ।
मे=जिगु । तां=व आत्मदृष्टि । जिन=हे सम्यक सम्बुद्ध भगवान् ।
वचोसिना=प्रवचन रूपी खड्ग । लुनाहि=त्वाह्वाना छूया विज्याय्
माल ॥ ८७ ॥

भाः-- उकिं हे शुभाशुभ कर्म ज्वीगु जुया च्वन ।
व कर्म याना देव मनुष्यादि स्वंगू लोकसं दुःखविया च्वन ।
उकिया निर्मित व आत्मदृष्टि हे दुःखया मूलगु हेतु खः ।
हे सर्वज्ञ तथागत ! उकियात थःगु वचनामृत रूपी तरवारं
हेदन याना विज्याय् माल ॥ ८७ ॥

अथ सकलविदं दयासमुद्रं
 त्रिभुवनकारणकारणं कुलीनम् ।
 निखिलगतमनन्तमस्तिशान्तिं
 मुनिजनमानसहंसमीशमीडे ॥८८॥

शः -- अथ=थनंलि । सकलविदम्=सर्वज्ञ जुया विज्याकम्ह ।
 दयासमुद्रम्=करुणाया सागर जुया विज्याकम्ह । त्रिभुवन कारण
 =स्वंगू लोकयात हेतु जुया च्वंगु अविद्या । कारणम्=
 नासयाना विज्याकम्ह । कुलीनम्=भिगु कुले जन्म जुया विज्याकम्ह ।
 निखिलगतम्=सकल लोकस काय गतिं व ज्ञान गतिं व्याप्त
 जुया च्वंगु । अनन्तम्=गुणं अन्त मदया विज्याकम्ह । अस्ति
 शान्तिम्=शान्तिं ज्वी धुंकुगु क्लेश दया विज्याकम्ह । मुनिजन
 मानस=अष्टार्य्य पुद्गल संघपिनिगु चित्त रूपी पुखुली । हंस
 =हंसराज समान जुया विज्याकम्ह । ईश=स्वामि जुया
 विज्याकम्ह तथागतयात । ईडे=स्तुतियायू ॥ ८८ ॥

भाः -- जिं सर्वज्ञ, दया करुणाया सागर, तृष्णायात
 विनासयाना छूइम्ह, भिगु कुलेजन्म जूम्ह, सकल लोकस व्याप्त
 जुया च्वंगु अनन्तगुण दया विज्याकम्ह, शान्तम्ह, अष्ट आर्य्य
 पुद्गल संघ मुनि जनपिनि मन रूपी पुखुली राजहंससमान,
 स्वामियागु स्तुति याना ॥ ८८ ॥

स्नाने कर्मणि भोजने वितरणे घ्राणे तथा कर्णने
 ध्यानस्पर्शनदर्शनादिषु तथा सम्भाषणादावपि ।

प्रातःसायमथो दिवा च निशि च त्वत्पादपद्मे प्रभो
चितं मे रमतां मुनीन्द्र सततं यूनां युवत्यामिव ॥ ८६ ॥

शः-- स्नानेकर्मणि=मोल्ह्वीगुली । भोजने=भोजन याय्गुली ।
वितरणे=दान बीगुली । घ्राणे=सुगन्धादि नतुनेगुली । तथा=
अथे हे तुं । कर्णने=शब्द न्यनेगुली । ध्यान=धर्म मत्ती
स्वीकेबले । स्पर्शने=थिया स्वेबले । दर्शनादिषु=(नील पीतादिरूप)
स्वेगु आदिस । तथा=अथे हे तुं । सम्भाषणादावमि=थवंथः खँ
ह्लायागु आदिसनं । प्रातः=सुथे । सायम्=संभाकाती । अथो=
हानं । दिवा=ह्निने । निशिञ्च=चान्हे नं । विभो=लोकया स्वामि
जुया विज्याकह् । मुनीन्द्र=हे मुनिपिनिराजा । त्वत्पादपद्मे=
छलपोलयागु श्रीपाद पद्मस । मेचित्तम्=जिगु चित्त । युवत्यम्
=ल्यास्यम्ह मिसायाके । युनां=ल्याय्मम्ह मिजंया (चित्तथे)
सततम्=न्ध्याबलेसं । रमताम्=न्ध्यायापुया प्यपुनेमा ॥ ८६ ॥

भाः--मोल्ह्वीबले, भोजन याय्बले, दानबीबले, नंतुनेबले,
न्यनेबले, (भगवानयागु) ध्यानयाय्बले, थिया स्वेबले, मिखां
स्वेबले तथा खँ ह्लाना च्वनेबले, सुथे, संभाकातो, ह्निने वा
चान्हे हे प्रभो हे मुनीन्द्र ! छलपोलयागु चरण कमले जिगु
चित्त अथे हे लगेज्वीमां गथे ल्यास्य पिनिगु प्रति ल्याय्मम्ह
पिनिगु मन ॥ ८६ ॥

मत्स्वामिन् मदभीष्टकल्पविटपिन् मद्देवते मद्गुरो
मन्मातर्मदुपास्य मत्प्रियसखे मत्सद्गते मत्पितः ।

मद्विद्ये मदशेषदुःखशमकृत् मदभावने सन्निधे
मन्मुक्ते मदुदारभाग्यमदसो मदबुद्ध मां पालय ॥ ६० ॥

शः-- मत्स्वामिन्=जि स्वामि जुया विज्याकम्ह । मदभीष्ट
कल्पविटपिन्=जितःयोगु कल्प वृक्ष समान जुया विज्याकम्ह ।
मद्देवते=जि इष्ट देवता जुया विज्याकम्ह । मदगुरो=जिमि गुरु
जुया विज्याकम्ह । मत्मात्=जि मां जुया विज्याकम्ह । मत्प्रिय
सखे=जि प्रियम्ह मित्र जुया विज्याकम्ह । मत्सदगते=जितः
भिगु आधार जुया विज्याकम्ह । मत्पितः=जि वौ जुया
विज्याकम्ह । मद्विद्ये=जिगु शास्त्र ज्ञान जुया विज्याकम्ह ।
मदशेष दुःख शमकृत्=जिगु सकल दुःख शान्तयाना विज्याकम्ह ।
मदभावने=जिगु ध्यानयात आलम्बन जुया विज्याकम्ह ।
सन्निधे=जिगु धुकू जुया विज्याकम्ह । मदुदार भाग्य=जिगु
तःधंगु पुण्यस्कन्ध जुया विज्याकम्ह । मदसो=जिगु जीवन
जुया विज्याकम्ह । मदबुद्ध=हे जिम्ह सर्वज्ञ तथागत । माम्पालय
=जितः रक्षायाना विज्याय् माल ॥ ६० ॥

भाः--हे जिमिस्वामि मालिक ! जिगु इच्छा अनुसार
फल वीम्ह कल्पवृक्ष ! हे जिम्ह इष्ट देवता ! हे जिमिगुरु !
जिमि माता ! जिमि आर काय् योग्य जुया विज्याकम्ह !
जिमि प्रियम्ह पासा । जिमि सङ्गत याय् योग्य जुया विज्याकम्ह !
जिमि पिता ! जिगु विद्या ! जिगु सकल दुःखयात नाशयाना
विज्याकम्ह ! जिगु ध्यान भावना ! जिगु धुकू ! जिगु मुक्ति !
जिगु तःधंगु भाग्य ! जिगु प्राण ! हे जिम्ह बुद्ध ! जितः
रक्षायाना विज्याय् माल ॥ ६० ॥

ब्रह्मा जिह्वाननोऽभूद्गुरुरगुरहन्नायकोऽनायकोऽसौ
 विष्णुस्तूष्णीं प्रपेदे कविरकविरभूदीश्वरोऽनीश्वरोपि ।
 शेषः शेषानुभावस्तव सुगत नुतौ खण्डिताखण्डलोक्तिः
 कोऽहं मूढो वराकस्त्रिदशनरपते कीर्त्तनेते गुणानाम् ॥६१॥

शः-- सुगत=हे सर्वज्ञ तथागत । स्तव=छलपोलयात स्तोत्र
 याय् गुली । ब्रह्मा=महाब्रह्माया । जिह्वाननोऽभूत्=लज्यां कङ्कगु
 रुवा जुया वन । गुरु=वृहस्पति । अगुरु=लघु जुया वन । असौ
 अर्हनायक=ध्रुव सहश्र किरण दुह्य सूर्य्य देवता । अनायक=
 अप्रधान जुयावन । विष्णु=विष्णु । तूष्णीम् प्रपेदे=सुमुक
 च्वनावन । कवि=शुक्राचार्य । अकवि अभूत्=अपण्डित
 जुयावन । ईश्वर अपि=महाद्योनं । अनीश्वर=ईश्वर मखैवन ।
 शेष=अनन्त नागराजाया । शेषानुभाव=प्रताप शेष जुयावन ।
 अखण्ड लोक्ति=शक्रदेव राजाया भाषा । खण्डिता=खण्डित जुया
 स्यनावन । त्रिदशनरपते=देव मनुष्यपिनि नायक जुया
 विज्याकह्य हे सर्वज्ञ तथागत । तेगुणानाम् कीर्त्तने=छलपोल
 यागु गुण कीर्त्तन यायूत । मूढ=मुख्य जुयाच्वंह्य । वराक=भाग्य
 मदुह्य । अहम्=जि । कः=सु खः ? ॥ ६१ ॥

भाः-- हे सुगत तथागत, छलपोलयागु स्तुति याय्गुली
 ब्रह्मा लज्जित जुयावन, वृहस्पति दुर्बल जुयावन, सूर्य्य तेवता
 तेजहीन जुयावन, विष्णु सुमुक च्वनावन, शुक्रया कवित्व
 मदयावन, महाद्योया सामर्थ हीन जुयावन, शेष नागया

प्रताप फुनावन, वथें तुं हे इन्द्रया वचन खण्डित जुयावन
धासॅली हे देव मनुष्यपिनि मालीक, छलपोलयागु गुण
कीर्तन याइह्व जि विचरा मूर्ख सु ज्वी? ॥ ६१ ॥

दशद्वयधिकविंशतिः स्फुरदशीत्यनुव्यञ्जनै-
र्महापुरुषलक्षणंवपुषि यस्य देदीप्यते ।
कलामपि न षोडशीं भजति तस्य पुण्यात्मन-
श्चतुर्मुखमुखो गणो दिविषदां नृणां का कथा ॥ ६२ ॥

शः-- यस्य=गुह्य सर्वज्ञ बुद्ध भगवानया । वपुषि=श्री
शरीरसं । अशीत्यनुव्यञ्जनै=तस्व तुङ्ग नखादि जुयाच्वंगु
चिचीधंगु चयंगू लक्षणं । स्फुरत=ज्वाला ज्वालां थिना च्वंगु ।
दशद्वयधिकविंशति=स्वीनिगू । महापुरुष लक्षणम्=महापुरुष लक्षणं ।
देदीप्यते=अत्यन्त जाज्वल्यमान जुया च्वन । तस्यपुण्यात्मनः=
वस्पोल पुण्यात्मा जुया विज्याकह्व महोत्तमयात । चतुर्मुखमुख=
महाब्रम्हा प्रमुखं । दिविषदागण=देवता समूह । षोडशमणिकलां
भिक्षुब्बे छब्बनं । नभजति=शोभामदु । नृणाम्=मनुष्यते नाप ।
काकथा=खँ हे छुदु ॥ ६२ ॥

भाः-- गुह्य पुण्यात्माया शरीर स्वीनिगू महापुरुष
लक्षणं तथा चयेगू अनुव्यञ्जनं ज्वाला ज्वालां थिनाच्वन ।
महाब्रम्हा प्रधान जुया च्वंपि देवता गणपिला वस्पोलया न्होने
भिक्षुब्बे छब्ब हे मग्यं धास्यॅली मनुतेगुला खँ ह्वानां हे चागु
मुखु ॥ ६२ ॥

महेन्द्रनवचापवत् कनकपर्वते सर्वतः
 सदा तव मनोहरं स्फुरति सुप्रभामण्डलम् ।
 दृशो भवति गोचरं तदिह यस्य तस्य त्वरा
 तमस्ततिमनुत्तमा हरति दूरमन्तर्बहिः ॥ ६३ ॥

शः-- तव=छलपोलयागु । मनोहरम्=मनोज्ञ जुयाच्वंगु ।
 सुप्रभामण्डलम्=भिगु प्रकाश दुगु मण्डल । कनक पर्वते=लुँयागु
 पर्वते । सर्वत्=सकभनं । महेन्द्र नवचापवत्=न्हूगु इन्द्र धनुषधे ।
 सदा=न्ध्याबलेसं । स्फुरति=ज्वाला ज्वालां थिनाच्वन । तत्=
 व भिगु प्रकाश दुगु मण्डल । इह=थुगुलोके । यस्य=सुया ।
 दृशोगोचरम् भवति=मिखां खनि । तस्य=वया । अन्त=दुने च्वंगु
 व । बहिः=पिनेच्वंगु व । अनुत्तम=उत्तम मजूगु । तमस्ततिम्=
 अन्धकार यात । त्वरा=याकनं । दूरंहरति=हतेयाना फुका
 छूइ ॥ ६३ ॥

भाः--छलपोलयागु स्वे हे यैपुस्य च्वंगु प्रभा मण्डल
 न्हूगु इन्द्र धनुषधे न्ध्याबलेसं लुँयागु पर्वतया प्यंगु दिशाय्सं
 प्रकाशित याइ । सुयात थुगु प्रभा मण्डलयागु दर्शन पावेज्वी
 वैगु दुने च्वंगु पिने च्वंगु रुवातुगु अन्धकार याकनं हे हते
 जुयावनि ॥ ६३ ॥

रूपं लोचनलोभनं श्रवणयोरानन्दसन्दोहदा
 वाणी विश्वविमोक्षकृत्तव कृपा वेशोऽति शान्तस्तव ।

पाण्डित्यं प्रथितं जगत्सु भगवन् सर्वज्ञनाम्नैव ते
साम्राज्यस्य च यौवने निरसने वैराग्यसीमा स्फुटम् ॥६४॥

शुः- भगवन्=भो भाग्यवान जुया विज्याकम्ह तथागत ।
तव=छलपोलयागु । रूप=स्त्रीनिगू महापुरुष लक्षणं सम्पूर्ण जुया
च्वंगु शरीर रूप । लोचन लोभनम्=मिखायात वासःयागु
अजःथे लुब्धजनक । वारि=छलपोलयागु वचन । श्रवणयो=
न्यना च्वंपिनि हायपंयात । आनन्द सन्दोहदा=अत्यन्त आनन्द
वीगु खः । तव=छलपोलयागु । कृपा=कृपा । विश्वविमोक्ष कृत्
=विश्वजनपिन्त दुःखं मुक्तज्वीगुया हेतु ज्वी । तव=छलपोलयागु ।
वेश=म्हासुगु चीवर धारीगु भेष । अतिशान्त=अत्यन्य शान्त ।
ते=छलपोलयागु । पाण्डित्यम्=पण्डित भाव । सर्वज्ञनाम् नैव=
सर्वज्ञ धैगु नामं हे । जगत्सु=संसारसः । प्रथितम्=प्रसिद्ध जुया
च्वंगु दु । यौवने=तरुणगु २६ दै दुगु अवस्थाय् । साम्राज्यस्यच=
चक्रवर्ति राज्ययात नापं । निरसनं=तोताछ्छेगु । ते=छलपोलयागु ।
स्फुटम्=प्रकट प्रसिद्ध याना विज्यात । वैराग्यसीमा=राग मदुगु
भावयात सिमाना जुल ॥ ६४ ॥

भाः--हे भगवान् तथागत ! छलपोलयागु स्त्रीनिगू पुरुष
लक्षणं सम्पूर्णगु रूप मिखायात लोवनापुगु खः, वचन हायपंयात
अत्यन्त आनन्द वीगु खः, छलपोलया कृपा विश्वयात मोक्ष वीगु
खः, छलपोलयागु चीवर बस्त्र धारी भेष अत्यन्त शान्त, छलपोल
यागु पण्डित भाव जा सर्वज्ञ धैगु नामं हे प्रसिद्ध जुया च्वंगु दु,
हानं यौवन तरुणगु अवस्थाय् चक्रवर्ति राज सुधान्त त्याग याना
धःके अत्यन्त रागमदुगु वैराग्य भाव प्रकटयाना विज्यात ॥६४॥

वीर्यं त्वत्कृतं सुदुर्लभादङ्गीकृतं देवताया
 यद्वर्णनैः ससुरासुरैः प्रविजिता लोकोऽपनीतकरम् ।
 वीर्यं ते प्रकटीचकार नितरां निर्वाण साक्षात्कृतिः
 किम्व्रूमो ब्रह्मैभवं भगवन्स्तत् ते जगद्भूर्जहम् ॥६५॥

भाः-- इत्यादिभ्योऽङ्गुलियारयागु वाणं । ससुरासुरः=देव देव्य
 सहितगु । जगत् लोक=ध्व सत्व लोक । इशत् करम्=निर्दुःख ।
 प्रविजित=बाधे न त्याक्ताकाल । विवमेषु=व वसवतिः स्मरयागु ।
 वपेदनात्=कोप मर्दनं याना । देवते=देवतापिसं । त्वत्=छलपोल
 यागु । वीर्यं=सूर वीरभाव । अङ्गीकृतं=पथार जुल । निर्वाण-
 साक्षात् कृतिः=निर्वाण मोक्ष साक्षात् याना काःगु । ते=छलपोल
 वागु । विव्रम=हेश नाशयाःगुली लिङ्गविभंगु उत्साह ।
 नितरां=न्यावलेसं । प्रकटीचकार=प्रकाशयात् । भगवत=भाग्यवान्
 जुवा विज्याकम्ह हे भगवान् । ते=छलपोलवागु । जगद्भूर्जहम्
 =तःर्वागु करुणा लोकोद्धार यागु धूर-भार ककुया विज्या-
 कम्ह । तत्त्वल वभवम्=व काय बल ज्ञान बल सम्पत्तियात् ।
 किम्व्रूम=जिमिसं ह्यु धका वर्णन यायुसै ॥ ६५ ॥

भाः-- गुम्हसिगु वाणं देवदेव्य सहित ध्व सत्व लोकियात्
 वीर्या जक प्रयत्नं त्याकाकाल अविज्याम्ह (वसवति)
 मारकागु कोपयात् मर्दन याःगुलि देवतागणपिसं छलपोलयागु
 शूरवीर भावयात् स्वीकार याना काल हानं निर्वाणयात्
 साक्षात् याना काःगुलि छलपोलयागु वीर्यं उत्साह प्रकट जुया
 व्वगुदु । हे भाग्य दया विज्याकम्ह भगवान् ! जिमिसं

जगतयात करुणा तथा क्लेशं मुक्तं यायुगु धुर-भार क्वबुया
 च्वंगु छलपोलयागु बल वैभवया गथेयाना वर्णन यायु फे
 (फे हे मखु) ॥ ६५ ॥

यत्र छागतुरंगमारण विधिर्वेदेऽपि तं निन्दसि
 प्रेम्णा प्राणभृतामतः सकरुणस्त्वत्तो महान्नापरः।
 एवं ते गुणसम्पदो न विषया बुद्धेरसूयात्मनां
 ते मूढाःप्रलपन्ति हन्त सुगतो मद्देदनिन्दीत्ययम् ॥६६॥

शः— यत्रवेदे=गुगु वेदशास्त्रे । छागतुरंग मारण विधिः=
 (स्वर्ग आदि इष्टगु कार्य्यया लागी जज्ञस) दुगु-सल-
 स्यायुगु विधियात । तमपि=व ऋगु, यजु, साम धैगु वेद
 शास्त्रयात नं । निन्दसि=निन्दायाना विज्यागु दु । (छाया
 धाःसा) प्राण हृतम्=सत्व प्राणिपिन्ति । प्रेम्णा=मैत्रि प्रेमया ।
 अतः=उक्ति । त्वत्त=छलपोलया सिनं । महान सकरुणा=आपालं
 करुणा दुम्ह । अपरे=देव ब्रम्हा आदि मेपि सुं । न=मदु ।
 ते=छलपोलयागु । एवंगुण सम्पद=च्चे धया वयार्थे ज्यागु महा
 करुणादि गुण सम्पत्ति । असुया मनाम्=गुणस दोष वीयोगु
 स्वभाव दुपिनिगु । बुद्धे=प्रज्ञायात । नविषया=गोचर जूवने मज्यु
 (उक्तिया निंति) तेमूढा=इपि मिथ्या दृष्टि मूर्खत । अयं सुगत
 =ध्व बुद्ध जुया उत्पन्न जुया विज्यानाच्चंम्ह पुरुषोत्तम
 जुलसां । मद्देद निन्दित=भीगु वेदशास्त्रयात निन्दायाम्ह धका
 प्रलपन्ति=निन्दा उपहास खं ह्लाइ । हन्त=अहो इपि अकुशल
 कर्म हे नाशजुइ ॥ ६६ ॥

भाः—गुको दुगु सल स्याय्गु विधिदु उगु वेद शास्त्र
यात नं छलपोलं प्राणितेगु उपरे स्नेह दुगुया जिम्ति निन्दायात ।
छलपोलयासिनं करुणा आपा दुम्ह मेम्ह सुं मदु । तथापि
दोषजक स्वइपिसं इमिगु बुद्धि छलपोलयागु गुणयागु सम्पत्ति
यात खंके कै मखु । अहो अपसोस ! व मूर्खपिसं फजूल
प्रलापयाना ज्वीकि सुगत भगवानं जिमिगु वेदशास्त्र निन्दा
यात धका ॥ ६६ ॥

निर्मज्जत् सुरसुन्दरीकुचचलन्निर्मन्दमन्दाकिनी-
फेनक्षीरसमुद्रकैरवसखी सत्कीर्ति लक्ष्मीस्तव ।
यं नालिङ्गति मन्दभाग्यमधुना भुयान्न तेनापि मे
सङ्गः सङ्गदादिवैद्य भगवन्नो षापि मे प्रार्थना ॥ ६७ ॥

शः— निर्मज्जत्=(लखे) दुबे जुयावंपि । सुरसुन्दरी=अप्सरा
पिनिगु । कुच=दुरुष्वः यागु चोटं । चलत्=संगु । निर्मन्द=
भ्यातना मदुगु । मन्दाकिणी फेन=आकास गङ्गायागु पीजा
पुचः । क्षीर समुद्र=दुरु समुद्र । कैरव=कुमुद पलेस्वां वन धैगु
थुमित । सखी=दासी सखी जुयाच्वंम्ह । तव=छलपोलया ।
सत्कीर्ति लक्ष्मीः=बांलाना स्वभाय मान जुया च्वंगु कीर्ति
श्रीलक्षण । अधुना=नकतिनि । (थव गंगुगु बुद्धोत्पाद कालस)
यंमन्दभाग्यम्=गुम्ह भाग्य मदुम्ह पुरुषं । नालिङ्गति=आलिङ्गन
याइ मखु । तेत्त=व पापिष्ठ नाप । मे=जिगु । सङ्गोपि=छथासं
वासनं । नभूयात्=मलायूमा । सङ्गद=तृष्णा रोगबात । आदिवैद्य
=हापां निस्स्यंयाम्ह वैद्य जुया बिज्याकम्ह । भगवन्=भो सर्वज्ञ
तथागत । मे=जिगु । एषापि प्रार्थना=थव नं छगू प्रार्थना जुल
॥ ६७ ॥

भाः-- लखे म्हिताच्चंपिं अप्सरातेगु दुरुष्वःयागु चलनं
 कंगु आकाश गङ्गायागु प्रचूरगु पीजा, दुरुथागु सागर तथा
 कुमुद पलेस्वां जोगु छलपोलयागु सत्कीर्ति लक्ष्मी आः
 गुह्य अभागियागु आलिङ्गन याइ मखु ? हे तृष्णायागु
 रोगया पुलांह्य वैद्यजुया विज्याकह्य तथागत ! ध्व नं
 जिगु छगू प्रार्थना खःकि व नाप नं जि सङ्गम ज्वी
 म्वालेमा ॥ ६७ ॥

ये त्वां गच्छन्ति बुद्धं शरणमिति न ते दुर्गतिं यान्ति सन्त-
 सत्यक्त्वा कायान्मनुष्यान्निरतिशय सुखांस्तेलभन्तेऽथ दिव्यान् ।
 दुःस्वप्नो दुर्निमित्तं दुरहिदुरहिता दुर्ग्रहा दुष्टसत्त्वा
 दुःखं दुर्व्याधयोऽपि क्वचिदिह कुशलान्नोपसर्पन्ति चैवम् ॥ ६८ ॥

शः-- ये=गुह्य सत्पुरुष जनपिं । बुद्धं=सकल सिया
 विज्याकह्य । त्वाम्=छलपोल । शरण मिति=संसारयागु दुःख-
 यात नाशयाना निर्वाण सुख प्राप्त ज्वी धका मती तथा । गच्छन्ति
 =शरणवनि (भजन यावनि) । ते सन्त=व शरण वंपिं सत्पुरुष
 जनपिं । दुर्गतिं=नरकादि एयंगू अपायस । नयान्ति=वनिमखु ।
 ते=रत्नत्रय शरण वंपिं इपिं उपासकपिं । मनुष्यान् कायान्=
 मनुष्ययागु शरीर । त्यक्त्वा=तोता । निरतिशय सुखान्=अत्यन्त
 तःधंगु सुख दुपिं । दिव्यान् देहान्=उत्तम दिव्य शरीर । लभन्ते
 =अःपुकहे प्राप्त ज्वी । अथ=थनंलि । इह=थुगु आत्म भावस ।
 कुशलान्=ध्व शरणागत जूगु पुण्ययागु प्रभावं । दुस्वप्न=
 मभिंगु ह्यगसे व । दुर्निमित्तं=मभिंगुनिमित्त व । दुरहिदुरहिताः

=ग्याना पुषि सर्प व शत्रु जनपि व । दुर्गहा=मभिगु ग्रहत व ।
दुष्टसत्वा=धुँ भालु आदि ग्यानापुषि सत्वपि व । दुःखम्=
कायिक मानसिक दुःख व । दुर्व्याघयोपि=मभिगु रोग ।
एतान्=धुषि शरणागत जूषिथाय् । क्वचित्=गबलेसं गनं हे ।
नोपसर्पन्ति=प्यपुं वनिमखु ॥ ६८ ॥

भा:— गुह्य सत्पुरुषं थमं बुद्धयागु शरण ग्रहणयाना
काइ, इपि मखुगु दुर्गतिस प्राप्त जूवनि मखु, मनुष्ययागु
शरीर तोता वन धाय्व अत्यन्त तःधंगु दिव्यसुख लाइह्य
ज्वी । हानं व हे कुशल कर्मया प्रतापं थुगु संसारे म्वाना
चवतल्ले वयात गनं हे गबलेसं हे नं मभिगु ह्यगसे नं
न मभिगु लक्षण न मभिपि सर्प न मभिपि शत्रु, न मभिगु
ग्रह न मभिपि प्राणी न मभिगु रोगयागु हे कष्ट ज्वीका
चवनेमालि ॥ ६८ ॥

छत्रं ब्रह्मावधत्ते मणिमयममलं चामरं चक्रपाणिः
स्तोतारो गद्यपद्यैर्हरगुरुफणिनः शाङ्खिकोऽभून्महेन्द्रः ।
अन्ये दीपोदकुम्भध्वजकुसुमलसत्पाणयो भक्तिनम्रा-
स्तस्थुर्व्याख्याय धर्म भुवमवरुहतः स्वर्गतस्ते मुनीन्द्र ॥ ६६ ॥

शः-- मुनीन्द्र=हे मुनिपिनि राजा जुया विज्याकह्य
तथागत । स्वर्गतः=शक्र भवन स्वर्गत । धर्म=सप्त प्रकरणया
(अभिधर्म) । व्याख्याय=(मां देव पुत्री प्रमूख देवतापिन्त)
देशना याना विज्यास्ये । भुवम्=पृथिवी (संकस्स नगरद्वारे)

अवरुहतः= (लुंयागुस्वाहाने) कहाँ विज्याह्व । ते=छलपोलयात ।
 ब्रह्मा=सहम्पति महाब्रह्मा । मणिमयम्=भोति माणिक्य आदि
 दयकातःगु । छत्रम्=तुयूगु कुसां । वधत्ते=कीकल । चक्रपाणि=
 विष्णुं । अमलं चामर=(तईस्य च्वना ज्वाला ज्वालां थिना
 च्वंगु) निर्मलगु च्वामलं । व्यधत्ते=गाय्कल । हर=महाद्यो ।
 गुरु=वृहस्पति । फणिनः=अनन्त नागराजा । (धैपिं थुमिसं ।)
 गद्यपद्यः=गद्य रचनां व पद्य रचनां । स्तोतार=स्तुति याना च्वन ।
 महेन्द्र=शक्र देवराजइन्द्र । शाह्विक=शंख पूह्व । अभूत=जुल ।
 अन्ये=मेपिं (चातुर्महाराज आदि देवलोक पिसं) दीप
 (माणिक्ययागु चुदुगु) मुस्या मत । उदकुम्भ (स्वर्णमय)
 पूर्ण घः । ध्वज=(मणिमय कनकमयगु) ध्वजपताकादि । कुसुम
 =(परिमलासेचनक) स्वां, स्वांमाः इत्यादि । लसत् पाणयः=
 लाहार्ति ज्वना । भक्तिनम्राः=आदर भक्ति आकारं अवनत
 जूपिं । तस्थुः=निखेर पाखें दनाच्चन ॥ ६६ ॥

भाः--हे मुनिपिनि इन्द्र जुया विज्याकह्व भगवान्, स्वर्गे
 थःमांयात (अभिधर्म पिटकयागु ह्यगू प्रकरण) उपदेश
 बिया विज्याय् धुंका स्वर्गतं पृथिवी (संकास्य नगर द्वारस)
 काहाँ विज्याय् त्योगु अवस्थाय् (सहम्पति) महाब्रह्मां छलपोल
 यात मणिमय स्वेतछत्रं, विष्णुं निर्मलगु च्वाम्वलं गाय् कल ।
 वृहस्पति व शेषनाग निह्वस्यां गद्य व पद्य रचना द्वारा स्तुति
 याइपिं जुल, देवराज इन्द्र शंख पूह्व जुल, मेमेपिं देवगणपिसं
 मुस्यामत पुर्णघः ध्वजापतादि तथा स्वांमाः ज्वना भक्ति
 पूर्वकं कलुना दनाच्चन ॥ ६६ ॥

मातेवासीत् परस्त्री भवति परधने न स्पृहा यस्य कुतो
मिथ्यावादी न यः स्यान्नपिबति मदिरां प्राणिनो यो न हन्यात् ।
मर्यादाभंगभीरुः सकरुणहृदय स्त्यक्त सर्वाभिमानो
धर्मात्मा ते स एव प्रभवति भगवन् पादपूजां विधातुम् ॥१००॥

शुः- यस्यपुंसः=गुहापुरुषयात् । परस्त्री=मेपिनि कलाः ।
माताइव=माथे । आसित्=राग सञ्चार मयास्य तापाक हते जुया
वनि । परधने=करपिनिगु धनस । नस्पृहा=अभिलाषा मात्र
नापं दै मखु । यः=गुहा । मिथ्यावादिनस्मत्=मखुगु कं ह्नाइहा
स्त्री मखु । मदिरानपिबति=मद्य त्वनि मखु । यः=सुनां । प्राणिनः
नहन्यात्=सत्त्व प्राणिपिस्त्याइ मखु । मर्यादाभंगभीरुः=सदाचारया
सिमानां पुत्रावनेत्र ग्याइ । सकरुण हृदयः=करुणा सहिवगु
मन दुहा । त्यक्तसर्वाभिमानः=तोते धुंकुगु सकल जाति अभिमान
अहंकार दुहा । धर्मात्मा=धर्मया आत्मा जुयाच्चंहा । स एव=व
हपासक हे जक । भगवन्=हे भाग्यवान् तत्रागत । ते=
छलपोलयागु । पादपूजां विधातुम्=श्रीपाद पूजायायगु । प्रभवति
=समर्थज्जी ॥ १०० ॥

भाः-- हे भगवान तथागत ! छलपोलयागु श्रीचरण
यागु सेवा व हे धर्मात्माह्य मनुखं जक यायफै । गुह्यस्या
निन्ति मेपिनि कलाः थः माता समान ज्जी, करिनि धन
द्रव्यस स्पृहा-लोभ दैमखु, सुनां मखुगु भूठ खँ ह्नाइमखु, सुनां
ध्वँ अयला आदि मद्यपान याइ मखु, सुनां प्राणिहिंसा याइ
मखु, हानं सुयात् मर्यादा सदाचार भङ्ग यायगुली भय

उत्पन्न ज्वी, गुह्य दयावान् ज्वी हानं सुनां सारा अभिमान
त्यागयाह ज्वी (वं हे जक याय्फै) ॥ १०० ॥

सर्वं प्राणातिपातात् परधनहरणात् सङ्गमादङ्गनाया
मिथ्यावादाच्च मद्याद्भवति जगति योऽकालभुक्तेर्निवृत्तः।
संगीत स्रक्सुगन्धाभरणविलसितादुच्चसय्यासनाद-
प्यासीद्धीमान् सएव त्रिदशनरगुरो त्वत्सुतो नात्रशङ्का ॥१०१॥

शः-- य=गुह्य सत्वप्राणि । सर्वंप्राणातिपातात्=सकल प्राणि
हिंसा याय्गुलिं । परधनहरणात्=करपिनिगु वस्तु खुयाः काय्-
गुलिं । अङ्गनायाःसंगमात्=स्त्री संसर्ग याय् गुलिं । मिथ्यावादात्च
=मखुगु खँ ह्याय्गुलिं व । मद्यात्=मुरापानयाय्गुलिं । अकाल-
भुक्ते=विकालभोजन याय्गुलिं । सङ्गीत=म्य हालेगु बाजं
थाय्गुलिं । स्रक्सुगन्ध=स्वांमालं कखायगु अत्तर आदि सुगन्धं
बुलेगुलिं । आभरण=तिसां । विलसितात्=तिया छायप्यगुलिं ।
उच्चसयनादपि=तःतःजागु उच्चासने च्वनेगु आदि नं ।
निवृत्तःआसित्=विरक्त जुया च्वंम्ह ज्वी । त्रिदशनरगुरो=देव मनुष्य
पिन्त गुरु जुया विज्याकम्ह हे तथागत । सएवधीमान्=वहे
अष्टशील पालन याना च्वंम्ह प्रज्ञावान् मनू जक । त्वत्सुतः=
भिगु शिक्षा अनुकरण याना च्वंगुलिं छलपोलया काय्
समान ज्वी । अत्र=थुगु वचनसः । नशङ्का=शङ्कादुगुमखु ॥ १०१ ॥

भाः- हे देव मनुष्यपिनि गुरु जुया विज्याकम्ह तथा-
गत ! थुकी शङ्का मदुकि व हे बुद्धिमानम्ह बुद्ध पुत्र खः (धका

धायुत लँ दु) सुनां सकल प्राणिपिन्त हत्या यायुगुलि
विरक्त जुया च्वनि, सुनां मेपिनिगु धन हरण याइ मखु, गुह्य
स्त्री संसर्ग तापाका च्वनि, सुनां मखुगु भूठ खँ ह्माइमखु. सुनां
अयला थ्वँ आदि मद्यपान याइ मखु, गुह्य म्यहालेगु वाजं
थायुगु आदि तापाका च्वनि, गुह्य स्वांमा, सुगन्ध अत्तर
तथा तिसां छ्वायुप्यगुलि विरक्त जुया च्वनि, हानं गुह्यस्यां तःतः
जागु लासा आसनयागु सेवन याइ मखु ॥ १०१ ॥

श्रोतापत्यादिमार्गाः सदवयवयुताः घ्नन्ति रागादिदोषान्
दोषास्ते छिन्नमूला हतभवगतयस्तत्फलैर्यान्ति शान्तिम् ।
मार्गाणां क्लेशहानिः सदमृतमजरं कारणं स्यान्नवानां
धर्माणां हेतुरेषां तव जिन वचनं तस्य हेतुस्त्वमेव ॥१०२॥

शः -- सदवयवयुता=आर्य्य अष्टाङ्ग युक्त जुया च्वंगु ।
श्रोतापत्यादिमार्गं=श्रोतापत्ति मार्ग इत्यादि च्यागू मार्ग । रागा-
दिदोषान्=राग आदि पाप क्लेश । घ्नन्ति=नाशयाना छुइ ।
छिन्नमूलाः=उगु मार्ग छेदन यागु (अविद्या तृष्णा धैगु)
हादुगु । हतभवगतयो=(उकि) नाश याना छुःगु भव प्रतिस-
न्धिजन्मदुगु । तेदोषा= व राग आदि क्लेश । तत्फलैः=उगु
मार्गया (लिपाउत्पन्न ज्वीगु श्रोतापत्तिफल शकृदागामिफल
अनागामी फल अर्हत फल धैगु) प्यंगु फल । शान्तिम् यान्ति=
शान्ति पदस थ्यंकः यंकइ । मार्गाणाम्=व प्यंगू प्रकारगु मार्ग-
यागु । क्लेशहानिः= रागादि क्लेश नाशयाना च्वंगु अर्थ सिद्धि ।
सत्=परमार्थ सत्य जुया च्वंगु । अजरम्=क्षय मज्जीगु । अमृतम्=

(नित्यगु) निर्वाणयात् । करणस्यात्=हेतु ज्वी धका । एषां-
नवातांधर्मिणी=ध्वं प्यंगू फल निर्वाण धैगु गुंगू लोकोत्तर
धर्मयात् । तत्र वचनं=छलपोलयागु त्रिपिटक पालि धर्म । हेतु-
प्राप्तयाना कायूत हेतु कारण ज्वी धका । तस्य=वपालि
धर्मयात् । जिन=हे सर्वज्ञ तथागत । त्वमेव=छलपोल हे ।
हेतु=उपदेशकत्व कारण जुया विज्यात् (मेपि देव ब्रम्ह सुं
छम्ह हेतु कारण जुगुमखु) ॥ १०२ ॥

भाः-- आर्य अष्टांगिक मार्गं युक्त जुया च्वंगु स्रोता
पत्ति आदि ँ मार्गं रागादि दोषयात् नाशयाना छु । गुगु
यागु मूल- हा नाशजुयावने धुं कं, गुम्हसिगु संसारं गमना-
गमन नष्ट जुयावने धुं कं व दोष उगु (मार्ग) फलयागु
हेतुयाना शान्ति प्राप्त जूवनि । मार्गं सम्बन्धी जुया च्वंगु
रागादि क्लेशयागु नाश सत् अमृत अजर निर्वाणयागु
कारण जुयाच्चन । थुगु गुंगू (लोकोत्तर) धर्मयागु कारण
हे जिन तथागत । छलपोलयागु वाक्य हे खः । हानं व वाक्य-
यागु कारण (=हेतु) स्वयं छलपोल हे खः ॥ १०२ ॥

विंशत् सत्कायदृष्टिं क्षितिधरममलज्ञानवज्रेण भित्वा
रागद्वेषादिपापं तदुदितमखिलं कर्म चोन्मूलयन्तः ।
चत्वारो लब्धमार्गास्तदनु गुणफलास्तेऽपि चत्वार एव
त्वत्तश्चाष्टार्यशङ्खः पृथगिति न पुनश्चिन्तयामो मुनीन्द्र ॥ १०३ ॥

० स्रोत आपत्ति मार्गं, स्रोतापत्ति फल, सकृतागामि मार्गं,
सकृदागामि फल, अनागामि मार्गं, अनागामि फल, अर्हत् मार्गं
तथा अर्हत् फल ।

श--: अमल=निर्मलगु । ज्ञानवज्रोत=मार्गं ज्ञान रूपी वज्रं
 विशत्=(रूपंअत्ततो समनु पस्सति, रूपवन्तंवा अत्तानं, अत्त-
 निवा, रूपं रूपस्मिवा अत्तानं इत्यादि क्रमं पञ्चस्कन्धस छगृञ्जगू
 स्कन्धयात प्यंगू प्यंगू आकारं) नीगू प्रकार यागु सत्काय
 दृष्टि धैगु । भित्तिधरं=(च्वकानीगुलिं मुक्त जुयाच्वंगु) पर्वतयात ।
 भित्त्वा=समुच्छेद प्रहाणं तक्षाना । रागद्वेषादिपापं=राग
 द्वेषादि पापतनाप । तदुदितम्=व (राग द्वेषादि) अलग
 जुया च्वंगु । अखिलं कर्मच=सकल (प्राणाति पातादि) कर्म नं ।
 उन्मूलयन्त=हा त्वा ह्णाना । लब्धमार्गाः=(स्त्रोतापत्ति आदि)
 प्यंगू मार्गस थ्यंकः विज्यामह । चत्वार=प्यमह । † तदनुगुणफलः=
 उगु उगु मार्ग क्षययाना छ्ःगु क्लेशत शान्त यायूगु यात
 अनुकूल जुया च्वंगु स्त्रोतापत्ति फल, सकृदागामि फल, अना-
 गामि फल, अर्हत फल धैगु प्यंगू प्रकारयागु फलस स्थिर
 जुया विज्यापिं । तेपि=वस्पोल आर्य्य पुद्गलपिं नं । चत्वार=
 प्यमह जक खः । एवं=थुगु प्रकारं । पुनः=हाकनं । अष्टार्य्यसंघ=
 च्यागू प्रकारयापिं आर्य्य संघपिं । मुनीन्द्र=हे मुनिगन पिनि
 इन्द्र जुयाविज्याकमह सर्वज्ञ तथागत ! त्वत्त=छलपोलया पाखं ।
 पृथगिति=अलग छुट्टाखः धका । नचिन्तयाम=मती मतया ॥ १०२ ॥

भाः-- नीगू प्रकारयागु सत्काय दृष्टि रूपी पर्वतयात
 निर्मलगु ज्ञान रूपी वज्रायुधं छेदनयाना राग द्वेषादि पाप
 व उकि उत्पन्न जुया वैगु सकल अकुशल कर्मयात हां नापं
 लिना छ्मह स्त्रोतापत्ति आदि मार्ग प्यंगूदु हानं उकियागु
 अनुसारं स्त्रोतापत्यादि फल नं प्यंगूदु । थुगु प्रकारं हे मुनीन्द्र
 तथागत ! जिं थथे समभे मजुयाकि थ्व अष्ट आर्य्य संघपिं
 छलपोलं पृथक अलग खः ॥ १०३ ॥

(१०५)

अपि गगनमनन्तं सर्वसत्वोऽप्यनन्तः
सकलमिदमनन्तं चक्रवालं विशालम् ।
वदसि जिनं विदित्वानन्तया ज्ञानगत्या
तव च गुणमनन्तं वेत्सि बुद्ध त्वमेवम् ॥१०४॥

शः--गगनमपि=आकास नं । अनन्तं=अन्त मद्गु । सर्वसत्वपि=
सकल सत्व प्राणिपि नं । अनन्तः=अन्तमद्गु । सकलं इदं विशालं चक्र
वालं=शुभ सकल अत्यन्त तःधंगु चक्रवाल नं । अनन्तं=अन्त
दुग्गुमखु । जिनं=पञ्च मार यात त्याका विज्याकम्ह हे सर्वज्ञ
तथागत । अनन्तया=अन्त मद्गु । ज्ञानगत्या=प्रज्ञायागु गतिं ।
विदित्वा=अनन्त जुया च्वंगु वस्तूयात सीका । वदसि=विस्तर
थाना वर्णना याना कनाविज्यात । बुद्ध=हे बुद्ध भगवान् ! ।
एवञ्च=थथेतुं हे । तव=छलपोलयागु । अनन्तं=अन्त मद्गु ।
गुणाञ्च=स्वंगु विद्या प्यंगु वैशारद्यादि गुण नं । (त्वमेव=
छलपोलं हे) वदसि=सीका आज्ञा जुया विज्यात ॥ १०४ ॥

भाः--शुभ आकाशया अन्त मद्गु । सकल सत्व प्राणिपि
नं अन्त मद्गु । शुभ सकल महा चक्रवाल नं अनन्त खः । हे
जिन भगवान् ! छलपोलं थःगु अनन्त जुया च्वंगु ज्ञान
गतिं सीका कया विज्याना धर्मोपदेश याना विज्यात । हे बुद्ध
भगवान् ! छलपोलं हे थःगु अनन्तगु गुणयात नं थमंतुं सिया
विज्या ॥ १०४ ॥

भगवति भवभीति ध्वंसकारिण्यमोघे
भवतु भवतु भक्तिर्जन्म जन्मान्तरेपि

(१०६)

भवतु भवतु धर्मः सर्वथा मेऽनुशास्ता
भवतु भवतु सङ्घोऽनुत्तरा पुण्यभूमिः ॥१०५॥

शः-- अमोधे=फुस्कुलमजूगु(दुदंगु) । भवभीति ध्वमकारिणि
=संसार भय विनाशयाना ल्लैगु । भगवति=सर्वज्ञ तथागत
याके । भक्ति=श्रद्धा भक्ति । जन्मजन्मःन्तरेपि=जन्म जन्म पत्तिकं ।
भवतु भवतु=ज्वीमाल ज्वीमाल । धर्मः=सपरियाप्तिक गुंगू
लोकोत्तर धर्म । मे=जितः । सर्वथा=न्ह्यावलेसं । अनुशास्ता भवतु
भवतु=अनुशासक ज्वीमा ज्वीमा । सङ्घः=अष्टार्य्य पुद्गल संघ ।
अनुत्तरा = अत्यन्तउत्तमगु । पुण्य भूमि भवतु भवतु=पुण्य मूमि
ज्वीमाल ज्वीमाल ॥ १०५ ॥

भाः- निश्चयात्मक रूपं संसार भयभीत नाशयाना
विज्याकम्ह भगवान बुद्ध याके जन्म जन्म पत्तिकं जिगु
भक्ति श्रद्धा दयमा दयमा, धर्म जितः न्ह्यापाखेरं नं अनुशास्ता
ज्वीमा ज्वीमा (हानं) संवर्षि अनुत्तरगु पुण्यभूमि ज्वीमाल
ज्वीमाल ॥ १०५ ॥

त्रिभुवनमहनीयं त्वामभिष्टुत्य बुद्धं
विशदतरमदभ्रं पुण्यमत्राजितं यत् ।
जगति सकलसत्वास्तेन सम्बुद्धबोधिं
विधुतविविधपापा भावनाभिर्ब्रजन्तु ॥१०६॥

शः-- त्रिभुवनमहनीयं=स्वर्ग मर्त्य पाताल स्वंगू भुवने
च्वंपिसं पूजायाय् योग्य जुया विज्याकम्ह । बुद्धम्=स्वंगू लोकेसं

सकल धर्मयात सर्वाकारं सीका श्वीका कया विज्याकह ।
 त्वाम्=छलपोलयात । अभिष्टृत्य=अत्यन्त श्रद्धां स्तोत्रयाना ।
 विशदतरं=अत्यन्त निर्मलगु । अदभ्रम्=स्वल्पमजुगु । यत्पुण्यम्=
 गुगु कुशल पुण्य । अत्र=श्व स्तोत्र विषयस । अजितं=संचय
 यानागु । तेन=उगु पुण्ययागु प्रताप । जगति=लोकस । सकल
 सत्वाः=सकल सत्वर्षि । विधुतविबिधत पापाः=नासयाना छे
 धुंकुगु अविद्यादि अनेक पाप दुर्षि । भावनाभि=ध्यान भावनां
 याना । सम्बुद्धबोधि=सर्वज्ञ ज्ञानस । ब्रज तु=ध्योकःवने फय्मा
 ॥ १०६ ॥

भाः--हे स्वगूलोकं पूजायाय् योग्य जुया विज्याकह
 बुद्ध भगवान् ! छलपोलयागु स्तोत्र याना गुगु जि आपालं
 निर्मल शुद्धगु पुण्य संचय यानागु दु, उक्तियाना नाना प्रकारगु
 पाप नष्टयाना छे धुन, सकल जगतस च्वंर्षि प्राणिर्षि योगा-
 भ्यासं याना सम्बुद्ध बोधिस ध्यंकः वने फय्मा ॥ १०६ ॥

भास्वद् भानुकुलाम्बुजन्ममिहिरे राजाधिराजेश्वरे
 श्रीलङ्काधिपतौ पराक्रमभुजे नीत्या महीं शासति ।
 सद्गौडः कविभारती क्षितिसुरः श्रीरामचन्द्रः सुधीः
 श्रोतृणामकरोत् स भक्तिशतकं धर्मार्थमोक्षप्रदम् ॥१०७॥

शः-- भास्वत्=मनु, मान्धाता, भरत, भगीरथ आदि
 महाराजकुलया उत्पत्ति प्रकाश जुया च्वंगु । भानुकुला-
 म्बुजन्म = सूर्य वंशरूपी पलेस्वांयात । मिहिरे = सूर्य मण्डल
 समान जुया च्वंगु । श्री लङ्काधिपतौ = त्रिवर्ग सम्पत्ति

युक्तः अर्थात् श्री लङ्काधिपया अधिपति जुयाच्यंश । पराक्रम
 भूजेन=पराक्रम बाहुधैम्ह । राजाधिराजेश्वरे=राजाधिराजया
 नं नायो जुया च्वंम्ह महाराजं । महींसा सति=सारा
 पृथिवीयात अनुशासन याना च्वंगु अवस्थाय ।
 सद्गौडः=उत्तमगु गौड देशे जन्म जूम्ह । कवि भारतिकवि
 जनपिन्त सरस्वती देवी समानम्ह ! सुधा=प्रशस्तगु बुद्धिबुम्ह ।
 श्री रामचन्द्र=श्री रामचन्द्र धैम्ह । सःक्षितिसुरः=व ब्राम्हणं ।
 श्रोतणम्=न्यना च्वंपित । धर्म=दशकुशल धर्म । अर्थ=
 उपभोग परिभोग सम्पत्ति धैगु अर्थ । मोक्षप्रदम्=अमृत महा
 निर्वाण आदि सकल सम्पत्ति बीगु । भक्ति शतकम्=भगवान्
 बुद्धयात अचलश्रद्धां उपासक रत्नभावस च्वना दयकुगु जुया-
 निर्मित भक्तिशतक धैगु थुगु सच्छिपु श्लोक दुगु ग्रन्थ । अकरोत्=
 रचना यात ॥ १०७ ॥

भाः— प्रकाशमान सुर्यकुल रूपी पलेस्वाया सूर्य राजा-
 धिराजेश्वर श्री लङ्काधिपिति पराक्रम बाहु जुजुं धर्मानुसार
 शासनयाना च्वंगु समये गौड देशया, कवि, बुद्धिमान्,
 ब्राम्हण, श्री रामचन्द्र भारती न्यनिपि श्रोतागणया निम्ति
 धर्मार्थ मोक्ष बीगु भक्ति-शतकयागु रचना यात
 ॥ १०७ ॥

इति श्री शाक्यमुनेर्भगवतः सर्वज्ञस्य परमोपासकेन
 गौडदेशीयेन श्री बौद्धागमचक्रवर्तिना भूसुरेणाचार्येण
 महापण्डितेन (रामचन्द्रेण) विरचितं भक्तिशतकं
 समाप्तम् ॥ १०८ ॥

(१०६)

शः-- श्रीशाक्यमुने=हेतु फल सत्वोपकार युक्तजुया इक्षा-
कुवंशया महापुरुष जुया विज्याकम्ह । भगवत=भाग्यवान्
जुया विज्याकम्ह । सर्वज्ञस्य=भगवान् बुद्धया । परमोपासकेन
= पञ्चहिभिक्खवे धम्मेहि समन्नागतो उपासको उपासक
एतन्ञ्च उपासक पटुमञ्च उपासक पुण्डरीकञ्च इत्यादि श्री
मुख पाठं आज्ञा जुया विज्यागु उपासक गुण युक्तम्ह ।
गौड देशीय=गौड देशयाम्ह । महापण्डितेन=त्रिपिटक, तर्क, व्याकरण,
निघण्टु, छन्दोऽलङ्कार, काव्यनाटक, स्मृतिपुराण, इतिहास,
इत्यादि जुया च्वंगु सकल शास्त्रज्ञ भावंयाना प्रसिद्ध पण्डित
जुया च्वंम्ह । श्री बौद्धागमचक्रवर्तिना=श्री बौद्धागम चक्रवर्ति
नां दुम्ह । भुसुरेण आचार्य्येण=ब्राम्हण पण्डितं (रामचन्द्र) ।
विरचितं=रचनायांना द्युकातःगु । भक्तिशतकम्=भक्ति शतक
धका नां जुया च्वंगु ग्रन्थ । समाप्तइति=इतिपरि समाप्त जुया
सिधल ॥ १०८ ॥

भाः--श्री शाक्यमुनि भगवान् सर्वज्ञया परम उपासक
जुया च्वंम्ह गौड देशयाम्ह श्री बौद्धागमचक्रवर्ती आचार्य्य
महापण्डित ब्राम्हण रामचन्द्रं रचना याना द्युक्कुगु भक्ति
शतक सफू परि समाप्त जुल-सिधल ॥ १०८ ॥

